

Upravništvo, Ljubljana, Knafljeva
ulica 5 — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelček: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vračajo.

Duh centralizacije

Od kar sta stopila v veljavo novi državni in banovinski proračuni, je znova postavljena na dnevni red cela vrsta vprašanj, ki živo zanimajo najširše plasti prebivalstva. Ze o priliki parlamentarne debate je bilo poudarjeno, da se nahajamo v novi fazi centralističnega razvoja našega državnega življenja. Povsod je občutiti roko, ki na najbolj različnih poljih državne delavnosti, in to ne le v strogo upravnem poslovanju, temveč tudi na širšem gospodarskem, socialnem in prosvetnem področju dosledno osredotočuje odločujoče vplive tja do navideznega malenkostnih dnevnih vprašanj v eni sami centralni roki. Posledice ne izostajajo. Občutek, da je enakopravnost vseh delov naroda in vseh pokrajin le prazna črka na papirju in volja fraza v govorih, se uveljavlja vedno bolj. Nevarnost je, da bo stvarno stanje, ki se razvija, vedno težje kompromitiralo načelo širokih samouprav, ki se sicer stalno poudarja kot neposredni in nujni državni program, kateremu pa se daje vsebina, ki je daleč od prave in zdrave misli decentralizacije in dekoncentracije.

Te dni smo zvedeli za glavne osnove zakonskega načrta o cestnem fondu. Povsem razumljivo je začudenje, ki ga mora ta načrt vzbuditi. Saj je ta načrt značilen primer centralistične ureditve vprašanja, ki je kot celota sicer splošno državno vprašanje, katerega izvedba pa po celi svoji naravi spada v pokrajinsko, odnosno banovinsko kompetenco. In vendar naj dobimo sedaj državni cestni fond, katerega uprava bo izključno v rokah

predstavnikov nekaterih zainteresiranih osrednjih organizacij v Beogradu, banovinski cestni fond pa navzlic predvideni avtonomiji ne bodo drugega, kakor podružnice, katerih lastna sredstva so skrbena na najskromnejše vsote. Javnost upravičeno vprašuje, v kakšnem duhu se namerava izvesti decentralizacija in uvesti sistem široke samouprave, ako celo cestne zadeve spadajo v centralno kompetenco.

Cestni fond je za enkrat še stvar bodočnosti in o njem bo narodno predstavništvo šele razpravljalo. Suha stvarnost pa so nova bremena, uvedena s proračunom za leto 1937/1938. Tudi pri njih ni izvedeno načelo enakopravnosti niti glede dolžnosti, niti glede pravic. Opozorili smo na tem mestu posebno na skupne banovinske trošarine, pri katerih vidimo, da so posamezni predmeti ljudske porabe različno obdavčeni, samo ker se razlikujejo po zunanji obliki. Čevelj, ki se nosi v naših krajih, plača mnogo večjo trošarino, nego ni manj trpežni opanek v južnih krajih. Razdelitev dohodkov iz državnega banovinskega fonda in iz skupnih banovinskih trošarin se vrši po ključu, ki postaja vse bolj nevzdržen, ker so dotacije iz teh dveh skupnih banovinskih finančnih virov tako neenakomerne, da ustvarjajo v državi vedno večje razlike v javnih datjavah po posameznih banovinah in s tem ogražajo notranjo gospodarsko ravnotežje v narodni celoti. V parlamentu smo čuli izjave, da bodo iz novih skupnih banovinskih trošarin mogle banovine pokriti predvsem svoje šolske izdatke, ki so na podlagi lanskega finančnega zakona bili preveljeni od občine na banovino. Toda kaj se je zgodilo? V dravski banovini smo morali zaradi teh novih izdatkov povisati banovinske doklade za 25 odstotkov, kar znači, da bodo banovinska bremena povečana za več nego 11 milijonov. Na novih skupnih trošarinah bo šlo iz dravske banovine 8 do 10 milijonov, povrh pa občinski proračuni zunaj po deželi navzlic prevladitvi šolskih izdatkov na banovino niso znatno zmanjšani. V teh okoliščinah je razumljivo, če davkoplačevalec prav globoko zastoka in če gospodarski krogi v skrbih razpravljajo o posledicah takega razvoja stvari, ki so tem bolj težke, ker naraščajoča draginja še itak s težko pestjo pritiska na široke sloje konsumentov.

Tudi bežni dnevni dogodki nam tako rekoč na tekočem traku nudijo nepretrgan niz dokazov pogošnega gledanja na problem naše notranje enakopravnosti. Letos se je izvršila reorganizacija upravnega odbora Narodne banke in so prišli vanj izrecni zastopniki politike, ki naj vodi državo po novih smernicah. Rezultati niso zelo razveseljevali. Narodna banka je n. pr. votirala subvencije za velesejme, pa je dala beograjskemu, ki se bolj zaradi namiljenega prestiža kakor iz stvarne potrebe kot eksperiment želja pripravila, ne da bi do danes mogel biti praktično izveden, pol milijona, zagrebškemu sto tisoč dinarjev, ljubljanski velesejme, ki je najpomembnejša in najstarejša institucija te vrste v naši državi ter predstavlja lep vzgled gospodarskega optimizma in samopomoči, pa je dobil 25.000 dinarjev. Vodilni funkcionar Privilegirane agrarne banke je nedavno v Zagrebu napovedal centralizacijo zadružnega kredita in pri svojem ljub-

AVSTRIJA V KLEŠČAH OSI RIM-BERLIN

Avstrijska neodvisnost zavarovana za ceno priznanja hitlerjevskega pokreta v Avstriji

Italija in zbližanje med češkoslovaško in Avstrijo

Rim, 24. aprila. k. Italijanski tisk še vedno ni na jasnem, ali je bil beneški sestanek le običajen razgovor v okviru rimskih protokolov, na katerem se je imela le ponovno dognati identičnost italijanskega in avstrijskega stališča, kakor to zatrjuje Rino Alessi v današnjem »Piccolo«, ali pa se je vendarle napravil na podlagi rimskih protokolov nadaljnji korak v razvoju srednjeevropske situacije, kakor to ugotavlja sinočni »Giornale d'Italia«. Po mnenju »Piccola« so vsi tuji novinarji, ki so prišli v Benetke že z neko preračunano tezo v žepu, nazadnje prišli v zadrego, ker ni bilo pričakovanih senzacij. Avstrijska neodvisnost je slej ko prej zavarovana. Avstrija bo imela zgolj dobiček od tega, če se bodo na njenem ozemlju prijateljsko srečavali italijanski in nemški interesi. Nasprotno bi tesnejše sodelovanje med Avstrijo in Prago in preko nje s Parizom na mah uničilo italijansko in nemško prijateljstvo.

Hitlerjevci vstopijo v avstrijsko vlado

»Giornale d'Italia« ugotavlja, da so se v odnosih med Nemčijo in Avstrijo pojavili neki elementi, ki jih je treba pojasniti. Nadejati se je, da se bo s pomočjo Italije našla prava pot. Narodni socialisti v Avstriji bodo kmalu pozvani, da prevzamejo odgovornost v enaki meri kakor patriotska fronta. To bo prvi korak za njih neposredno sodelovanje v avstrijski vladi. V kratkem bo imenovan narodno-socialistični referent, ki bo v okviru patriotske fronte s kancelarjem Schuschniggom in državnim tajnikom za patriotsko fronto Zernattom poskušal urediti vsa preostala vprašanja, ki so se pojavila v odnosih med obema nacionalnima pokretoma.

Pred avstrijskim sporazumom z Jugoslavijo in Rumunijo

Ni manj ni bila koristna beneška poročila avstrijskih odnosov napram Mali

Nemčija hoče izolirati češkoslovaško

Agence Havas o beneškem sestanku — Napori Italije, da prepreči zbližanje med ČSR in Avstrijo

Pariz, 24. aprila. k. Agencija Havas poudarja v svojem poročilu o zaključku beneškega sestanka Mussolinija in Schuschnigga, da pomeni ta sestanek novo efektivno izpolnitev rimskih protokolov v tem smislu, da se ima sedaj na njih osnovi skupno z Nemčijo in nekaterimi državami Male antante na novo organizirati podunavski bazen. Popolna identičnost stališč, ki je bila ugotovljena v Benetkah, kakor je to rečeno v uradnem komuniqueju, je bila prav za prav šele posledica principelnega sporazuma, ki je bil dosežen že pred beneškim sestankom. Ta sporazum se tiče avstrijskega uradnega priznanja osi Rim—Berlin. Šele po tem priznanju je bilo v komuniqueju to os tudi za Avstrijo mogoče omeniti in potrditi. Italija je torej nastopila napram Avstriji kot zastopnica nemških interesov. V tej vlogi je zahtevala, da Avstrija ne sme skleniti nobene izrecne pogodbe s Češkoslovaško, ker bi taka pogodba Nemcem ne šla v račun. Kljub vsemu temu pa bodo lahko ostali avstrijski odnosi napram Pragi tudi v bodoče prijateljski, čeprav ne bodo fiksirani z nobenim diplomatskim aktom.

V tem smislu in še bolj izrazito komentirajo zaključek beneškega sestanka posamezni francoski listi. »Journal« ugotavlja, da se je morala Italija po propasti italijansko-angleško-francoske zveze, ki se je v velikih potezah osonala v Stresi — in je propadla le zaradi abesinske vojne — zateči k Nemčiji. Položaj v Srednji Evropi se je s tem popolnoma izpremenil. Naravnost otročje bi bilo verjeti, da bi mogli Avstrija in Češkoslovaška, ki sta se znašli med nakovalom in kladivom, skleniti kakšen separaten sporazum po vzgledu italijansko-jugoslovenskega pakta. Avstriji kakor Madžarski ne preostane ničesar drugega, kakor da se naslonita na Italijo, da bi zadržali narodno-socialistično penetracijo, Češkoslovaški pa ničesar

ljanskem obisku te svoje napovedi ni mogel preprečevalno zanikati. V novem finančnem zakonu je cela vrsta poboljšanj za uredbe, ki naj z zakonsko močjo uredijo zelo važna vprašanja z deloma dalekosežnimi gospodarskimi posledicami. Omeniti hočemo le uredbo o elektrifikaciji. Ako bo tudi ona prežeta duha, ki se v zadnjem času tako krepko uveljavlja, bo storjeno mnogo škoda pravilnemu razvoju elektrifikacije v naši državi.

Nad vsemi temi pojavi se je treba zamisliti in skrajni čas je, da se jim stopi na pot. Pаметen človek seveda ne bo ocenjeval razmerja neke pokrajine do države samo po suhi računski formuli. Tako knjigovodstvo prezre, da ima država kot zajednica vseh življenjskih interesov celokupnega naroda naloge, ki se ne dajo opredeliti po višini davkov iz posameznih krajev in da imajo poedini deli naroda in kraji države interese skupnega življenja, ki se

antanti. Obravnavali so se posebej za vsako izmed držav Male antante, ker se je računalo z njih različnimi interesi. Avstrijo ne loči od Jugoslavije nobeno politično vprašanje, razen morda problem habsburške restavracije. Toda ta jugoslovenska rezerva ni aktualna, ker restavracija ni pereča. Zato vse kaže, da bi se mogli čimprej ustvariti intimni in pozitivni odnosi med Dunajem in Beogradom. Med Avstrijo in Komunijo obstojajo neki nesporazumi, ki so pa le gospodarskega značaja in jih bo zato prav z lahka mogoče odpraviti.

Čisto političnega značaja pa so vprašanja, ki ločijo Avstrijo od češkoslovaške. Razlog za to je treba iskati v antigermanski češkoslovaški politiki, oprti na pakt s sovjeti. Ta politika kaže tendenco, da bi pridobila Avstrijo za kakšen nov sistem, ki naj bi polagoma nadomestil Malo antanto. V Avstriji zaradi tega pač ne morejo biti presenečeni. Avstrija je nemška država. Sklenila je sporazum z Nemčijo in je vezana po rimskih protokolih na Italijo, ki je s svoje strani v najboljših stikih z Nemčijo, kar Avstriji le še bolj narekuje lojalnost napram nemškim interesom in pravicam.

Povratak dr. Schuschnigga na Dunaj

Zvezni kancelar dr. Schuschnigg in državni tajnik dr. Schmidt sta se danes dopoldne vrnila na Dunaj.

Posebemu poročevalcu »Tribune« je avstrijski kancelar pred svojim odhodom iz Benetk izjavil: Z razgovori z Mussolinijem sem zadovoljen predvsem zato, ker vidim v Mussoliniju odkritega zagovornika avstrijske samostojnosti. Glede na morebitno razširjenje rimskih protokolov na druge države sem mnenja, da so rimski protokoli politična zgradba, ki pa ne tvori nikakega zaključnega bloka. Napori treh držav rimskega trikota bodo šli za tem, da se v krog rimskih protokolov pritegnejo tudi vse druge srednjeevropske države, ki so še izven njega.

druga, kakor da enostavno sprejme pogoje, ki jih ji bodo diktirali Nemci.

Tu v Parizu bo odtehtalo nastali pasivni element le še obnovljeno francosko-angleško prijateljstvo. Uspehov, ki jih je Daladier dosegel v Angliji, ni mogoče demantirati. Od tega poglobljenega prijateljstva ne bo imela koristi le Francija, nego tudi Anglija sama.

Razočaranje v Parizu

Pariz, 24. aprila. o. Vse kombinacije v zvezi z govoricami, da si je Schuschnigg v Benetkah izgovoril svobodne roke za svojo nadaljnjo akcijo napram Pragi in zapadnim državam, so padle v vodo. Politični krogi so tu zelo razočarani zlasti glede vesti, ki prihajajo iz Benetk v zvezi s Prago. Češkoslovaška je imela biti inčiator za pritegnitev Avstrije na os Pariz—Praga, ta njena iniciativa, ki se je po diplomatski poti pričela že pripravljati, pa bo sedaj opuščena. Kakšni so vzroki, da je Schuschnigg v odločilnem trenutku pokazal nerazumevanje za francoske in češkoslovaške načrte, ter sklenil priznati os Rim—Berlin, ni znano. Vsekakor je sedaj položaj v Srednji Evropi jasen in sklep avstrijskega kancelarja, da se Avstrija priključi osi Rim—Berlin, je dejstvo, s katerim bo treba računati. Poskus, da se Avstrija reši nevarnega italijansko—nemškega oklepa, ni uspel. Os Rim—Berlin bo srednjo in vohče vso Evropo še nadalje delila v dva tabora.

Nemci o kapitulaciji dr. Schuschnigga

Berlin, 24. aprila. v. Nemški tisk z zadovoljstvom beleži beneški komunique in posebno podčrtava odstavek, ki naglašja, da je ureditev Podunavja po zamisli Rima ne-

jih ne da razdvajati po višini vpisov v davčnih knjigah. Toda ravno tako resnično postaja vedno bolj nujno, da vendar že enkrat pristopimo k ugotovitvi, katere državne naloge so iznad vsakega računa in katere dolžnosti naše nacionalne solidarnosti ne morejo biti predmet sporov. Civilizatorično višje stoječi kraji bodo vedno morali povsod, in tudi pri nas, finančno več prispevati k skupnim ciljem, saj tudi več od države zahtevajo in interesi, ki jih celokupnost brani v teh krajih, so na vseh poljih narodnega življenja intenzivnejši, nego v manj razvitih pokrajinah. Toda osnova vsemu mora biti občutek, da je ureditev pravična in da ne ustvarja nikomur privilegiranega položaja. Ideja decentralizacije postaja v tej zvezi prvotnejši in najbolj nujni postulat praktične državne politike, tem nujnejši, ker je neločljivo spojena s problemom naših notranjih odnosov, ki ga obeležuje hrvaško vprašanje.

mogoča brez aktivnega sodelovanja Nemčije. V nemških krogih vidijo v tem popolno zmago nemškega in italijanskega stališča ter kapitulacijo dr. Schuschnigga, ki je skušal zadnje čase hoditi svoja pota. Vsi listi naglašajo, da bo šele sedaj prišlo do popolne izvedbe avstrijsko—nemškega sporazuma, kar mora priti do izraza predvsem tudi v avstrijski notranji politični smeri.

Madžarske skrbi

Budimpešta, 24. aprila. w. Madžarski tisk zelo previdno piše o rezultatih beneškega sestanka in se v glavnem omejuje na ugotovitve beneškega komunikeja, da ostanejo rimski protokoli še nadalje v polnem obsegu v veljavi ter da se bo sodelovanje med državami rimskega bloka le še poglobilo. V nasprotju s pisanjem tiska pa vlada v političnih krogih popolna negotovost glede nadaljnjega razvoja odnosov v rimskem bloku, ker je zelo verjetno, da da se bo morala sedaj tudi Madžarska ukloniti napram Jugoslaviji in preusmeriti zlasti svojo zunanjo politiko napram Jugoslaviji in Rumuniji. Mnogo komentarjev je zbudila današnja nad dve uri trajajoča avdiencia predsednika vlade Daranyija pri regentu Horthyju. V vladnih krogih zatrjujejo, da je Daranyi regentu obširno poročal o poslednjih zunanjih političnih do-

godkih, pri čemer sta obravnavala tudi bodočo politiko Madžarske.

Cilji Italije na bližnjem vzhodu

Dunaj, 24. aprila. b. Posebni beneški poročevalci »Neues Wiener Tageblatt« poročajo: Nova potrditev iste usmerjenosti avstrijske in italijanske politike, kateri se gotovo pridružuje tudi Madžarska, daje še prav poseben pomen italijansko-jugoslovenskemu sporazumu, Italija se lahko pohvali, da je s tem dosegla v Benetkah nov uspeh. Posledice beneških razgovorov se bodo kmalu pokazale tudi v nadaljnjem zasledovanju italijanskih političnih in gospodarskih ciljev na bližnjem vzhodu. Ti cilji so vsakemu znani, odkar je prišlo na italijansko pobudo do pomirjenja med Jugoslavijo in Bolgarijo in sta se nato tudi Italija in Jugoslavija znašli pri skupni mizi. Po razčiščenju albanskega vprašanja, ki je sedaj na vrsti, bodo ti cilji še bolj jasno stopili na dan. V zvezi s tem razčiščenjem bo tudi potovanje jugoslovenskega ministrskega predsednika v Rim, kateremu se bodo pridružila še prizadevanja za ureditev italijansko-turških in italijansko-grških odnosov. Tako se bo ureditev vseh vseh čih vprašanj na Balkanskem polotoku izvršila na dvostranski podlagi.

Schuschniggovi pridržki

Praga, 24. aprila. b. Posebni poročevalci »Lidovih Novin« iz Benetk doznava iz informiranih krogov, da je bil boj med Mussolinijem in Schuschniggom stališčem v Benetkah zelo težak. Šele v prihodnjih tednih se bo prav za prav pokazalo, koliko je Avstrija pripravljena vezati svojo politiko samo v naslonjenosti na Italijo ali preko nje tudi na Nemčijo. Gre očitno za zveze, ki presegajo naravne stike male države z obema sosednima vele-silama. V italijanskih krogih ne taje, da je kancelar Schuschnigg v svojem četrtem razgovoru z Mussolinijem nastopil v obrambo posebnega avstrijskega stališča s tako odločnostjo, na kakršno Mussolini v stikih z državnihi malih držav ni naveden naleteti. Dr. Schuschnigg je v razgovoru poudaril, da je Avstrija trdno odločena, ostati zvesta rimskim protokolom

vse dotlej, dokler se jim niti gospodarsko niti politično ostala partnerja ne bosta izneverila. O kakršnikoli izpremembi avstrijske zunanje politike bi bilo mogoče govoriti šele tedaj, ko bi rimski protokoli prenehali veljati. Ta možnost pa ni po avstrijskem pojmovanju niti teoretično podana.

Glede avstrijsko-jugoslovenskih odnosov, ki naj bi se po italijanskem mnenju razvili kot naravna posledica italijansko-jugoslovenskega sporazuma in jugoslovenske pritegnitve k rimskim protokolom, je bil Schuschnigg mnenja, da je zbližanje z Jugoslavijo le tedaj mogoče, ako pride istočasno tudi do zbližanja s Češkoslovaško, kajti Avstrija želi napram Češkoslovaški vzdrževati iste stike in odnose kakor napram vsem drugim svojim sosedom.

Italijansko časopisje napada češkoslovaško

Praga, 24. aprila. b. Posebni rimski poročevalci »Prager Tagblatt« poročajo v zvezi z rezultati beneške konference med drugim: Čisto drugače kakor komunike govore italijanski časopisi, ki neprestano označujejo Češkoslovaško kot glavnega kršilca miru v Podunavju, kot zaveznico Francije, ki vedno bolj izgublja na terenu v srednji Evropi, ter kot pravega pomagala boljševizma. Razen tega poudarjajo italijanski listi, da je os Rim—Berlin pridobila v Podunavju na veljavi in da se je Italiji v Benetkah posrečilo »že nekoliko ubeglo Avstrijo« spet priključiti na to os. To je bilo nujno potrebno, kajti os Rim—Berlin gre skozi Dunaj, ki vzdržuje ravnotežje med Italijo in Nemčijo. »La Sera« in »L'Ambrosiano« še posebej poudarjata, da ni sedaj le Avstrija spet vključena na os Berlin—Rim, temveč da sta v tej sferi tudi ves podunavski in balkanski prostor. To tolmachi italijansko časopisje posebno z beograjskim sporazumom, ki je posebno zaradi gospodarskih klavzul Jugoslavijo popolnoma približal rimskim protokolom, kar lahko služi za osnovo nadaljnje sistematizacije vsega Podunavja na tej podlagi.

Goering se sestane danes z Mussolinijem

Rim, 24. aprila. br. Pruski ministri predsednik Göring je danes z otoka Capri-

Ruždi Aras pojde v Moskvo

Moskva, 24. aprila. g. Meseca maja bo oficijelno obiskal Moskvo turški zunanji minister Ruždi Aras. Za mesec junij je napovedan obisk loetskega zunanje ministra.

Belgija oproščena lokarnskih obveznosti

Francoska in angleška vlada sta sporočili v Bruslju, da razrešujeta Belgijo njenih obveznosti na podlagi lokarnske pogodbe

Bruselj, 24. aprila. br. Dopoldne sta francoski poslanik La Roche in angleški poslanik Oway posetila belgijskega zunanjega ministra Spaaka ter mu izročila v obeh jezikih sestavljeno, a enako se glasečo noto svojih vlad. S to noto izjavljata Anglija in Francija, da odvezujeta Belgijo vseh obveznosti, izvirajočih iz lokarnske pogodbe in iz londonskega dogovora z dne 19. marca 1936, po katerih se je Belgija zavezala, da bo enako kakor Francija in Anglija jamčila za nedotakljivost francoskih in angleških mej. Nasprotno izjavljata Francija in Anglija, da bosta še nadalje jamčili za nedotakljivost belgijskih državnih mej v primeru, če bi bila Belgija neizzvano napadena. Belgijski zunanji minister je izročil obema poslanikoma enako se glasečo noto belgijske vlade, v kateri sprejema na znanje izjavo Anglije in Francije ter izraža svojo zahvalo. Oba dokumenta bosta istočasno objavljena jutri v Bruslju. Londonu in Parizu.

London, 24. aprila. AA. Zunanji minister Eden bo odpotoval v Bruselj z letalom, ki mu ga je dala na razpolago belgijska

vlada. Eden se bo sestel z Van Zeelandom in z belgijskim zunanjim ministrom Spaakom. Po teh razgovorih bo izšel skupen komunique. V terek se bo Eden vrnil v London. »Press Association« poroča, da bo imel Eden v Bruslju tudi razgovore o morebitni sklenitvi novega pakta med vzhodnimi državami.

Vrednost oglasov v dnevniki najbolje opredeljuje po številu malih oglasov. Današnje »Jutro« ima

456

malih oglasov. Enkratni polizkus z malim oglasom v »Jutru« Vas pouči, da ima oglas dvojno vrednost, če se javi dvojno število interesentov.

Naši kraji in ljudje

Daljna pota zdravnika dr. Adolfa Razlaga

Po burnem, dela polnem življenju je letos umrl

Novo mesto, 23. aprila. Dr. Adolf Razlag, zdravnik v Sanghaju, je umrl letos v začetku februarja, a šele sredi marca so njegovi brat, polkovnik v Mariboru, in njegovi prijatelji po Sloveniji zvedeli, da ga ni več med živimi. Njegovo smrt je naznanil kratek stavek na koncu zadnjega pisma, ki ga je prejel in prečitala zdaj že tudi pokojna mati Božidarja Jakaca v Novem mestu.

medicino. V naslednjih letih se je Adolf Razlag preživljal z delom v bolnišnici, poleg tega pa študiral in dosegel ameriški medicinski doktorat. Nato se je podal po svetu na zdravniška potovanja, posebej je študiral tropične bolezni in gobavost, o kateri je spisal več člankov in precej obširno angleško brošuro. Potoval je po Abesiniji, Avstraliji in po južnih otokih. Slednjič je došel na Kitajsko. Naselil se je v pristaniškem mestu Amoju nasproti otoku Formozi. Tam si je znal kmalu pridobiti ugled in sloves dobrega zdravnika. Postavil si je hišo in se L. 1909. poročil z Ano Habichovo, Nemko iz Frankfurta ob Meni, ki mu je v naslednjih srečnih letih rodila troje sinov.

Nenadno mu je hrd potres razdelal hišo in začeli so se tudi nemiri, državljanska vojna. Dr. Razlag je osebo poznal dr. Sun-Yat-Sena, znanega voditelja kitajske demokratske revolucije. Za časa najhujših nemirov je pobegnil na Filipine, nato pa se je z rodino preselil v veliko pristaniško mesto Suatau. Ustvaril si je prav razsežno zdravniško prakso in postavil lepo vilo. Tukaj je preživel svetovno vojno, tu pa je tudi izgubil gospo, ki mu je bila zvesta družica. In že je zadel tudi mesto Suatau katastrofa. Viharna plima je uničila velik del mesta in z njim spet vilo dr. Razlaga, od katere so ostale le ruševine. Razdejane je bilo nepopolno, a dr. Razlag se je s svojimi sinovi rešil. Potoval je v Evropo, oddal sinove v vzgojo sorodnikom svoje žene v Frankfurtu, sam pa je nekaj časa preživel v stari domovini, kjer si je tudi izposloval jugoslovensko državljanstvo. Ti isti čas je nosil dolgo črno brado in se mu ni starost kar nič poznala.

Ko je znova odpotoval na Daljni vzhod, se je zlagal in podjetni dr. Razlag naselil v Sanghaju. Tu je potem ostal do smrti. Z nezamoljivo energijo si je znal tudi v Sanghaju ustvariti kar sijajen položaj, kakršnega si mi v teh časih krize skoraj že težko predstavljamo. To pa vključuje temu, da se je konkurenčni boj tudi v teh krajih zelo poostiril. L. 1932 se mu je spet oglasila nemirna kriz. Hotel je v Mukden in moglo če še dalje po Mandžuriji. Tedaj pa so Japonci bojno polje pomaknili do samega Sanghaja. Hiša dr. Razlaga je stala skoraj na sredi Sanghaja, tujske naselebine, zato mu je bila preporna begunec iz manj srečnih obrobni krajev. Neka fotografija ga kaže za časa japonskega bombardiranja na strehi njegove hiše, v družbi treh begunk, mladih Portugalcev.

Dr. Razlagu tudi ti strašni dogodki niso vzeli volje. L. 1934 je pisal v nekem pismu, da bo moral v kratkem nadomestovati avstrijskega zdravnika dr. Miorinija, ki je od avgusta do septembra odrinil na odhiti na otoke Južnega morja. Pristavil je: »Ob tej priliki se bo zakotalilo spet nekaj dolarjev... saj delam rad in dokler je človek mlad, že se gre.« Iz tega pa ne kaže sklepati, da je bil dr. Razlag mož dolarjev. Budno je zasledoval svetovne dogodke, ki jim je v svojih pismih večkrat posebej prav zanimivo govoril. Kot zdravnik stare šole in prepričan demokrat je sovražil nepotrebne krutosti in brezumnosti so-

dobnih dogajani. V nekem pismu je a. pr. zapisal: »In če izbruhne vojna, je le vprašanje, kdo bo boljši, znanstveno šolani morilec.« Ob pričetku italijansko-abesinske vojne je hotela menda angleška kolonija Daljnega vzhoda poslati v Abesinijo močno ekspedicijo. Dr. Razlag se je kljub starosti takoj ponudil za vodjo, saj mu je bila dežela dobro znana. Ekspedicija pa je ni odšla na pot, ker sredstva niso zadostovala. V zadnjih letih se je dr. Razlag trudil, da bi napeljal trgovske zveze med Jugoslavijo in Kitajsko, vendar pa mu to ni uspelo. Delal in živel je vedno poln načrtov »v večni družbi z gospo Avanturo«, kakor se je nekoč izrazil.

Lansko pomlad se ga je lotila malarija, ki je na Kitajskem še mnogo hujša, kakor v Evropi. Dr. Razlag je zelo trpel. Prvič je v življenju okusil »resnično bolezen«. Le v posledkih, ko je bolezen z napadi popuščala, je še izvrševal prakso. Ni izgubil volje, upal je na zimo in je bil čvrsto prepričan, da bo okrevljal. Pri nas pa tudi ni nihče pričakoval, da se bo krepi in podjetni dr. Razlag, ali kakor se je zadnja leta vedno podpisoval: »Striček Adolf«, tako nenadno poslovljal za vedno.

Dr. Razlag je bil zanimiv primer človeka predvojne, konjunkturalne Evrope in Amerike, od koder so bile delavemu, nadarjenemu, in smotra si svestnemu človeku poti v svet odprte. Takšen človek je tedaj čisto gotovo našel svojo pot k sreči, kakor si jo je našel dr. Razlag, ki pa je zadnja leta svojega življenja dobro spoznal, kako so se časi spremenili.

Bil je Slovenec tudi po prepričanju, čeprav je le v prejšnjih letih pisal slovensko. Poskušal je to vselej in njegova pisma so se dala dobro razumeti a novejšo slovensko v odgovorih ni več dobro razumel. Naposled se je v pismih najraje posluževal nemščine s slovenskimi in angleškimi vložki. Angleške so tudi njegove znanstvene razprave. Obvladal je tudi francosčino, znan mu je bil južnokitajski govor in mnoge kitajske pisave, za praktične namene pa

Blagodejno vplivajo na nežno kožo!

ELIDA BELI ŠPANSKI BEZEG
omamljivega vonja — snežnobele barve

ELIDA
mila

se je znal posluževati še mnogih drugih jezikov, celo jezikov Južnih otokov. V zadnjih letih je mnogo občeval z dolensko rodbino Thurnherjevih, pač edino slovensko rodbino v Sanghaju. O njegovi izredni zdravniški sposobnosti pričajo njegovi veliki uspehi, njegov ugled in znanstveno delo. Bil je dober človek. Ko mu je šlo za jugoslovensko državljanstvo, so mu različni konzuli izstavili spričevala, v katerih so ga vsi zelo hvallili in poudarjali njegovo usmiljenost in je svoje prijatelje v Sloveniji naravnost razvajal. Kipi iz lojevca, lesa, žada in slonovine, krasni kosci vezene svile, kitajski akvareli in japonski lesorezi, pričajo poleg mnogih drugih predmetov o njegovi darežljivosti. Prav tako je pošiljal knjige in časopise, večkrat polne dragocenih informacij, — tako se je kazala njegova želja po domovini.

Zdaj, ko je njegovo življenje ugasnilo, moremo šele prav spoznavati kakšna žilavost je bila v njem in kakšna ogromna življenjska volja. S sedemdesetimi leti je bil bolj hraber in podjeten, kakor večina sedemindvajsetletnih. Bil je človek, kakršnih Slovenci nimamo mnogo. Energičnega, nadarjenega in podjetnega rojaka, dobrega človeku in prijatelju naj bodo te vrstice v skromen spomin.

Iz pokojnikovih korespondence in po dobjenih informacijah — K. P.

nova pota lesni domači obrti, ki jih Ribnica lahko z uspehom ubira že v najbližji bodočnosti, ko bodo brez dvoma marsikomu morda novih virov dela in zaslužka. V pretežni večini so bile letos razstavljene prav lepo izdelane otroške igrače, ki zaslužijo glede solidne izdelave in pa lepe zunanosti, vso pozornost in pohvalo. Poleg igračk smo videli tudi fine strgarske izdelke iz trdega lesa, ki bi lahko delali čast vsaki vitrini. Videli smo, da daje mimo hruska, oreha in javora tudi parjena bukovina prav izvrsten material za struženje. Raznovrstni živobarvni svečniki, povzeti po domačih starinskih vzorcih, so vzbujali občudovanje. Prav v tem je še posebej zasluha ravnanja Janka Trošta, ki je poznan zbiratelj narodnih umetnostnih predmetov in prastarih slovenskih ornamenov, da pri poslikanju vseh lesnoobrtnih izdelkov v tečaj uporablja narodno ornamentiko, po možnosti tudi prastare, domače oblike. S tem je izdelkom ohranjena vsa značilnost naših narodnih domačih izdelkov in jim gre zato prednost pred drugim uvoženim fabriškim blagom.

Razstava je pokazala v vsakem pogledu velik napredek. V vseh izdelkih se je zrela enotnost in originalnost ter solidnost, ki se lahko kosa z onimi, ki jih uvažamo za drag denar iz tujine. Da, koliko denarja gre v tujino samo za igrače! In koliko za raznovrstne spominke predmete, ki se dajo s prdom izdelovati doma. Ta panoga lesne domače obrti je pri nas še popolna ledina, neizrabljen kapital, ki leži pred nami še nedotaknjen. In prav zaradi tega je, da naš Ribničan ki mu gre v tem pogledu prvenstvena pravica, izkoristi priložnost, ter vstopi med svoje dosežke delo tudi izdelovanje igračk in finejših strgarskih predmetov, kar se mu bo brez dvoma dobro obrestovalo. Hvaležni smo ribniški meščanski šoli in njenemu ravnatelju g. Troštu, ki se nesebično pa praktično udeležuje za napredek naše domače obrti. Ustanovitve meščanske šole je bila svoj čas združena z mislijo na bodočo stalno lesno-obrtno šolo v Ribnici. Morda bi ne bilo napačno zopet upravitelj to vprašanje na dan. Bilo bi vsaj tolikšega pomena, kakor je danes na primer premetevanje kočevskega sreskega načelstva v Ribnici. Še posebno važno pa je to vprašanje z gospodarskega stališča vse razsežne ribniške dolžine.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Tu pogledaj, je zavpila gospodinja, pogledaj, kaj ste naredili!«
»Ne vidim nič posebnega na teh čipkah, je dejala perica.«
»Tako čipke? To je bila rjuha!«

»Rozica se je zbudila iz sanj, pa pravi materi:
»Kako se imenuje tista strašna žival, ki se mi je o nji sanjalo, mamica?«
»Tega ne vem, ljubica moja.«
»Kako ne veš, saj si vendar bila zrazenka!«

MILIJONI UŽIVAJO

KVALITETNO
GUMO ZA ZVEČENJE

Zdravniki priporočajo, da se jemlje po vsaki jedi. Neprecenljive vrednosti za kadilce in športnike.

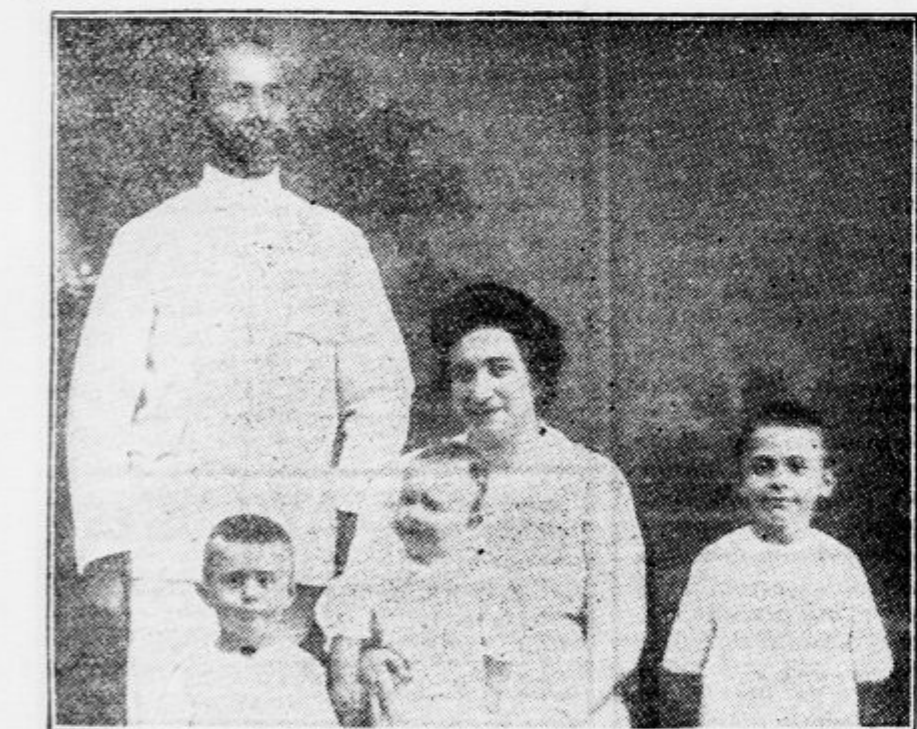
Gen. zastop. in tovar. skladišče: Agentura O.Z.M.O., Zagreb, Vialka 72a. Tel. 52-80

Še kot šestdesetletnik je dr. Adolf Razlag potoval po najbolj vročih morjih in je bil čil kakor pred 30 leti

Dr. Razlaga torej ni več. Naša javnost manj ni vedela, čeprav je bil pokojnik izredno zanimiv, sposoben, energičen človek. Slovenec starejši generacije, ki si je ustvaril na Daljnem vzhodu dom in ugledno ekstenzijo. Njegovo življenje je bilo burno in postro, včasih naravnost pustolovsko zazgibano. Uveljavil se je v tujini kot zdravnik, ni pa pozabil na svojo domovino. Vedno se je priznaval za Slovenca in se je zelo ljubeznivo spominjal svojih prijateljev.

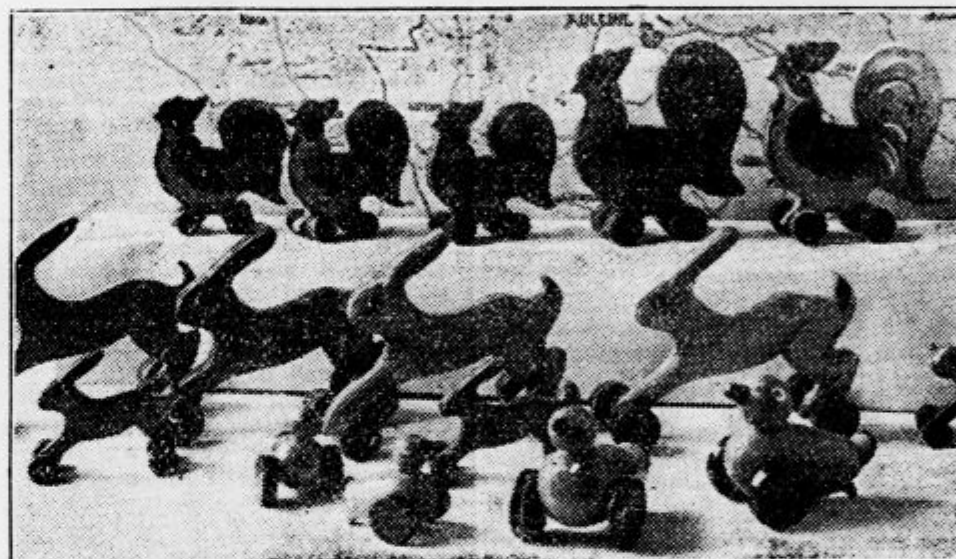
Rodil se je januarja 1865 v Kamniku. Po očeru, uradniku v ondodni tovarni, pa je bil vse življenje pristojen v Ključarove pri Ljutomeru. Po nekaj letih gimnazije (mature ni napravil) je delal tri leta pri odvjetniku dr. Rudolfu v Konjicah, nakar je leta 1894. ali leto kasneje odšel v Zedinjene države severne Amerike. Kakor mnogi naši izseljenci se je tam lotil prav različnih poklicev, tudi pridigar je bil. V tem poklicu je zbolel in prišel v Newyork v bolnišnico. Ko je okrevljal, je pomagal pri negovanju bolnikov; pri tem poslu pa je pokazal toliko spretnosti in razumevanja, da so mu zdravniki svetovali, naj študira

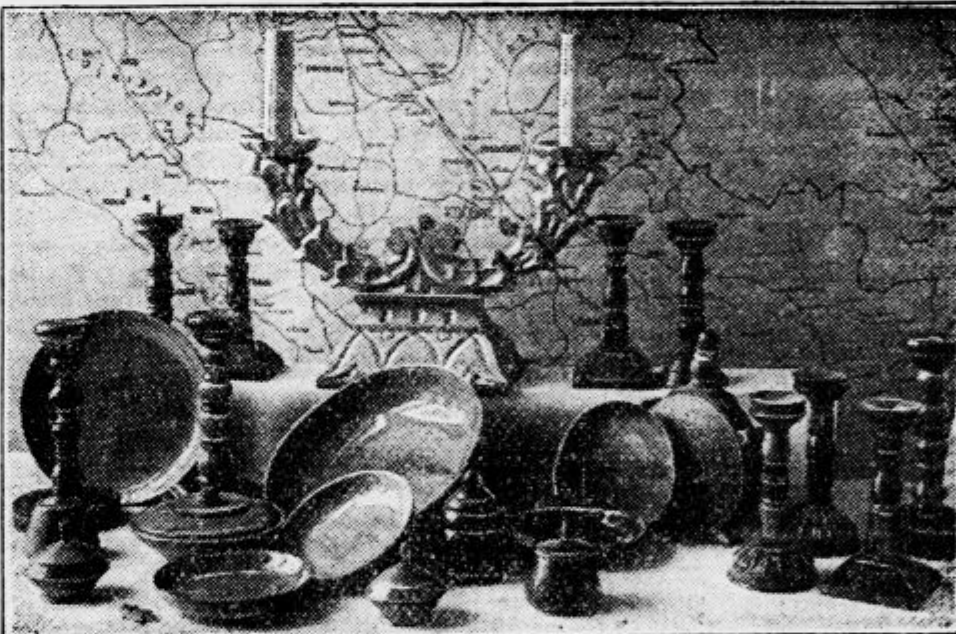
Dr. Adolf Razlag s svojo ženo in tremi sinčki leta 1916. na Kitajskem

Igrače izdelujmo doma!

Nova pota lesne domače obrti v Ribnici

Brž v Ribnico po igrače — izbira je velika!

Izberite kaj iz zbirke lesnoobrtnih uporabnih predmetov!

Pred tednom se je zaključila na državnih meščanski šoli v Ribnici tretja lesno-obrtna tečaj, ki je pod vztrajnim vodstvom ravnatelja Janka Trošta deloval za napredek in razmah lesne domače obrti že od jeseni skoraj vse letošnjo zimo. Tudi tokrat so tečajniki razstavili svoje izdelke in pokazali

polet prirojenih zmožnosti tudi voljo in veselje do napredka za našo najstarejšo domačo obrt. Vsa Ribniška dolina, po dolgem in počasi, se je začela živo zanimati za delo v tečaju in že kar težko pričakovala obhajne razstave. Priznati moramo, da so izdelki na letošnji razstavi pravilno nakazali

V prestolnici Finske

„Belo mesto severa“ — Spomini na Ljubljano — Ljubezen do narave — Krasni spomeniki — Finsko svobodoljubje

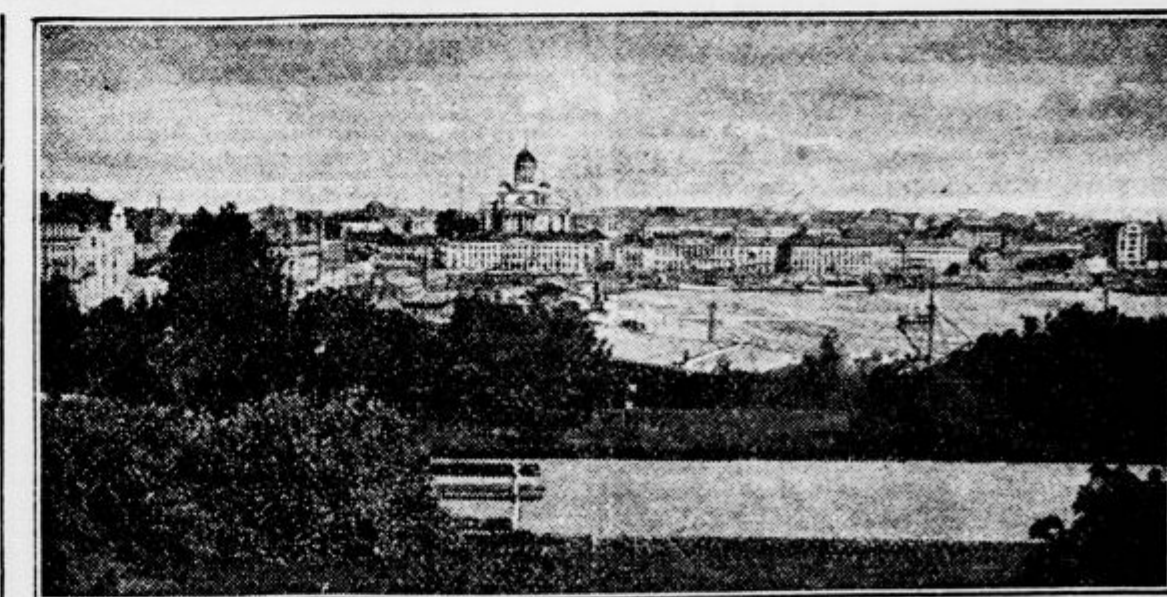
H. Helsinki, 20. aprila. »Pohojen valkea kaupunki« — tako Finci s ponosom imenujejo svojo prestolnico Helsinki, kar pomeni doslovno »belo mesto severa«. Na dlani je asociacija, da sem se v belem mestu severa spomnil bele Ljubljane, ko so mi razodeli, kakšen kraseč pridevek dajejo Finci svojemu lepu glavni mestu. Pojčali pa so mi ta občutek, ko sem zvedel, da je moj hotel »Torni« pravi pravcati »Nebotičnik«. Po čudnih potih usode imajo res tudi tu nebotičniki, ki je nekoliko starejši od ljubljanskega, a vsaj po nadstropjih ravno tako visok. In z vrha poslopa je ravno tako lep razgled kakor v Ljubljani, samo da tu zamaš isčem venec prekrasnih planin, zaman gledam, kje je smarna gora, Grad, Krim, da Triglav niti ne omenjam. Tu je skoro okoli in okoli morje, otoček pri otoku, temni gozdovi, ogromne skalnate soteske, čarobna krasota morja in severa.

Helsinki ko morda »beli« zato, ker se že iz daljave vidi nekak bela gmeta, ko se ladja bliža finskemu obrežju. V resnici pa je mesto rdeče ali vsaj rdečkasto. Večina hiš in vsa monumentalna poslopja so zgrajena iz rdečkaste finskega granita, mnoge zasebne hiše pa iz neometane opčke. Granit in les sta glavno bogastvo Finske, poleg silne delavnosti in iznajdnosti izredno nadarjenega finskega

naroda. Granit in gozd dajeja Finski osnovno barvo, graditelji pa so v tem materialu iznašli prekrasen domač slog. Helsinki izvirajo občudovanje zaradi svoje prelepe izvirne arhitekture.

Mesto približno tako veliko, kakor Beograd, ima preko 280.000 prebivalcev. Poleg Stockholma je finska prestolnica največje mesto severa. Helsinki so industrijsko središče države, toda tega skoroda ni opaziti, deloma za to, ker se tu kuri po večini s šoto in lesom, deloma za to, ker so tovarne postavljene tako, da ne morejo mazati mesta z dimom in sajami. Značaj mesta je popolnoma zapadnjaški. Povsod vlada vzorna čistoča, trgovine in izložbe so urejene z okusom, ki bi se ga ne bi sramovali niti najboljši pariški aranžer. To je namreč posebna sposobnost Fincev in Švedov. Kar pa priklenje pozornost tujca, je obilica cvetličnih trgovin; ni je ulice brez take trgovine, najmanj toliko jih je, kakor v Ljubljani trafik. Takisto mnogo je seveda tudi trgovin s semenjem. Še ena panoga trgovine je tu silno razširjena: prodaja sportnih predmetov. Smuč, čolne, čolničke vseh vrst ter ribarsko orodje vidiš lahko skoro v vsaki ulici. Na prvi pogled vidiš, da ima Fincev do prirode posebno priručne odnose in da prebije mnogo časa pozimi in poleti v prirodi, bave se z raznimi lepimi in zdravimi sporti.

Kjerkoli je kak svoboden prostor, kak

kotiček ali ne posebno promet kraj, stoji gotovo kak kip. Te sohe so druga lepša od druge in vsaka ima na sebi kaj posebnega izvirnega in značilnega. Helsinki so obiljubljena dežela za arhitekto in kiparje. Naj omenim nekoliko spomenikov. Prekrasen je spomenik Lönnrota, zbiralca narodnih pesmi in tvorca narodnega eposa Kalevala; ne daleč od tega je kip Tope-liusa, pisca bajk in pripovedk, obdan od kope mladeži, pa spet soha Šveda Runeberga, ki ga Finci in Švedi enako časte; zanimivo je, da je Runeberg v prvih svojih pesniških delih v prvi polovici 19. veka imel za vzor srbski narodni epos. Toda ne samo možje duha in ruski carji, — spomenik carja Aleksandra II. stoji nedotaknjen! — tudi sportniki imajo spomenike, n. pr. slavni tekač Nurmi. Na najživah-

nejši ulici stoji spomenik delavcu — trije kovači. Simbol morja je krasno dekle Avis Amanda, na visokem bregu nad morjem pa stoji skupina »brodolomcev«. Tudi živali niso pozabljene. Kipa kobilice in žrebeta imata napis »materinska ljubezen«, drugod je zopet skupina orlov, zelo priljubljen je medved, mnogo je tudi tul-njev in drugih morskih živali. Skratka, ljubezen do umetnosti in prirode na vsakem koraku.

Druga osnovna črta finskega značaja je izredno svobodoljubje. Kolikor seže nazaj zgodovina, so na Finskem neznane institucije suženstva, tlake in podanštva. Smisel za svobodo je ostro razvit in zato tudi Finci tudi močan smisel za solidarnost, bratstvo in demokracijo. Osrednja točka prestolnice je mogočna, brez prime-

re krasna stavba parlamenta. Finski parlamentarizem v ničemer ne zaostaja za onim drugih severnjaskih držav. Zemlja sama je sicer siromašna, polna neplodnih močvar, sončnih dni ima strašno malo. Poljedelstvo naroda ne more preživeti, le bogastvo gozdov in neizmerna delavnost ljudstva omogočata ljudstvu življenje.

Finska je redko naseljena. Na površini 288.000 štirjaskih kilometrov biva le 3 in pol milijona ljudi. Jugoslavija je za 40.000 km² manjša, pa ima 15 milijonov prebivalcev. Od površine odpade 11% na reke in jezera, 33% pa na popolnoma nerodovna močvirja. Dve tretjini države ležita vrh tega daleč na severu pod polarnim krogom, kjer izginje sneg komaj za kake tri mesece. V teh krajih prebivata po dve osebi na 1 km², to so polnodniški Lapenci. Večina prebivalstva je osredotočena v toplejših jugozapadnih krajih, v okrožju prestolnice in na severnem bregu finskega zaliva.

Finci se smatrajo za krvne brate Madžarov, toda ne prenašajo tega, da bi jih kdo štel med Mongole. O sebi trdijo, da so Ariji, samo njihov jezik je ugrofinski. Res ni na Finskem videti mongolskih tipov. Finska je ena izmed onih redkih držav, kjer je trgovina popolnoma prosta, brez vsakih deviznih in valutnih omejitev. Politično je navezana na skandinavsko državo. Pomembno je vsekakor, da so Finci onemogočili ureditven težej po diktaturi in si očuvati svoje demokratske uredbe. Častni konzul naše države v Helsinkih je prof. dr. J. Šajkovič, ki je tu služboval še pod carskim režimom. Znan je kot literat in kulturni delavec; prevedel je epos Kalevala na naš jezik ter je povzročil izredno priljubljenost.

Gospodarstvo

Trgovinska bilanca v prvem četrtletju aktivna

Po statističnih podatkih o naši zunanji trgovini, ki jih objavlja carinski oddelek finančnega ministrstva, je bil naš izvoz v prvem četrtletju letošnjega leta (prvi meseci) 394.868 ton blaga (lani 198.685) v vrednosti 511,8 milijona dinarjev (lani 345,6). Po količini se je povečal izvoz nasproti lanskemu marcu za 98,74%, po vrednosti pa za 166,2 milijona dinarjev ali za 48,10%. Pri tem je seveda treba upoštevati, da je bil naš izvoz v lanskem februarju zaradi sankcij proti Italiji tako slab.

Nekoliko večji je bil tudi uvoz v letošnjem marcu nasproti lanskemu. Dosegel je vrednost 451,0 milijona dinarjev, to je za 31,0 milijona dinarjev ali za 7,39% več kakor v lanskem marcu.

Ker se je izvoz mnogo bolj dvignil kakor uvoz, se je trgovinska bilanca znatno izboljšala. Bila je v marcu za 60,8 milijona dinarjev aktivna, med tem ko je bila v lanskem marcu pasivna za 74,4 milijona.

Gibanje naše zunanje trgovine v prvih treh mesecih letošnjega leta je bilo naslednje (v milijonih dinarjev):

	Izvoz	Uvoz	Saldo
januar	402,2	321,1	+81,1
februar	419,2	334,0	+85,2
marec	511,8	451,0	+60,8
I. četrtl. 1937.	1333,2	1106,1	+227,1
I. četrtl. 1936.	849,4	1056,3	-206,9

V prvem četrtletju letošnjega leta je znašal naš izvoz 1333,2 milijona dinarjev, to je za 483,8 milijona dinarjev ali za 56,95% več kakor v enakem razdobju lanskega leta. Uvoz pa je znašal 1106,2 milijona dinarjev; to je za 49,9 milijona dinarjev ali za 4,72% več kakor v enakem času preteklega leta. Naša trgovinska bilanca je bila torej v prvih treh mesecih za 227,1 milijona dinarjev aktivna, med tem ko je bila lani v enakem času pasivna za 206,9 milijona dinarjev.

Izvoz pšenice se je v marcu dalje

dvignil in je dosegel vrednost 67,4 milijona Din (v februarju 40,4 milijona). Po uradnih podatkih smo od začetka uvozne sezone do sredine marca izvozili 47.500 vagonov pšenice. Vsekakor bo torej dosegel izvoz okoli 50.000 vagonov. Ves presežek lanskega pšenicega pridelka pa se ocenjuje na okoli 100.000 vagonov. Izvoz turščice je dosegel v marcu vrednost 47,7 milijona dinarjev in je bil torej tudi pomemben. Izmed ostalih kmetijskih pridelkov smo izvozili suhih češpelj za 8,5 milijona, konjopije za 14,5 milijona in fižola za 4,7 milijona dinarjev.

Tudi izvoz govejve živine je bil v marcu še znaten, vendar je malo popustil. Izvozili smo 6913 glav v vrednosti 14,3 milijona dinarjev. Svinj smo izvozili nasproti februarju precej več, in sicer 30.064 rillec v vrednosti 41,4 milijona dinarjev. Izvoz konj je bil nasproti februarju za več kakor enkrat večji, znašal je 3727 glav v vrednosti 9,9 milijona dinarjev. Od živalskih proizvodov smo v marcu izvozili vsega mesa za 13,8 milijona, svinjske masti za 16,1 milijona, jaje za 28,1 milijona, perja in puha za 5,6 milijona in sirovih kož za 11,2 milijona dinarjev.

Prav tako se je povečala v marcu nasproti februarju izvoza vrednost gradbenega lesa. Znašala je 70,7 milijona dinarjev (v februarju okoli 63 milijonov). Izvoz drv za kurjavo pa ni dosegel niti enega milijona dinarjev. Ogleda smo izvozili za 0,9 milijona, železniških prago (hrastovih in bukovih) za okoli 1,9 milijona lesnih izdelkov za 1,9 milijona, ekstraktov za strojenje za okoli 6 milijonov dinarjev.

Nasproti februarju se je izvoz rud znatno povečal. Dosegel je preko 70 milijonov dinarjev, med tem ko je bil lani v tem času izvoz rud mnogo manjši. Bakra smo izvozili v marcu letoš za 28,7 milijona, izkopenin in drugih rud za 40,7 milijona, sirovega svinca za 1 milijon dinarjev. Izvoz cianamida je dosegel 5,5 milijona dinarjev.

21,57 Din in pokazuje porast nasproti oni iz preteklega leta za 0,27 Din, a nasproti oni iz preteklega meseca padec za 0,16 Din.

Skupna zavarovana mezda je znašala 327,15 milijona Din nasproti 324,36 milijona Din v januarju, odnosno nasproti 294,38 milijona Din v februarju lanskega leta. Porast skupne zavarovane mezde nasproti istemu mesecu lanskega leta znaša v odstotkih 11,13.

Gospodarske vesti

— Predsednik Mednarodne trgovske zbornice v Beogradu. Včeraj popoldne se je pripeljal z letalom v Beograd predsednik Mednarodne trgovske zbornice Fensner van Flijsingen. Prišel je proučiti gospodarske prilike v naši državi. Popoldne se je v Trgovinski zbornici sestel z zastopniki našega narodnega gospodarstva. Tega sestanka sta se udeležila tudi predsednik Zbornice za TOI v Ljubljani g. Jelačin in glavni tajnik narodni poslanec Mohorič. Danes popoldne se bo sestel z ministrskim predsednikom dr. Stojadinovićem, ministrom za trgovino in industrijo dr. Vrbaničem in guvernerjem Narodne banke dr. Radosavljevičem. Kakor znano se bo v kratkem vršil v Berlinu kongres Mednarodne trgovske zbornice in je Flijsingen prišel v Beograd tudi zato, da se z zastopniki našega gospodarstva domeni o pripravah za ta kongres. Danes popoldne odpotuje v Sofijo.

— Trgovinska pogodba med Avstrijo in Češko. Lovaško bo najbrže podaljšana. Z Dunaja poročajo, da bo dodatni dogovor s Češko-lovaško, ki je slopil lani avgusta v veljavo, poletel 31. julija. Na Dunaju menijo, da bo spričo ugodno se razvijajočega prometa dogovor brez velikih težav poljšan.

— Prizad v petek ni izpremenil cene pšenice. V petek je tendenca na svetovnem trgu pšenice popustila. Nestanovitnost se je pokazala že prejšnji dan. Med tem ko je bila v četrti dopoldne svetovna pariteta za pšenico nad 177 Din, je začela popoldne popuščati in je znašala v petek dopoldne 175 Din za 100 kg. Kljub tej izpremembi Prizad v petek ni izpremenil odkupne cene za pšenico.

Ves narod se mora boriti z jetiko! Milijon Slovencev naj zbere milijon dinarjev!

Ljubljana, 24. aprila. Zopet se bliža protituberkulozni teden. Ne smemo pozabiti: Zopet zbirka! Neresni in nezreli bi bili, ako bi smatrali, da vsako leto Protituberkulozni teden ni potreben, ali ako bi celo pokazali nevoljo in odklanjali sodelovanje pri prireditvah tega tedna. Jetika je tako resna in težka ljudska bolezen, da morajo biti problemi njenega zatiranja stalno na dnevnem redu; vedeti moramo, da je vse, kar v borbi proti tej ljudski kugi storimo, veliko in veliko premalo v razmerju z gospodarsko in socialno škodo, ki jo narodu in državi leto za leto povzroča. Narod ki z dejanja ne pokaže, da je njegova notranja odpora in ustvarjalna moč zgrajena na živi zavesti skupnih dolžnosti napram skupni narodni potrebi, ni narod v kulturnem in etičnem smislu besede. Jetika predstavlja vsenarodna nevarnost okoli te osi so visoko nagrada naša naša socialna, na vprašanja.

K stvarnim kulturnim potrebam in dolžnostim naroda zato spada, da vsako leto vsaj enkrat skrbneje, zbraneje in resneje svoje misli potopimo v neizmerno socialno gorje, ki za narodu povzroča jetika. Pohitimo vsaj v duhu v bežne kraje in domove naše domovine z zavestjo, da so nam tudi oni v bedi in trpljenju bratje in sestre po krvi in duši. Na teh položajih potih bo marsikdo spoznal, da je bil do danes premalo človek in da je premalo ljubil svoj rod ki je vsem vir življenja.

Protituberkulozni teden bo od 2. do 8. maja. Kaj pa hočemo doseči v tem tednu? Narod v njegovi celoti do zadnjih borbah koč bo rebrili, hočemo opozoriti na strahoto, te te bolezen, dati hočemo ljudstvu o boleznih potreben pouk oziroma smisel za samopomoč tudi v stvareh ljudskega zdravlja in povedati, da je zdravje edino bogastvo.

Drug pomen pa mora biti da zbiramo v tem tednu sredstva za uspešno borbo proti jetiki na najširši fronti. Jetika denar dobesedno žre in ogromna sredstva so potrebna, da bo to žrelo zasuto. Ponoviti moramo svojo voljo: milijon Slovencev milijon dinarjev! Zato mora biti naša zbirka res vsenarodna, vsesplošna in ne sme biti omejena na par ljudi in krajev. Tako bodo mogli mali dinarčki ustvariti velik milijon! Protituberkulozna Zveza sme na moralni in gmojni uspeh Tedna samo takrat računati, ako bodo njena navodila za izvedbo Tedna povzročila naša krepak odziv. Po banovini je raztrgano nebroj protituberkuloznih lig drugod so ustanavljali posebni odbori, tako, da bo organizacijska mreža kar najpopolnejša. Treba je samo tole: Zdravniki se morajo zavedati, da so zdravniki ljudstva, kulturna, telovadna in sportna društva morajo vedeti, da gre za njih lastno stvar, šole z učitelji in učenci vred morajo živeti z zavestjo da sodelovanje v protituberkuloznem skrbstvu spada k prvimi dolžnostim ljudske zdravstvene prosvete, — razumnost vseh poklicev, vsi prav vsi moramo s krepkim delom pokazati, da razumemo svojo kulturno dolžnost napram narodu.

Zato vas protituberkulozna Zveza prosi: ne pozabimo, da smo narod, ki hoče na vseh straneh kviškul!

Upravni odbor: dr. Joža Bohinjec, dr. France Debevec, dr. Alfonz Levičnik, Filip Urtnik, Rado Čelešnik, dr. Robert Neubauer, dr. Oton Fetičič, dr. Lavoslav Mastnak, dr. Ivo Pirč, dr. Ivan Pleš, dr. Slava Lumaček-Kristan, dr. Fran Zupan

Kdo bo plačal 26 milijonov din? Beseda o kočevski Mestni hranilnici

Kočevje, dne 23. aprila. Pod gornjim naslovom je izšel v Slovenskem domu dne 20. t. m. članek, ki razmotriva vprašanje Mestne hranilnice v Kočevju. Dopolnilu se pozna, da je še mlad in neizkušen in da kaj rad naseda gotovim krogom, ki so v velikih skrbih. Kdo bo plačal ogromna pasiva Mestne hranilnice. Mi mu ne zamerimo, da je napisal ta članek, saj vemo, da stoji za njim oni, ki imajo eminenten interes na izidu pravde, ki jo vodi Mestna hranilnica v Kočevju skupno z mestno občino proti nekdanjemu ravnanstvu Mestne hranilnice. Če se dopisnik vprašuje, kdo bo plačal vse te izgube, je odgovor prav kravek: V prvi vrsti oni, ki so brezvestno poslovali v Mestni hranilnici na škodo njenih vlagateljev, v podrejeni vrsti pa mora žal občina nadoknaditi vso škodo, ki bi jo utrpela in ki jo je že utrpela Mestna hranilnica radi delovanja nekaterih svojih funkcionarjev. Pravdni spisi pri okrožnem sodišču v Novem mestu so v tej stvari že tako ogromni in je dokazano gradivo zbrano v takem obsegu, da bo imelo sodišče dovolj posla z razčiščanjem zadeve in ugotovitvijo krivcev. Čudno je samo to, da se taki dopisni lansirajo v svet baš pred pričetkom razprave, gotovo z namenom, da bi se pritiskalo na milijejo sodbo v vprašanju krivde tožnega bivšega ravnanstva Mestne hranilnice. Dopolnilu si naj ogleda spise o likvidacijskem postopku Mestne hranilnice in naj poroča objektivno resnico, da se ne bo v bodoče zopet povzpelo do takih gorastnih zmot, kakor so navedene v citiranem članku. Predsednik mestne občine Kočevje ni nikdar priznaval na likvidacijskem naroku terjatve konzorcistov kot

— V trgovinski register so se vpisale nastopne tvrdke: Blau, Bartoš in drug v Dolnji Lendavi (izvrševanje strojne pletilske obrti), Zaviršek, Modic & Co. v Šmarju na Dolenjskem (trgovina z le. som) in Medik Franc v Veliki Nedelji (trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki). Izbrigala se je tvrdka Kovač & Co., lesno industrijsko in trgovsko podjetje.

— V zadržni register so se vpisale nastopne zadruge: Travniška zadruga v Gorici, r. z. z. o. z., Gradbena zadruga »Baragac«, r. z. z. o. z. v Ljubljani (zadruga bo gradila in vzdrževala počitniške in okrevalske koče in domove ter jih odajala članom s čim ugodnejšimi pogoji v uporabo); Kreditna zadruga Zadruga uslužbenec dravske banovine r. z. z. o. z. v Mariboru.

— Konkurs je razglašen o imovini Po. gačnika Ivana, fotografa v Ljubljani (upravnik mase dr. Marušič Drago, oglašitveni rok do 19. maja, ugotovitveni narok pri okrožnem sodišču v Ljubljani 26. maja ob pol 9, v sobi 140), o imovini Rozmana Lovra, posestnika in lesnega trgovca, zdaj v Voščah pri Radovljici, registriranega pod firmo Rozman Lovro, trgovca z lesom v Spodnji Lipnici (upravnik mase odvetnik Koblar Franc v Radovljici, ci, prvi zbor upnikov pri sreskem sodišču v Radovljici 3. maja ob 10. oglašitveni rok do 18. maja, ugotovitveni narok 1. junija ob 9), in o imovini Žilica Bogdana, trgovca z železnicami in kmetijskimi stroji v Ljubljani (upravnik mase dr. Hacin Josip, prvi zbor upnikov pri okrožnem sodišču v sobi 140, 11. maja ob 9, oglašitveni rok do 1. junija in ugotovitveni narok 15. junija ob 9, v sobi 140).

— Avtomobil na Ljubljanskem velesejmu od 5. do 14. junija. Še nikdar ni bila nastava avtomobilov in motornih koles na Ljubljanskem velesejmu tako obsežna. pregledna in popolna, kakor bo letos. Na razstavi, ki bo obsegala preko 1400 kv. m razstavnega prostora bodo razstavljali avtomobili vseh vrst, velikosti in cen tako da interesom pač ne bo težava izbira. Dosej je pripravljena za udeležba nastopnih tvornic, odnosno znamk: Lancia, Oldsmobile, Hanna, Lloyd, Fiat Ford, Maybach, B.M.W., Skoda, Mercedes-Benz, D.K.W., Amilcar, Opel, Chrysler, Daimler-Benz, Chevrolet, Pontiac Buick, La Salle, Cadillac, Vauxhall, Plymouth, Renault, Horch, Wanderer, Adler, Saurer, Bliz-Truck Bedford-Truck, G.M.C.-Truck, M.A.N., Standard, Framo, Maico, Hillman, Diamant Bianchi, Puch Sachs, Vsega torej 36 znamk avtomobilov in sedem znamk motornih koles.

Borze

Borze
Na Ljubljanski borzi je znašal devizni promet v preteklem tednu 9,69 milijona din nasproti 5,44 in 6,09 milijona din v prejšnjih tednih. V privatnem kliringu so nemške klirniške marke, ki so sredi predzadnega tedna poskočile na 12,20 in na koncu tedna spet padle na 12,10, v začetku preteklega tedna ponovno narasle na 12,19 in proti koncu tedna vnovič popustile na 12,15. Avstrijski šilingi v privatnem kliringu so vteku tedna zabeležili majhen skok od 8 na 8,03.

Devize
Curih. Beograd 10. Pariz 19,40, London 21,6550, Newyork 437,3750, Bruselj 73,85, Milan 23, Amsterdam 239,4750, Berlin 175,75, Dunaj 80,20, (81,75), Stockholm 111,10, Oslo 103,35, København 96,2750, Praha 15,24, Varšava 83,15, Budimpešta 80, Atene 3,90, Bukarešta 3,25.

Blagovna tržišča

ZITO
+ Chicago (24. t. m.) Začetni tečaj: pšenica: za maj 130,6250, za julij 117,75; turščica: za maj 123,3750, za sept. 108,6250.

+ Winnipeg (24. t. m.) Začetni tečaj: pšenica: za maj 132, za julij 128,75, za okt. 116,50.

BOMBAZ
+ Liverpool (23. t. m.) Tendence stalna. Zaključni tečaj: za maj 7,26 (prejšnji dan 7,39), za jul. 7,30 (7,43), za okt. 7,21 (7,33).

+ Newyork (23. t. m.) Tendence stalna. Zaključni tečaj: za maj 13,19 (13,26—23,27), za junij 13,20 (13,27), za okt. 12,98 (13,03—13,04).

SOKOL

Sokolsko društvo Cerknica priredi danes ob 16. v svojem domu predavanje »Naš izvoz in uvoz in uspeh kmetijskega dela«. Predaval bo predavatelj ZKD g. agr. Jamnik Alojzij.

Intrige proti ptujskemu gledališču

Iz Ptuja nam pišejo:
V eni zadnjih števil Mariborcer je objavljen iz Ptuja članek, ki na dolgo in široko dokazuje, kaj vse bi se lahko zgodilo, ako bi izbruhnil v ptujskem gledališču požar. Dopisnik operira z vsem mogočim in nemogočim, z živci, z dunajskim ring-teatrom, z lestvami za muzej itd. Kakšno prednost za prirejanje gledaliških in kino predstav ima po dopisnikovem mnenju Društveni dom? Pri tem ima ptujsko gledališče šest izhodov, Društveni dom pa le enega samega, ker drugi vodi na dvorišče, ki je okrog in okrog zaprti in zazidano. Ves članek na kratko povedano izven v svari: Ne hodite več v mestno gledališče in kino, če vam je življenje drago...

Vsem, ki poznajo ptujske razmere, ne bo težko uginiti namena te gojje. Nezasišeno pa je, in mora vsakega, ki se zaveda svojega slovenskega pokolenja, v dno srca ogorčiti in na način, da si upajo ljudje, ki smo jih pred vojno imenovali poturice, nastopiti po 18 letih osvobodjenja na opisan način proti ustanovam, kot sta gledališče in kino, samo radi tega, ker sta v slovenskih rokah. Morda misli dopisnik, da bo dobil zato nagrado iz Beograda za nacionalne zasluge, kot se je to zgodilo letos SK Ptuj! Znano nam je, da traja gonja proti našim ustanovam na tihem že več mesecev, sedaj pa je dosegel podtalno rovanje za drugi kino in gledališče vrhunec. Skrajni čas je, da naša slovenska javnost, naša oblastva in obramba društva posvetijo tem pojavom več pažnje in pozornosti, če nečemo doživeti zelo neprijetnega razočaranja. Vprašamo, ali so dovoljeni redni sestanki der deutschen Jugend pri tvrdki H. K., ali so znane tajne šole, v katerih poučujejo razne tetke deco v naši državi popolnoma tujem duhu?

Kje je bil pisec članka v M. Ztg. takrat, ko je bilo gledališče v nemških rokah in v resnici ni bilo ničesar priiskrbljenega za varnost obiskovalcev? Danes je gledališče popolnoma preurejeno in predvideno so vse mere za popolno varnost, saj bi sicer nadzorna oblast predstave gotovo zabranila! Gre za nealotnost gotovih ljudi iz tukajšnje narodne manjšine, ki bi radi onemogočili slovensko gledališče — po 18 letih osvobodjenja! — akoravno je ista manjšina imela v istem poslopiju svoj »Städtisches Theater« vsa leta pred in med vojno pod veliko slabšimi varnostnimi napravami in so brezskrbno zahajali vanj isti ljudje, ki skrbijo danes tako zelo za živce in varnost drugih.

Prišakujemo, da bo imelo sedaj zadnjo besedo sodišče ter pozivamo v tem smislu vodstvo kina in gledališča, kakor tudi nadzorno oblast, da ukrenejo, kar je v interesu javnega reda in miru potrebno. S članom Mariborcer Zeitung so povrh še hudo oškodovani gospodarski interesi ustanov, ki obratujejo v »nevarnem« poslopiju in bo koristno, če se mariborskemu listu pokaže, da ni dovoljeno igrati vloge nekdanjega »Stajerca«.

Iz Kranja

— Gledališki oder Narodne Hitalfeje v pripori v Narodnem domu v sredo 28. t. m. ob pol 21. in v nedeljo 2. maja ob 16. opereto s predigro v dveh dejanjih »Punkca. Sodelujejo člani orkestra Sokolskega društva in Kranjskega glasbenega društva pod vodstvom g. Rahe Rajheniča. Opereto je režiral g. Dore Kern. Iz prijaznosti sodeluje tudi gospi Rahe Rajheničeva. Opereta je v prvotnosti zasledila, v njej nastopa poleg solistov menški zbor primorskega društva »Sloga«, mešani zbor Sokolskega društva in ljubki lekslični šole ter balet. Vstopnice se dolo v prodaji v trgovini g. Hleba.

— Kino Narodni dom bo predvajal danes dvojni senzacionalni glasbeni spored »Otrci sreče« in »La Cucaracha«.

Z Jesenic

— Zvočni kino Radio predvaja danes ob 3. uri pop. in 8. zvečer vefilim »Medeni tedni«. Med dodatki glasbeni film in zvočni tehnik. — Sledi »Port Arthur«.

Iz Novega mesta

— Kino »Dom« v Sokolskem domu bo predvajal danes (v nedeljo) ob 15. 18. in 20.15 operni vefilim »NE POZABI ME!«. V glavnih vlogah: Benjamino Gigli, prvi tenor milanske »Scale« in Magda Schneider. Predigri: Paramountov zvočni tehnik in kulturni film.

Iz Hrastnika

— Odlikovani gasilec. S kolajnami so bili za zasluge v gasilski organizaciji odlikovani predsednik čete Alojz Legvart poveljnik Stefan Fresl, podpoveljnik Stanok Klavžar ter četniki Jakob Kač, Jože Zorčič in Ivan Jager.

— Občni zbor Rdečega križa je bil te dni v deški šoli. Vodi ga je zaslužni predsednik, šolski upravitelj g. Lebar, ki je pozdravil zborovalce ter čestital društveni tajnici, učitelji gđeni Paternoster, ki je bila odlikovana od glavnega odbora Rdečega križa z diplomom za zaslužno delo. Poročila vseh funkcionarjev so bila z odobravanjem sprejeta, odbor pa je dobil absolutorij. Med drugim je bilo sklenjeno, da se tudi letos pošlje nekaj slabotnih otrok v počitniško kolonijo. Zaradi pričakuje upokojitve in izselitve iz Hrastnika je dosedajni predsednik g. Lebar svoje mesto odložil, za novega predsednika pa je bil izvoljen znani zaslužni predsednik protituberkulozne lige g. Emanuel Zelinka.

— Lokal, v katerih točijo alkoholne pijače, morajo biti po naredbi sreskega načelstva 30. t. m. in 1. maja zaprti že ob 20. Po tem času se tudi na dom ne sme dajati pijača. Občinstvo se dalje opozarja, da tudi letos 1. maja niso dovoljeni šodi, obhodi, bučnice in izleti v skupinah.

— Zvočni kino Sokol predvaja danes film iz življenja v Rusiji »Črne oči«.

Javna zahvala

Pri svojih prvih kulturno-propagandnih nastopih v Ljubljani, v Novem mestu, Celju, Mariboru in Kranju je javnost pravilno razumela našo upravičeno zahtevo po razširitvi ljubljanske gluhonemnice ali pa po otvoritvi nove v Mariboru in pokazala toliko sočustvovanja, da se čutimo dolžni izreči ji javno zahvalo. Posebno se moramo zahvaliti uredništvu časopisov in gospodom novinarjem za članke, Celjski poslopnici za brezplačen odstop dvoranke, kolašice v Celju in ravnatelju meščanske šole g. Merviču v Novem mestu za prenočišče, vsem darovalcem denarnih podpor in vsem, ki so podpirali naše težnje na ta ali oni način. Moralna podpora naših sliščih življenjskih tovarišev nam daje novo vero in upanje v izboljšanje našega trpkega položaja.

Društvo gluhonemih v Ljubljani.

CRIKVENICA

Vodilno kopališče z izredno plažo in komfortnimi hoteli. Kompletni pension od 60.— do 120.— Din. Prospekte daje kopališčna uprava.

HOTELI: Theresia s 100 ttt., Miramare s 62 ttt., Crikvenica s 45 ttt., Dom dr. Seidl s 62 ttt., Liburnija s 24 ttt., Eden s 23 ttt., Wien s 21 ttt., Crnković s 20 ttt., Slavija s 20 ttt., Danica s 20 ttt., Esplanade s 10 ttt., Julijana s 16 ttt., Ivančić s 15 ttt.

PENSIONI: Vila Ružica s 34 ttt., Adria s 23 ttt., Villa Luisi s 16 ttt.

RESTAVRACIJE: prenočišča: Bellevue s 16, Europa s 8, Gjurškin s 7 ttt. Restavracija Vinodol.

GOSTILNE: Zelengaj s 6, Morava s 7, Pejchi s 7, Slovenac s 7, Dalmatinski podrum s 5, Shang-hay s 5, Hrvat s 3.

S — soba, ttt. — tekoča voda, ttt. — tekoča topla in mrzla voda

V zasebnih vilah in hišah zelo mnogo lepo opremljenih sob po zmernih cenah.

BAŠKA

Vodilno kopališče na otoku Krku. Največja naravna plaža na našem Jadranu. 15 komfortnih hotelov in pensionov. Informacije daje turistični odbor in hoteli.

HOTEL AUGUST

Abbazia (Opatija)

Centralni položaj, kraj morja. Prvorazredna kuhinja. Govori se slovenski.

Malinska na otoku Krku

RESTAVRACIJA TRIGLAV na najlepši promenadi mesta tik morja, rodbinska hiša, vsaka soba z razgledom na morje. Nova, moderno opremljena restavracija, hladna veranda proti morju, zmerne cene, domača in mednarodna kuhinja.

DOBRNA pri Celju

Za srčne, živčne in ženske bolezni in vse one, ki so počitka potrebni!

Akratoterma 37° C, naravne oglikovno-kisle kopeli. Izborni zdravilni učinki pri boleznih srca, živcev, ženskih boleznih, boleznih ledvic, mehurja, oslabelosti, kroničnih žilodnih in črevesnih katarjih. Krasen park, divna okolica. Od 15. aprila do 30. junija in od 1. septembra do 31. oktobra 20 dnevno pavšalno zdravljenje za pavšalno ceno Din 1.100.— do Din 1.650.— (Avtobus Celje — Dobrna in nazaj, soba, hrana, kopeli, zdravnik in takse). Zahtevajte prospekte!

Dolenjske Toplice

Železniška postaja Straža-Toplice pri Novem mestu. Radioaktivno termalno kopališče. Sijajni uspehi pri zdravljenju revmatizma sklepov in mišic, boleznih živčnega sistema, ženskih boleznih, raznih težav v dobi mene, organskih motenj srca in krvnega obtoka, raznih poškodb, zlomljenih kosti itd. Predsezonske cene od 15. junija: 10 dni Din 600.—, 20 dni Din 1.100.—, Polovična vožnja. Pojasnila daje uprava.

V spremstvu ženskih
fakirjev senzacionalnih
ekvilibristov, komičnih
žonglerjev in akrobatov

27., 28. in 29. aprila

kino Union!
Svetovna senzacija

Domače vesti

* **Ovacije češkoslovaški demokraciji.** Iz Maribora nam poročajo: V petek je prišel v Maribor češkoslovaški narodni poslanec, g. Karel Brožik, ki se bo udeležil kot predsednik Zveze rudarjev v CSR in podpredsednik Mednarodne zveze rudarjev v Londonu nedeljskega kongresa »Zveze rudarjev Jugoslavije« v Celju. V petek zvečer je priredil Krajevni medstrokovni odbor v Mariboru g. Brožiku pozdravni večer v dvorani Delavske zbornice, kjer ga je pozdravil predsednik g. Josip Petecan. Nato je imel poslanec Brožik predavanje o češkoslovaški socialni zakonodaji ter pri tem omenil obisk prezidenta dr. Beneša v Beogradu. Tekom predavanja g. Brožika o velikih uspehih češkoslovaške delavstva na polju socialne zakonodaje so priredili navzoči številni delavci in delavke ponovne ovacije predavatelju, prezidentu dr. Benešu, predsedniku — osvoboditelju T. G. Masaryku in češkoslovaškemu narodu. Poslanec Brožik bo predaval v nedeljo 25. t. m. še v Celju na kongresu Zveze rudarjev in ob 10. uri dopoldne v dvorani Narodnega doma za celjsko delavstvo ter v ponedeljek, dne 26. aprila ob 16. uri dopoldne v dvorani Delavskega doma v Trbovljah.

Soila je cenejša
od drugih tkanin. Obleče Vas in
polepša. Izberite torej svilo

A. Žlender

Vam z njo rad dobro postreže! LJUBLJANA
Mestni trg 22

* **Obilnica na Poljskem.** Po odličnem uspehu beogradskega akademskega pevstva, ga društva »Obilnica« v Varšavi, je društvo krenilo v Krakov, kjer so ga sprejeli izredno toplo. Na železniški postaji so Obilince pozdravili zastopniki starodavne jagelovske univerze, delegati vojaških oblasti, mestnega županišča, krakovske poljsko-jugoslovenske lige in mnogo drugih osebno stajajočih akademskih in umetniških krogov. V imenu rektorja je Obilince pozdravil s kratkim govorom v srbohrvaščini prof. dr. Spljavinski. Nato sta goste pozdravila, takisto v srbohrvaščini, prof. Estrajher in Mo. Le. Železniška postaja je bila slavnostno okrašena z jugoslovaškimi in poljskimi zastavami. Prihod vlaka je pozdravila krakovska železniška gobja s sviranjem jugoslovenske in poljske himne. Po odhodu s postaje je pozdravilo jugoslovenske goste s svojo pesmijo krakovsko pevsko društvo »ECHO« med viharjem vzklikanjem množice ljudi, zbrane pred postajo. Krakovski koncert »Obilnica« je bil v veliki dvorani Katoliškega doma. Tudi ta koncert je doživel velik uspeh, kakor koncerti v Varšavi, Katowicah, Lvovu, Vilnu, Gdini in Poznanju. Tako je tudi poslednja etapa te v sloher-nem pogledu uspele poljske turnee Obilica doživela velik uspeh. Po koncertu je krakovsko akademsko pevsko društvo priredilo svečan sprejem »Obilince« na čast.

Oni, ki mnogo jedo in veliko sede ter zaradi tega največje trpe na trdi stolici, naj pijejo dnevno po eno čašo uaravne »Franz-Josefove« grenčice, ki jo je treba prejšnjo nekoliko segreti. Davno preizkušena »Franz-Josefova« grenčica se odlikuje po svojem zanesljivem učinkovanju, prijetni uporabi in se dobiva povsod.

Ozn. reg. S. br. 15. 485/36

* **Diplomiran** je bil na veterinarski fakulteti zagrebški univerze za veterinarja g. Benulič Marijan, abs. vet. iz Kočevja.

* **Izpit za pooblaščenega inženjerja** je pri ministrstvu za elektrotehniko z vrlo dobrim uspehom napravil g. inž. Hugo Hofbauer iz Murske Sobote.

* **Uredbo finančnega ministra** o banovinskih trošarinah št. 33. od 24. t. m. Nadalje objavlja razglase kr. banke uprave, med drugim o ofertni obnavljanju za izvršitev regulacijskih del na območju Muri, o komisijski obravnavi za gradbo daljnovoda od Geretice vasi do št. Lovrenca na Pohorju, prevzem nekaterih obrtniških del na Sludencu in licitaciji za gradnjo železobetonskega mostu čez Hudinjo v Skofji vasi.

* **Gostilniški kongres** je bil v petek dopoldne odprt v Skopju v dvorani kin »Uranijec«. Kongresa se udeležujejo delegati iz vse države, predseduje mu pa Vlada Bogdanovič, hotelir iz Skopja, ki je bil izvoljen za predsednika Zveze gostilničarjev. V lepem soglasju je bila sprejeta resolucija, ki vsebuje mnogo važnih predlogov in zahtev. Tako na pr. zahtevajo organizirani gostilničarji novelizacijo zakona o obrtnih, pri kateri naj bi bili gostilničarji priznani kot posebna gospodarska skupina. Resolucija zahteva tudi ukinitve pivovarskega kartela.

* **Novo telefonsko zvezo.** Uveden je telefonski promet v tehle relacijah po pristoj. bini 2.25 zlj. fr.: Borovo—Rijeka in Trst, Postojna—Črnomelj, Ajdovščina—Kamnik. Krapinske Toplice—Rijeka, Gorica. Postojna in Trst, Ljubljana—Ajdovščina in Sv. Peter na Krasu, Maribor—Vipava, Obrovac in Zadar, Rakek—Sv. Peter na Krasu, Šibenik—Zadar, Tržič—Postojna in Vrpolje—Rijeka; po 2.55 zlj. fr.: Bled—Brioni, Celje—Trbiž, Split—Brioni; po 3 zlj. fr.: Borovo—Benetke, Crikvenica—Benetke, Split—Cortina d'Ampezzo, Slov. Konjice—Benetke in Šibenik—Benetke; po 3.50 zlj. fr.: Bjelovar—Bologna in Modena, Borovo—Milan. Krapinske Toplice—Milan, Mokronog—Milan. Split—Modena, Sušak—Bolzano. Stari trg pri Rakeku—Pescaro. Vič—Milan; po 4.20 zlj. fr.: Bjelovar—Rim, Borovo—Rim, Jesenice na Gorenjskem—Turin, Ljubljana—Asti. Rakek na Gorenjskem—Rim; po 4.50 zlj. fr.: Zemun—Trst in Valjevo—Postojna; po 4.80 zlj. fr.: Sarajevo—Brioni.

Neredna stolica

upliva na ves organizem.
Dobro sredstvo za odva-jati, ki zanesljivo deluje
in ima prijeten okus, je

Ozn. reg. S. br. 2794/34

DARMOL

* **Počastitev starostne zagrebških obrtnikov.** Predstavniki zagrebških obrtniških organizacij in ustanov bodo danes zbrani na redki in pomembni svečanosti. Slavili bodo dvojni jubilej najstarejšega zagrebškega obrtnika Gjura Burica, ki praznuje svoj 80. rojstni dan in 30letnico blaginjskega poslovanja v obrtnem društvu. Buric je doma iz Zagreba, za ključavničarja se je pa izučil v Sisku pri mojstru Francu Korenu. Kot pomočnik je nekaj let hodil po svetu, potem pa se je vrnil v Zagreb ter dobil delo pri uglednem mojstru Mesiču, ki je bil ustanovitelj zagrebške obrtne šole. Po zgledu svojega mojstra se je tudi Buric intenzivno poseveljil vzgoji obrtniškega narasčaja in preko 40 let je deloval kot praktični učitelj na obrtni šoli. Vneto je sodeloval pri raznih obrtniških organizacijah in ustanovah, pri obrtniškem in pomočniškem društvu pa še danes opravlja posle blaginjskega.

Rogasku Platinu

* **Poroka.** Včeraj dopoldne sta se poročila v novi farni cerkvi v šiški g. Milan Merhar, učitelj v Domžalah, in gđ. Vida Vidčeva iz znane rodbine na Slaparjevi demačiji v Lukovici. Mnogo sreče!

* **Poroka naših v inozemstvu.** V Buenos Airesu v Argentini sta se poročila gospa Vida Bleiweisova roj. Vučina iz Ljubljane, in g. Bill Streher, veleindustri-jec, ki je tudi nekoč več let živel v Ljubljani kot ugleden trgovec, skupaj s svojim bratom, ki je tudi oženjen za Ljubljančanko iz rodbine g. stavbenika inž. Treja.

* **Rojaki iz Cerkna** imajo svoj letošnji sešatek na binkoštno nedeljo dopoldne v gostilni »Pri Urbančuk, Stojice št. 29 pri Ljubljani. Poslužite se železniške nedeljske povratne karte in pridite vsi!

* **Smrt ugledne slovenske gospodinjice.** V Kandiji pri Novem mestu je po daljšem bolehanju umrla gospa Marija Zureva. Ugledna gospa je daleč po Sloveniji uživala sloves vzorne matere in gospodinjice. K večnemu počitku jo bodo spremili danes ob 16. Blag je epomni, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Dijaki—rekruti** se opozarjajo na razpis ministrstva vojske in mornarice, po katerem morajo urediti vse privatne posle glede polaganja izpitov na univerzah itd. Še pred nastopom kadrovske službe, ker se jim v času službovanja v rez. ofic. šoli v te namene sploh ne bodo dovoljevali dopusti. Rekruti dijak imajo za čas službovanja v kadru vsega le 20 dni dopusta in sicer v času večjih praznikov. Do drugih dopustov nimajo pravice.

* **Se ena milijonska dediščina** iz Amerike v decembru lanskega leta je krožila po listih vest, da je umrl v Ameriki v visoki starosti Jeronim Pinter, doma iz Baje na Madžarskem. V Ameriki je živel blizu 70 let, in ko je umrl, je zapustil veliko premoženje, ki ga cenijo na kakih 50 milijonov dolarjev. Pokojni milijonar ima sorodnike v Jugoslaviji. Češkoslovaški. Madžarski in tudi v Ameriki. V Osejku živi njegova pravnuka, eden je zidar, drugi pa sluga nekega podjetja. Pinterji, ki zatrujejo, da so v sorodstvu s pokojnim bogatašem, so se prijavili tudi iz raznih drugih naših krajev. Izseljenjski komisariat v Zagrebu je dobil iz Amerike naročilo, naj pošlje rodbinske podatke domnevnih sorodnikov Jeronima Pinterja.

* **Svarim pred nakupom ukradnega** moškega košesa Diamant 904.828 ev. št. 113.447. Franc Meglič.

Griša Koritnik:

Rdeči križ

Visok in plamenč štrli
široko razpet na vse štiri strani
Rdeči križ.
Ko da dlant razprostira
svoje ljubeče
nad žalostne, bedne, trpeče —
ko da umira, umira, umira,
od ljubezni umira
sam Sveti križ.

Kot val je iz morja krvi pogнал,
iz klicev na pomoč se utesil,
in česar ni bojni vihar razdeljal,
kar dobrega je preostalo, je zbral,
dvignil visoko in ves zasijal
v ljubezni in v šir se razvesil.

Tak stoji v znamenje rešno prižgan
Svetilnik, ki noč razsvetljuje.
Obveze pripravlja in balzam hladan,
in pazi, bedi, priskočuje,
kjer ranjenec v krvi vzdihuje...
In vidi povsod ko božje oko,
in ljubi vse ko sam Nazarejec,
in nič ne izbira,
ko žrtve pobira:
telo za telesom —
na polju, za lesom,
polaga skrbno
na svojo nosilnico sanitejec.

Sosedu in tuvcu pomagat hiti
in ves se v dobroti razdava,
ko vihrje divjajo, ko zemlja bobni,
ko straši požar in poplava.
Naj zemlja smrt bruha, naj sonce
temni —
visoko, mogočno križ Rdeči stoji,
ne dela razlike v nesreči,
enaki so vsi mu trpeči!

Slava ti, Rdeči križ!
Blagor ti, ki mu ob strani stojiš!
Ko delu žrtvuješ moči,
ko bližnjemu lajšaš bridkosti,
si kakor Učitelj sam, ki uči:
z zgledom hoditi pred drugimi,
dvigati z delom h kreposti!

* **Pokvarjeni velikonočni prazniki** beogradskega stanovjskih najemnikov. Prvi maj je vsako leto v Beogradu dan velikega preselejanja. Letos pade na ta dan pravoslavna velikonočna sobota in mnogoštevilni stanovjski najemniki, ki so svoja stanovanja odpovedali ali pa so jim bila odpovedana, bodo imeli pokvarjene praznike. Združenje stanovjskih najemnikov se je skušalo z združenjem hišnih posestnikov po, gotiti, da bi se selitve odgodile do konca praznikov. Odgovora niso dobili in obrnili so se na policijsko upravo, ki je kot administrativna oblast kompetentna v stanovjskih zadevah. Policijska uprava je sklicala konferenco predstavnikov hišnih posestnikov in najemnikov. Ta konferenca ni privedla do soglasja in ker policija po zakonu ne more prisiliti hišnih posestnikov, da bi najemnikom odgodili selitve, je 1. maj ostal preselitveni dan. Združenje stanovjskih najemnikov priporoča svojim članom, naj se preselijo že zadnjega aprila, da bodo imeli mir o praznikih. Beogradskega stanovjskega najemniškega združenja so se s hišnimi posestniki brez vsakih intervencij lepo pogodili za selitev po praznikih.

* **Borba za milijonsko dediščino.** Več mesecev pišejo listi o zapuštni in o dediščini v Ameriki umrlega milijonarja Kristofa Schafferja, ki je zapustil baje blizu 18 milijonov dolarjev. Med Nemci je Schafferjev približno toliko kakor Mayerjev in Müllerjev in je zaradi tega razumljivo, da se je prijavilo mnogo dedičev. Mnogo tekmecev za milijone so že nekajkrat perlastirali, a je še vedno ostalo okrog 60 Schafferjev, ki dokazujejo svoje sorodstvo s pokojnim milijonarjem. Konec tega meseca bo v Filadelfiji v Ameriki razprava o razdelitvi Schafferjeve zapuščine. Mnogo Schafferjev živi tudi v Banatu in v Vojvodini in se jih je pred meseci, ko so izšli v listih prve vesti o ogromni zapuščini, eimenjaka javilo okrog 9000. Baje ima največ upanja na dediščino neki skromni čevljarški obrtnik iz Bele Crkve. Kakor zatrujejo, se je reventu čevljarju posrečilo dokazati, da je bil pokojni milijonar stric njegovega očeta. Kakš, na dokazila o sorodstvu pa imajo številni Schafferji iz Avstrije in Nemčije, pa seveda ni znano.

* **S 47 rodbinami** je v botriji JV vasi Krajišči na Kosovem, kjer so naseljeni poleg Srbov tudi Arnauli, je najpopulnejši Slovec kmet Gapa Joksimović, ki je že s 47 rodbinami v botriji ali kumstvu. Pravoslavni verniki polagajo na kumstvo večjo važnost, kakor je to pri drugih veroizpovedih. Joksimoviću nihče drugače ne pravi kakor »kum«. Tako ga kličejo tudi Arnauli. Ta kosovski kum krsti vsak teden kako dete, vsak mesec pa je gotovo kom pri kaki poroki. Kum ima dva sina, ki že zdaj kažejo, da boeta sledila zgledu svojega očeta in stonila v botrijo z mnogoštevilnimi rodbinami.

* **Tragedija mladega javnega delavca.** V dijaški čitalnici Matice Srbije v Novem Sadu si je vzel življenje 24letni inž. agronom Nemanja Novaković, doma iz Sremske Mitrovice. Inž. Novaković je bil urednik lista »Naš život« in vodja demokratske mladine. Zaslužno se je udeleževal v mladinskem kulturnem in gospodarskem pokretu »Vojvodina«. Inž. Novaković je pustil na mizi čitalnice pismo, v katerem pravi, da ga je življenje tako hudo razočaralo, da noče več živeti. Pokojni inž. Novaković je bil v Novem Sadu zelo priljubljen.

* **Otrok v šolski dobi,** nova knjiga izpod peresa otroškega zdravnika dr. B. Dragasa je izšla. Vsebuje 230 strani, obravnava v lahkih in dostopnih besedah razvoj, zdravstvo, vzgojo in nego otrok do 15. leta. Poglavlje o spolnih vprašanjih je obdelano obširno in zelo previdno. Velevažna knjiga se dobiva v vseh knjigarnah.

* **Redni občni zbor Zveze za tujski promet** v Sloveniji v Ljubljani, se preloži radi tehniških zaprek na dan 11. maja 1937 ob 10. dopoldne. Občni zbor bo v sejni dvorani Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

* **Občni zbor »Union«** hotelske in stavbinske d. d. v Ljubljani, bo v torek dne 4. maja 1937. ob 17. v srebrni dvorani Grand hotela Union v Ljubljani. Udeleženci morajo položiti delnice vsaj do 28. t. m. v pisarni hotela Union.

VIM čisti vse

tudi **KOVINE!**

Malo Vima na mokro krpo — za aluminij se vzame suho — in jedilni pribor in lonci bodo bleščeče čisti!

* **Neznani zločinci režejo konjske repe.** Neznani lopovi so se v zadnjem času vrgli na Dravskem polju na nov način tatvine. Že ves mesec se klatijo po bližnjih krajih (Sv. Marko, Pacinje, Dornava in tudi Sv. Lovrenc v Slov. gorah) in se vtiho tlapljajo v odprte hleve, katerih kmeti zaradi morebitnih požarov ne zapirajo. Talovi režejo konjem, žrebelom in drugi živini repove. Žimo seveda dobro prodajo. Orožniki ki v zadnjem času ponosi zasledujejo neznanca, so dognali, da so bili že 50 ali 60 konjem porezani repi. Škodo cenijo na 6.000 din. Ljudstvo se naproša, da pomaga orožnikom pri zasledovanju.

* **Odprte planinske postojanke.** Spodnja koča na Golici bo oskrbovana od 1. maja dalje. Do obeh postojank je krasen pomladni izlet. Nadalje opozarjamo planince, da bodo za binkoštno praznike že zaslišno oskrbovane koča na Kamniškem sedlu in Osojzova koča. Odprti so nadalje Dom v Kamniški Bistrici, koča na Ljubniku, koča na Veliki Planini in Dom na Kravcu — še za smučarje, a tudi že za pešce; ob Boh. jezeru hotel Zlatorog; višinske postojanke za smučarje Dom na Komni (pot pregrajena tudi za pešce), koča pri Triglavskih jezerih in Stančeva koča ter Brjavčeva koča na Vršču. V Zasavju sta stalno odprta Tomazina koča na Sveti gori in Dom na Mrzlici. Pomladni izleti so najlepši. Planinci in ljubitelji prirode, pohitite v pomladno naravo!

* **V Postojnsko jama** zanimiv in cenen izlet priredi združenje žel. uradnikov v Ljubljani v nedeljo 23. maja, torej eno nedeljo po Binkošti. Odhod iz Ljubljane poljubno ob 6.15 ali 10. uri, povratek iz Postojne v Ljubljano ob 19.15 ali 22.08 uri, v Ljubljani z vseh ostalih postaj zelo ugodne zveze. Prospekte dobite na razpolago pri prireditelju. Stroški za potni list, voznilno od Rakeka do Postojne ter vstopnino v celo jamo, razsvetljeno z istočasnim prevozom s podzemsko motor. no železnico izmašajo 50 Din, otroci 30 Din, iz Ljubljane stane 71 Din, iz Litije 82 Din, iz Celja 102 Din, iz Maribora 127 Din, iz Jesenice 94 Din. V tej ceni je vste. ta vožnja tja in nazaj. Prijave sprejemajo v Ljubljani trgovina Titar, Selenburgova ulica, Gorec, Tyrševa cesta in v pisarni združenja žel. uradnikov, Kolodvorska 43, vsak torek in petek od 17. do 18. ure. Udeležite se tega velezanimivega izleta ter se zaradi obsežnih prijav prijavihte čim prej, lahko tudi pisмено!

* **Sanatorij (okrevališče)** za živčno bolne v Podsedu pri Zagrebu sprejema bolnike (rekonvalescenti) z raznimi živčnimi in duševnimi motnjami. Odlični uspehi v odpravljanju razvod morija, alkohola itd. Dunajski način zdravljenja z insulinom (insulin šok-kura). Individualna psihoterapija. Medicinska gimnastika. Vse potrebne informacije daje vodeči zdravnik dr. O. Podsed Telef. int. 3.

Pri prehodu zime v poletje...

... Vam je potrebno utrjevanje kože...

Samo NIVEA vsebuje Eucerit, okrepčevalno sredstvo za kožo. Koža postane odporna in ji ne škoduje močno pomladansko sonce. Mladosten, svež in zdrav izgled je sad redne nege s kremo NIVEA

* **Povečana in ilustrirana številka družinskega lista »Žilke«** je pravkar izšla z naslednjo vsebino: Miran Jarc: Kile; Anton Ingolič: Marta; Marcelle Legrand Maillard: Izlet; Gabrijela Preisova — I. Podgornik: Pridite k nam, ko bo pomlad; Mark Twain: Kako sem urejal kmetijski list; Rafael Bačar: Vitamin D; B. Rihter: Boljši gospod; M. Zoisčenko — A. Debeljak: Pozabljena krilatka; Kotiček, ki zamaja vsako ženo; Uganki in Zdravniška posvetovalnica. Posebno obširen pa je pri-ljubljani »Gospodinski kotiček«. — Re-vijo »Žilke« prejema brezplačno vsak prijatelj in ljubitelj Žilke. Žilka je žitna kava iz rži in vsebuje, ker je ržena, že tako mnogo sladkorja. Pred praznjenjem pa se pomočjo kaljenja količina sladkorja še poveča, ker se notranjost zrna pretvori v slad, ki se med praznjenjem spremeni v izredno lahko prebavljivo karamelni sladkor. Zato je razumljivo zakaj žilka porabi tako malo sladkorja. Največ ljubiteljev pa ima zato, ker je po okusu pravi kavi najbolj podobna. V zavrtkih po 1/4 kg žilke najdete kontrolne listke; tri take listke pošljite na naslov: Prazarna žilka, Ljubljana-Vič, da Vam kot prijatelju žilke moremo brezplačno pošiljati mesečnik. Če pa Vaš trgovec nima žilke, kar velja predvsem za kraje izven Slovenije, naročite vrečko za 5 kg direktno iz prazarne (povzete 65 Din). Tudi v tem slučaju boste prejмали stalno brezplačno naš mesečnik »Žilke« kar bomo vedeli za Vaš naslov.

* **Izlet v Postojnsko jama** bo za binkošti 16. maja s posebnimi vlaki, ki bodo vozili iz Ljubljane, Maribora in Jesenice. Ker je cena tako nizka, je omogočeno vsa komur, da si ogleda lepote Postojnske jame. Cena vožnje z vstopnino vred in kolektivnim potnim listom znaša iz Ljubljane 79.50 Din, iz Maribora 131 Din in iz Jesenice 101 Din. Za potnike iz Domžal in Kamnika je preskrbljeno za zvezo in bodo zvečer ob povratku vlaka iz Postojnske jame vozili avtobusi v Domžale in Kamnik. Prijave sprejema: Putnik, Ljubljana in Maribor, ter Izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana.

* **Binkoštni program mariborskega »Putnika«**. Izleti z luksuznimi avtokari: 16. do 17. maja: V Postojno, Gorico, Trst, pavšal na cena 500 din, 16. do 17. maja: v Logarsko dolino, vozna cena 130 din, 16. do 17. maja: v Graz, vozna cena 110 din, 16. do 19. maja: v Opatijo in Postojno, pavšalna cena 720 din. Izleti z železnico in parniki na morje: od 8. do 18. maja: Crikvenica 1.200 din, Rab 1.250 din.

GOSPODJE! PAZITE! NIKDAR BREZ PERMA-TEX
ORIGINALNE AMERISKE ZASTITNE GUME S 5-LETNIM JAMSTVOM DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH, DROGERIJAH IN PERFUMERIJAH

HRANILNE VLOGE

mariborskih in celjskih denarnih zavodov in članic Zadrúžne zveze Vam vnovči po najvišji ceni proti izplačilu takoj v gotovini

Pisarna AL. PLANINŠEK

LJUBLJANA, BEETHOVNOVA ul. 14/L. Telefon 35-10.

FINTEX
SVETOVNA MARKA ANGLEŠKIH TKANIN
ZAGREB · PREOBRAZENSKA 6
Edina angleška tvrdka v državi, ki vodi izključno

samo angleške tkanine

ZALOGA FINTEX TKANIN
STEFAN ŠLIBAR, modni salon,
Ljubljana, Resljeva cesta 8.

* Milijoni kupcev obiščejo vsako leto pariški sejem. Razstavljalcem in posetnikom se nudijo velike ugodnosti na vožnji. Pojavila se je francoski trgovski ataše, Beograd, palača francoskega poslanstva Pariska 11.

* Za 4. dnevi avtoizlet Gorica-Sveti gora-Trst 6. do 9. maja je treba vse obveznosti izpolniti do 23. IV. popoldne. Pojavila se je francoski trgovski ataše, Beograd, palača francoskega poslanstva Pariska 11.

* Draginja narašča! Kljub temu, da so vsi tovarnjari podražili svoje izdelke za 10-25%, prodaja Smerckij Celje, sedanjo zalogo po starih cenah. Pridite kupiti, oziroma naročiti hitro, da ne zamudite te prilike.

* Tovarna JOS REICH sprejema mehko in škropljeno perilo v najlepšo izdelavo.

Iz Ljubljane

u— Seja mestnega sveta Ljubljanskega bo v torek ob 17. Na dnevnem redu so številna poročila finančnega odbora, med drugim o napravi zatvornice pod šentpetrskim mostom, o ureditvi šentpetrske vojašnice za nastanitev kasarmencev policijske straže, zidava dnevnega zavetišča v Trnovem, vrnitev sveta Klačičevim dedicem, odkup Jelačinovega sveta za regulacijo Aškerčeve ceste, uporaba imovine Mestne delavske zavarovalnice za posojila mestnemu zakladu in mestnim podjetjem, najetje posojila 170.000 Din za dokončanje dela na Delavskem domu. Pet preden je vložen za otvoritev novih gostilnic. Razpravlja se bo o pravilniku upravnega odbora Mladike o podelitvah nekaterih ustanov ter o ostavi mestnih svetnikov Rada Hribarja in Antona Gerziniča.

Spomenike - grobnice - kapele - stavbna dela - obloge v marmorjih - izberete po nizki ceni pri kamnoseško-kiparskem podjetju

FRANJO KUNOVAR,
pokopališče Sv. Križ — Ljubljana

u— G. Lujo Drenovec praznuje 1. maja 25. letnico svojega nepretrganega dela pri slovenskem gledališču pri premieri češke opere »Ljuzkac«, ki se odlikuje po izvrstnem libretu in prijetni glasbi. Vstopnice so v prodaji pri operni blagajni. — Najljubšeje sporočimo abonement premierskega abonmaja, da bo premiera »Ljuzkac« izven abonmaja. Prosimo, da p. n. abonenti s razumevanjem vpoštevajo izjemnost jubilejnih predstav članov gledališča, kakor je to tudi storila uprava našega gledališča. — Združenje gledaliških igralcev.

Vaš fotoaparati

najkvalitetnejše zamenjamo za LEICO, CONTAX ali ROLLEIFLEX!

vedno na zalogi fotoaparati

Foto Tourist Lojze Šmuc
ALEKSANDROVA CESTA 8.

u— Univ. prof. dr. Ing. Milan Vidmar bo predaval 27. t. m. v Prirodoslovnem društvu o temi: Električni kot pionir nove poti v svetovnem gospodarstvu. Predavatelj, priznani strokovnjak svetovnega slovesa na polju elektrike, nas bo seznanil z revolucionarno vlogo elektrike v svetovnem gospodarstvu na posebnem primeru gospodarskih reform predstavnika Roosevelta. V deželi najbolj razvite tehnike sveta, v ameriški Uniji so prve dozorele razmere za novo pojmovanje vloge gospodarstva, ki naj po smotnem načrtu skrbi za dobrobit vseh državljanov in ne samo izbranih posameznikov. V ta namen je bilo treba zagotoviti splošno dosegljivost osnovnih gospodarskih dobrin, med katerimi zavzema prvo mesto električna energija. Ker se pripravljajo prav te dni tudi v naši državi novi elektrifikacijski zakon, je kompleks vprašanj, ki jih bo načel g. predavatelj, za nas prav posebne važnosti. Predavanje se prične ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice. Vstopnina 6, 4 in 2 Din.

BMW ideal avtovozača in motociklista
Ing. G. Tönnies, Ljubljana.

u— Ljubljanski odsek Profesorskega društva bo priredil v sredo 28. t. m. zadnje letošnje predavanje iz cikla: Sola in kultura. Predaval bo prof. Jakob Šolar o snovi: Srednja sola in slovenska knjiga. Predavanja se začne ob 20. v dvorani OUZD. Vstop prost. Vabljeni društveni člani, člani sorodnih organizacij in vsi prijatelji srednje šole.

u— Majniški večer Jadranske straže. Kraljevni odbor JS nas bo presenetil 1. maja z zabavnim in peštrim družabnim majniškim večerom v hotelu Metropol. Na sporedu ima križarenje po Jadranu ob pristaniščih do pristanišča v neznanj smrti. Med križarenjem ples za vsakogar in vse, v pristaniščih pa plesi in komični nastopi. Na cilju dobri en potnik za najdaljšo vožnjo lepo na grad. Prireditve Jadranske straže spadajo med najbolj priljubljene v Ljubljani. Po svoji originalnosti nam obeta majniški večer nekaj novega, nevsakdanjega. Atraktivni in zabaven spored s plesom jamči, da bo majniški večer pravi družabni večer vesela in zabave.

POJDIŠE TUDI VI, ki čitate ta oglas v popolnoma prenovljenem lokalnem staroznane gostilne »LOVŠIN« v Gradišcu št. 13.

(pri dramskem gledališču)

In počutji se boste udobno. Postrežba je izborna, vina so pristna in naravna. Pivo je vedno sveže. S hrano bodo abonenti kakor tudi ostali gostje v vsakem oziru zadovoljni.

u— Občni zbor naših agronomov. V sejni dvorani pri Mikliču se je včeraj popoldne zbralo za agronomov, sekcija Ljubljana. Predsednik inž. Bogdan Ferlinč je v nagovoru pozdravil važnost slege pri reševanju stanovitnih vprašanj, kar bi bilo v veliki meri brez dvoma tudi v korist našemu kmetijstvu. Vseh članov ima društvo okrog 50. Tajnik inž. Ivan Kranjc je poročal, da delo združenja v preteklem letu ni moglo biti dovolj intenzivno, ker ni združevalo vseh agronomov dravske banovine. Izrazil je upanje, da pride do tega vsej na obnem zboru. Februarja je bil v Zagrebu živinorejski tečaj za agronome, katerega so se udeležili samo trije naši člani. Ker ni bil sprejet amandman o reorganizaciji kmetijske službe, naj bi se občni zbor agronomov iz vse države vršil namesto v Skopju v Beogradu, kjer bi o tem vprašanju znova razpravljali. 6. maja pride v Slovenijo 40 nemških agronomov, katerih ekskurzijo organizira zagrebška sekcija, ljubljanska pa ima nalogo, da nemške goste na primeren način sprejme. Prav tako dospe 23. maja v Ljubljano iz Rumunije skupina 20 do 25 rumunskih agronomov. Pri volitvah novega odbora se je med članstvom dosegla popolna soglasnost in je bil izvoljen za predsednika inž. Bogdan Pahor.

Zvočni kino Sokolski
dom v Šiški, tel. 33-87

Max SCHMELING in Anny ONDRA
v filmski komediji

KNOCK OUT

Ljubezen boksača in male strojepliske
Samo še v nedeljo ob 3, 5, 7 in 9.

PRIDE:

Bila sem špijonka
Konrad Veidt.

u— Pedagoško društvo v Ljubljani priredi jutri v ponedeljek ob 18. v mineraloški predavalnici univerze javno predavanje. Predaval bo dr. Brumen Vinko o važnem kulturnem problemu vzgojnega pomena domače in tuje kulture.

u— Angleško društvo v Ljubljani opozarja na jutrišnje predavanje g. Williama Teelinga o kronanju in britanskem imperiju. Predavanje bo v proslavo društvene 15. letnice ob 18. uri v mali Filharmonični dvorani. Društveni občni zbor bo ob 20. uri v društveni sobi, Kralja Petra trg 8.

u— Robert Soetens je danes eden najboljših slavni francoskih violinskih virtuozov. V svoji domovini velja predvsem kot vnet propagator francoske sodobne glasbe, ki ji daje vedno odlični prostor na svojih koncertnih programih. Njegovi koncerti so vedno odlično obiskani. Zivi stalno v Parizu, odkoder prireja velike koncertne turnee v vse evropske države. Pred kratkim je absolvirao daljšo turnejo po Avstriji, na Dunaju je koncertiral, z dunajskimi filharmoniki pod vodstvom dirigenta Kabaste in žel odlični uspeh, sedaj pa se vrača s turnee po Češkoslovaški. Po bivanju v Jugoslaviji, kjer bo koncertiral po vseh večjih mestih dravske banovine, odpošuje na koncertno turnejo v Rusijo. V Ljubljani bo koncertiral v ponedeljek, 3. t. m. ob 20. uri v veliki filharmonični dvorani. Prodaja vstopnic bo v knjižarni Glasbene Matice.

u— Spored jutrišnjega intimnega koncerta v mali filharmonični dvorani, ki ga izvajajo Milena Verbič-Štrukljeva (mezzosopran), Marta Osterc in Pavel Sivč (klavir). 1) Höfler: Sonatina in Variacije za klavir. 2) Perkovski: a) Pozdrav, b) Japonske pesmi, c) L'Amoureux. Samospevi s spremljevanjem klavirja. 3) Giannone: Suita za klavir. 4) Szymanowski: Zerkari in Mama, ne oddaj hčerke! Marek: Svarilo. Samospevi s spremljevanjem klavirja. 5) Szymanowski: Šeherezada in Mazurka za klavir. Vstopnice se daje v knjižarni Glasbene Matice po 10-din, sedeži in stojalca po 5 din.

KINO IDEAL

Habsburška tragedija

»MAYERLING«

Charles Boyer, Danielle Darrieux

Danes ob 15., 17., 19. in 21.15 uri

u— Sadržarska podružnica Šiška. Jutri ob pol 20. bo poučno predavanje o vzgoji in obrezovanju sadnega drevja po najnovejšem načinu strokovnjaka »Pekrun« v samostanski dvorani v Šiški. Predaval bo g. Zacek Rudolf, viš. ur. drž. žel. iz Šiške.

u— Hubadova župa JPS v Ljubljani ima redni letni občni zbor 9. maja ob 9. uri v Hubadovi dvorani (poslopje Glasbene Matice, Vegova ulica) z običajnim dnevnim redom. Pevski zbor Glasbene Matice ima prihodnje vaje izjemoma v ponedeljek in petek, vsakokrat ob 20. uri za mešani zbor. Odbor.

u— Šentjakobčani ponove uspelo igro z godbo in peljem na Trški gorci nočjo ob 20.15. Da ne bo navala pri večerni blaginji, prosimo cenj. občinstvo, da se preskrbi vstopnice že pri dnevi blaginji ob 10. do 12. in od 15. do 17. ure. Prosimo točnost, ker med izvajanjem vstop v dvorano ne bo dovoljen.

u— V notici pod naslovom »Jurij v no. tarski službi« dne 22. t. m. se je vrnilo par napak, ki jih danes popravljamo: Dr. Krel Josip je podpredsednik in ne predsednik notarske zbornice, v poročilu o predavanju je v pasusu: ... »V naši državi institucija notarija še ni vpeljana v Srbiji, Črni gori, Bosni in Vojvodini.« par napaknih črtnic in se mora omenjeni pasus glasiti: »V naši državi institucija notarija še ni vpeljana v Srbiji, Črni gori, Bosni in Hercegovini.«

velefilm »Sinfonija srca« (»Pevce srca« Vi. sokosti) z Benjaminom Giglijem in tednik. Danes ob 18.30 in 20.30 in jutri ob 16.15 in 20.30 velefilm »Pesni je konec...« z Willyjem Forstom in tednik.

Iz Maribora

a— Predavanje univ. prof. dr. M. Kosa, ki ga je imel v petek zvečer v Ljudski univerzi, je bilo zelo dobro obiskano. Sloves odličnega znanstvenika in zgodovinarja je privabil v Ljudsko univerzo mariborsko izobraženstvo in lepega števila, ki je z zanimanjem sledilo tehtno znanstvenim izjavam univ. prof. dr. Kosa o historični podobi celjskih grofov, ki jim pač ni bilo prav nič do nacionalne politike, ampak prvenstveno do politike dinastičnih in rodbinskih interesov. Izredno poučnemu in zanimivemu predavanju je sledil topel aplavz hvaležnega občinstva.

a— Koroški večer v Ljudski univerzi. Jutri predava župnik dr. Janko Arnež iz Trstenika o koroških Slovencih. V petek bo predaval bivši predsednik Akademije znanosti v Zagrebu dr. Manojlovič o univerzalnih historičnih strujah med Evropo in Azijo.

HOTEL MARIBORSKI DVOR. Maribor. Veselje, sobe od 20-30 Din. Vsako soboto, nedeljo koncert. — Brezplačna vožnja od kolodvora in nazaj.

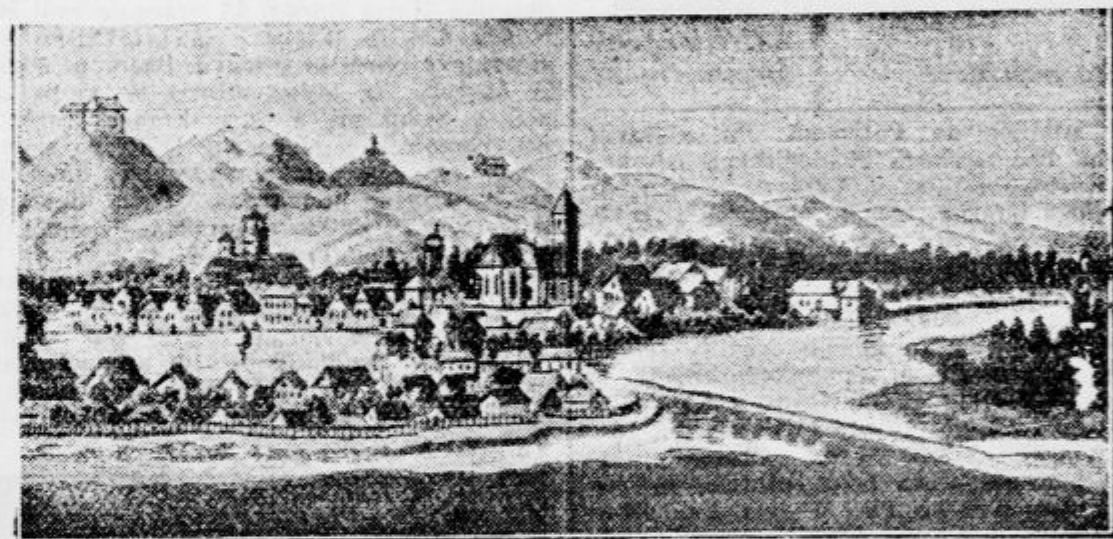
a— Absolventi trg. akademije so se organizirali. V petek je bil na Drž. trgovski akademiji ustanovni občni zbor Kluba absolventov trgovske akademije. Ob navzočnosti ravnatelja g. Modica in prof. V. Mirka je otvoril zbor predsednik pripravljalnega odbora Viljem Miheljak. Poročilo pripravljalnega odbora so sledile volitve in je bil izvoljen novi odbor s predsednikom Viljemom Miheljakom. Tople spodbudne besede je izpregovoril g. ravnatelj Modic.

a— Slovensko obrtno društvo v Mariboru namerava tudi letošnje leto v okviru mariborskega tedna prirediti obrtno razstavo in vabi vse mojstre, pomočnike in vajence k obliži udeležbi. Prijave se naj izvršijo čimprej pri tajniku društva v Mariboru, Vetrinjska ulica 11/1.

a— Volitev cerkveno konkurenčnega odbora. V torek 27. t. m. bo ob pol 19. v mestni posvetovalnici V. seja mestnega sveta. Na dnevnem redu je volitev cerkveno konkurenčnega odbora za mestno in stolno župnijo. Seja se bo vršila skupno z občinskim odborom občine Košaki.

a— Šahovske novice. V petek zvečer se je odigralo 4. kolo v tekmovalstvu za šahovsko prvenstvo Maribora, ki je prineslo naslednje rezultate: Mešček je premagal dr. Kralca, Babič pa Severja, dočim sta

Naš stari Ljutomer

Ljutomer je bil že v 17. stoletju pomembno središče Pomurja

Kakor smo že poročali se širijo govorice, da se mesto Ljutomer kot občina združi s svojo kmečko okolico. Ljutomerčani so upravičeno razburjeni, saj je njihovo mesto ena najstarejših meščanskih naselbin v Sloveniji.

Ljutomer je obstojal kot naselbina že za časa Rimljanov, torej skoraj pred 2000 leti ter je eden najstarejših trgov dravske banovine. Omenja se že leta 1265 kot trg z lastno sodnijo. Kot tak je imel v srednjem veku posebno svobodno in pravico. Tudi v novem veku, pod tujim roblstvom so bile meje Ljutomerja stalno zasigurate in nedotaknjene. V dobi narodnega preporoda je bil Ljutomer žarišče narodne misli. Njemu gre čast, da se je v njem začela veljavna doba slovenskih taborov, ki so bili za prebudo naroda velikanskega pomena.

V svobodni Jugoslaviji je postal Ljutomer pred 10 leti po soglasni želji občanov mesto.

Ljutomer — mesto meri v obsegu 807 ha ter ima 1580 prebivalcev. Davčna moč mesta znaša 387.000.— Din. Mesto ima nekaj premoženja, katero sestoji večinoma iz dobrodelnih ustanov, darovanih od občanov le v korist prebivalstva Ljutomer.

Občina Ljutomer — okolica sestoji iz 6 vasi in 10 naselij s površino 3571 ha ter 3460 prebivalci. Njena davčna moč je 206.000.— Din.

Z združitvijo obeh občin bi bil Ljutomer najhujše prizadet v svojih stremeljih za nujno potrebno izpopolnitev kanalizacije in graditev prepotrebne vodovoda.

V maju izide nova knjiga

Ilka Vaštetove

Roman o Prešernu

z ilustracijami E. Justina. Obsega ca. 400 strani.

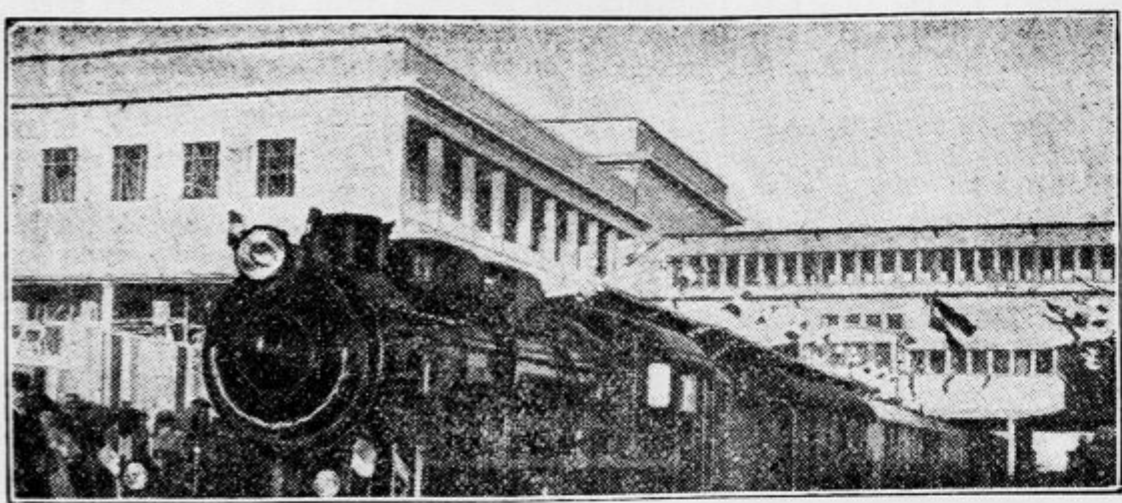
SUBSKRIBCIJSKA NAROČILA (karton Dm 64.—; platno Dm 80.—; usnje — bibliofilska izdaja Din 160.—) pošljite na naslov: Ilka Vaštet, Ljubljana, Lavričeva ul. 6. Vsa plačila — izvezmi ob dostavitvi in po povzetju — se izvršijo po položnicah. Po izidu se odposlje knjiga brez izjeme šele takrat, kadar bo plačana. Plačila na željo tudi v dveh (štirih) obrokih. Dodajte za poštnino 4.— Din.

KNJIGOTRŽNE CENE BODO ZA KNO OBSTAJNO VIŠJE!

Zgradili smo progo v Perziji...

Pri drzno izpeljani progi do Teherana so sodelovali naši ljudje

Prvi vlak je prispel v Teheran 20. februarja 1937. (Kurban Bajram.)

Perzijski vladar Riza šah Pahlavi stopa v vlak

Een najlepši palač v Teheranu: poštno-brzojavna centrala

Teheran, marca.
Ko bo prispelo moje poročilo v Ljubljano, bo že mnogo potnikov navozilo z vlakom po novi perzijski progi, kajti otvoritev in prva vožnja je bila že lepega pomladnega jutra dne 20. februarja letos. Sonce je ogrevalo teheranske ulice, ki so bile vse ozaljšane z nešteti stari perzijskimi preprogami. To je bil na zunaj najvidnejši dokaz, da bo starinsko mesto Teheran doživelo važen dogodek. Prebivalstvo ki je itak zelo živahno je bilo to jutro kakor naelektrizirano in se je zbiralo v velikih gručah na prostranem peronu novega teheranskega kolodvora. Vse je bilo pompozno pripravljeno, da bo dostojno pozdravljen trenutek, ko bo zavozil prvi vlak na teheranske tirnice. Proga se že nekaj let vzpenja od Bender Šaha (vzhodni kot Kaspijskega morja), počasi se vije po ozkih soteskah, prevrta marsikateri granitni predor pod vrhovi vulkanskega Demaventa. Naposled se je proga letos vendar približala prestolnici, izpolnila so se dolgotrajne želje vseh Teherancev.

Točno ob 11. uri so ozračje prešinili zaletli krliki lokomotivske sirene. Več ko 100.000 glav je šela množica, ki se je ta trenutek zbirala v onem pravcu, od koder je prihajal šum in se je v zraku sukhal dim. Lokomotiva, ki je vlekla za seboj dolgo kompozicijo lepih vagonov, se že ustavlja na prvem kolosku. To je kar zanimiv dogodek, marsikateremu ponosnemu Teherancu se zablisti ali zasolzi oko. Treba je poznati te ljudi!... Kolodvor je zgrajen v zelo modernem slogu in so stroški znašali poldrugi milijon tomanov. Kolikor vem, se lahko le malo kolodvorov v Evropi more meriti z njim.

Sprejem je bil sli slavnosten in navdušujoč, saj sta se s tem vlakom vozila perzijski šah Riza Pahlavi in prestolonaslednik.

Ideja izpeljave železnice čez Perzijsko visoko ravan, po kateri naj zveže Kaspijsko morje z Indijskim Oceanom, ni nova. Že v preteklem stoletju je Rusija stremela po izvedbi tega načrta. Anglija pa se je zlasti poslednja desetletja bavila z mislijo, da bi zvezala Bagdad s Kaspijskim morjem in da bi na ta način (posebno tudi s prometom po Volgi) obvladala drugače skoro nedostopna tržišča osrednje Rusije. Leta 1928 je iranska vlada povsem sama pričela trasirati progo. Vodilna mesta so bila v rokah Nemcev, ki so jih nemške tvrdke postopno spravile v švedski konzorcij. Delo se je pričelo istočasno od Kaspijskega morja kakor od Perzijskega zaliva in na obeh straneh je bilo treba kmalu premagovati velikanske ovire. O tem pač dovolj zgovorno pové dejstvo, da teče proga na daljavi 130 km v pogorju skozi 68 predorov in da na tej razmeroma kratki daljavi preseže višino 2.100 m. Tehnika tu ni bila nič manj zmogljiva kakor pri Simplonu, v nekaterih pogledih je bila tu še drzejša in uspešnejša. Proga se na nekaterih mestih vije v takih zavojih, da pri naglem vzpenjanju ali padanju napravi podobo številke osem. Proga je normalnotirna. Združila se bo z ono, ki se je približuje od juga, nekje v bližini Ispahana. V celot bo potem dograjena prihodnje leto.

Za nas je otvoritev te proge še prav posebno pomembna. Kajti pri graditvi je našlo nekaj tisoč parov jugoslovenskih rok prav dober zaslužek.

Hajnske.

V nemškem mravljišču

Pomladno življenje v Berlinu — Sprehod skozi muzeje in parke — Zvečer na glavnih berlinskih ulicah

Ko razgrinja pomlad svoje čare, jih je tudi štirinajstotisoč mravljišče sredi Nemčije deležno v veliki meri. Berlin ima mnogo zelenja. Že res, tam blizu cesarske palače, od očiščene ob Sprevi, kjer so pred stoletji stale kolibe slovanskih ribičev, so danes daleč naokrog neznansko trda tla. Na njih stojijo same znamenite stavbe. Od dvorskega mostu pri Zeughausu tja doli do brandenburških vrat vsa spremenja mrko dostojanstvo hladnih palač, pred katerimi le skromno zelenje mlade lipe. Unter den Linden je in ostane glavna žila Berlina. Univerza, dvorec bivšega prestolonaslednika, izpremenjen danes v dostojno galerijo moderne umetnosti, državno gledališče, dvorec starega Viljema I. (takisto muzej, kajpa!) ministrstva, velike potovalne pisarne, hotel Adlon, še kopa drugih znamenitosti, — tu se človek prav zavé, da prebiva v Berlinu. Friderikova in Viljemova cesta, ki sekata velikanski trg, sta vzeli vase mnogo trgovin, visokih uradov in še prav posebno se je a salonskimi izložbami opremila Lipska cesta. Tod teče glavni vrvež domačinov in tujcev. Tod se pomikajo vedno polni avtobusi, zgrajeni v štuka dvax.

Toda od brandenburških vrat, izpred zapuščenega Reichstaga, ki mu stoji nasproti njegova naslednica Krollova opera, se širi Tiergarten. Zdej je ves zelen, poln žvgojenj ptičev in mladine. Berlin potrebuje svoja parka. Neki danjsem lovišču starega Kurfürsta, je Berlin neznansko razvelečen. Je bolj konglomerat različnih manjših mest in naselbin, kakor enotno, zaokroženo velenost. Tudi Nemčija ima mesta, ki so — kakor Pariz ali Praga — v celoti umetnine. Berlin to ni. Nikjer ga ne moreš prav popasti, nikjer skozi pravo prizmo doledati. Je razsežnejši od Londona in New Yorka. Ko dirjaš z enega konca na drugega, ti stara imena in značaj posameznih okrajev govorita, kod vse se izgublja po starih občinah, ki jih je Berlin po vojni pogoltnil vase.

Berlin nima mnogo burne in slavne zgodovine. Ima pa zgodovinskih zakladnic, po katerih šele prav spoznaš, kako ogromna kopa kulturnega bogastva se je tu nabrala v kratki dobi, odkar je Berlin zrasel v nemško prestolnico. Odveč je beseda o cesarski palači, ki je (kakor dunajska) sleherni dan polna obiskovalcev in kjer so še vse mize in postelje in fotelje in obednice tako, kakor je bilo. Mimo temne katedrale, kjer spijo pod težkim marmorjem v 87 krstah cesarski in kraljevski velikaši s svojimi družinami in kjer se okna glavnega oltarja svetlikajo v čudovito spreminjastih barvah — brž dalje! — tja čez Lustgarten vas povedem v neznansko važljivi stari muzej, ki je praznoval svojo stoletnico. Za njim, ki ga je ustvaril mojster

Schinkel, je še kopa drugih muzejev, da se ves otoček imenuje po njih. Pročelje s helenskimi stebri in po antiki posnetimi freskami daje vsej tej skupni zakladnici zgodovine in umetnosti neverjetno resno, svečano in vendar prijazno lice.

No, sem si dejal okrog desetih dopoldna, žrtvujmo uro ali dve za sprehod po muzejih, (vstopnina je kar neznatna)! Stopal sem potem mimo spomenikov antične umetnosti. Pa spet nekam v gornje nadstropje med grafiko. Nizdol v svetlo sobo, kjer stoji čudovito lepe arkade iz Mileta, v sosednji dvorani pa — ostrmeli boste — mogočni Eumenejev oltar iz Pergamona. Tu so zdaj sadovi nemških raziskovanj v Mali Aziji in drugod! V luči, ki pada z vsega stropa, se svetlika marmornost stebrov, arhitravov, ostrejša, frizov. Dalje! V neznanskih dimenzijah je rekonstruirano plavo svetlišče iz Baalbekta. Zašel sem v egiptski oddelke med ogromne spomenike faraonov in se zadržal ob neznansko nežni glavi Nofretete, shranjeni v posebni stekleni vitrini. Le dalje, le še dalje po hodnikih in stopniščih, v dvorane, kjer je nagomilana stara cerkvena umetnost, potem pa v majhnih, posebnih dvorinah neprecenljive mojstrovine Titiana, Rafaela, Rembrandta, Rubensa... Ah, zvrtilo se vam bo v glavi! Zmeda nepopisnih vtisov in doživljanj vas žene dalje, da tavate v tem neskončnem labirintu, dokler vas ne bo iz njega poglalo neumisljeno, zateglo, odrešujoče zvonkovanje pasnikov... Bila je tretja ura, ob treh popoldne se zapirajo muzeji. Pet ur sem hodil,

hodil in gledal. Vprašajte me danes določneje, kaj vse sem videl, pa se mi bo hitro zapletel jezik. Tu je treba dni in mesecev in let. En sam takle nagel pregled pa vsaj spremeni v tebi sodbo o Berlinu. Spoznal si, kaj premore in s čem Te bo še in še kdaj privabil.

Asijski muzej: vrata v vzhodno palačo iz 9. stoletja pred našim štetjem

Tako, zdaj boš vendarle stopal po besednih ulicah in parkih. Če te prav posebno mika tirlec, kje zdaj prebivajo glave, ki vodijo usodo šestdesetih milijonov v avro Evrope, boš zavil na Wilhelmstrasse. V preprosti palači naseljuje Hitler stavega maršala Hindenburga. Težki prusovski koraki odmevajo po dvorišču, menja se strazja, ljudi pa polno pred ograjo. Zastava s ključastim križem se giblje na droga. Vse

Moderna povojna naselbina v Berlinu: »Podkovs

Naši štofi imajo eno prednost pred angleškimi!

Cenejši so! Da so enaki po kakovosti angleškim se boste prepričali ko boste nosili obleko.

Zamenjamo štof ali vrnemo denar, ako morete kakovosti naših štofov opravičeno kaj očitati.

Ako naši štofi ne bi bili dobri se ne bi drznili tega obljubiti!

Cene naših štofov za obleke 120 do 180 dinarjev meter

Industrija volnenih tkanin
Vl. d. Teokarović & Komp
Štofi za vsak žep in za vsak ukus

Tovarna:	Prodajalne:	Ljubljana	Zagreb	Beograd
Paračin	Gradišče 4	Jurišićeva 4	Knez Mihajlova 35	
Oslijek	Novi Sad	Sarajevo	In v vseh večjih mestih v državi	
Kapucinska 14	Trg Oslobođenja 3	Strossmayerova		

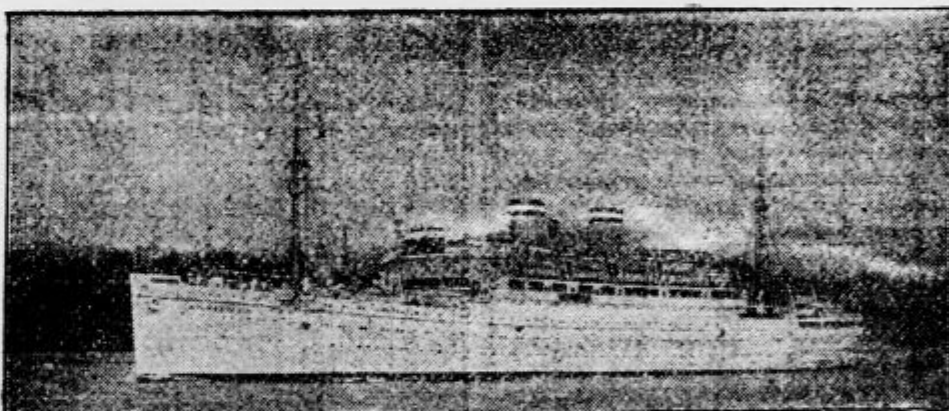
je mirno in tiho, k oknu pa ni nikogar... Prav nasproti stoji palača propagandnega ministrstva, kjer gospoduje dr. Goebbels. V nešteti sobanah se trudijo moške peresa, številki in paete, da dopovedujejo narodu in svetu veličino Nemčije in njene potrebe... Mož, ki je za svoje ministrstvo dal postaviti imenitno novo palačo, je pa general Goering. Sivkasta, ravnih črt, toda zelo prostrana se širi nekaj nižje spodaj, ob oglišču Lipske ulice. Velik orel na pročelju, drznih očih in ostrega kljuna, izraža nemško kljubovalnost, ali bolje. Goeringovo parolo: Nemci moramo postati narod letalcev! Profesor Arnold Waldschmidt pravkar dovršuje relief, ki bo poslej krasil glavni vhod v palačo: na ploskvi, ki bo dolga celih 25 metrov, visoka pa 3¼ m, bo iz temnorjavega in črnega granita izklesana četa čeladarjev, cela kompanija. Ne, general Goering ne ostane samo pri uniformah, on se tudi sicer pokaže v polni paradi... Popeljal sem se na večer čez Kreuzberg na letališče Tempelhof: videl sem — seveda le boj od daleč, bližnji pristop zabrani vojaška straža — kako se planira velikanska površina, kako prevažajo lokomotive odkopni in zasipni material, kako nastaja največje vojaško letališče na svetu, odkoder se bo lahko sleherni trenutek dvignilo na stotine jeklenih ptičev, da zdrobe v prah in pepel vsakogar, ki bi se drznil priti nad Berlin. (Zaradi tega se ni treba nikomur bati, da mu bo za zajtrk na mizo postavljen kanon ali letalo namesto surovega masla, ne. Toda draginja je v Berlinu vendarle zelo, zelo občutna.)

Zvečer se izgubljamo tujci na Kurfürstendammu, okrog Zoa, v Tauentzienstrasse. Smo kakor večje, ki se opotekajo okrog svetlobe. In toliko je bleščave, toliko ljud-

stva! Morda smo videti smešni, ker se tako radovedni ustavljamo pred izložbami in postavamo blizu teras, kjer se gospoda in pustolovci sladijo s cocktaili. Smo malomeščanske nerode, ki kakor mesečniki prečkamo prazno, poševno ulico, da nas mora strog gospod iz potrpežljive gručice opozoriti: »Tudi za vas veljajo rdeči in zeleni signali, mar jih ne vidite?« O. saj, disciplina nad vse, oprostite! Eni pojdemo v Skalo poslušat, kako bodo ruski begunci z imenom bogve kakšnega kozakškega zbora ob čarobni razsvetljavi prepevali »Večerni zvone«. Drugi, redkejši, se popeljejo nazaj v državno opero k »Prodani nevesti«, ki si je preko vsega priborila pot na glavni nemški oder. Tretji gredo v Admiralpalast zavoljo suhega večernega razvedrila, k predstavi »Carice Katarine«, ki je žalostno smešna po svoji vsebini, pa razkošno opremljena, kakor revija, in ima nekaj lepih melodij, ki jih je napisal pomemben Korošec. Bioskopi s cirkuško razpisnim obiljem luči in reklame, debeli vratarji pred varieteti, mežikajoče figure pred filmnimi bari, drenj gospodov iz pisarn in gospodičen iz prodajal pred popularnimi zabavišči, to je slika pomladnih večerov sredi Berlina. S podzemsko železnico, ki je razšla in v cela nadstropja utrdila nekoč močvirnato zemljo daleč okrog pod Berlinom, drvim pozno ponoči nekam doli proti Charlottenburgu. Šele tam doli sem doma kakor v Ljubljani. Ko odprem okno v mlačno noč, mi prinaša veter na uho šum velenosti, ki diha in živi v silnem ritmu. Med svetlobo, ki se boji in bolj medleča izgublja pod oblakno nebo, se nekje vijejo trakovi črne in sivega dima iz tovarniških dimnikov.

—en.

90let proge Hamburg—Amerika

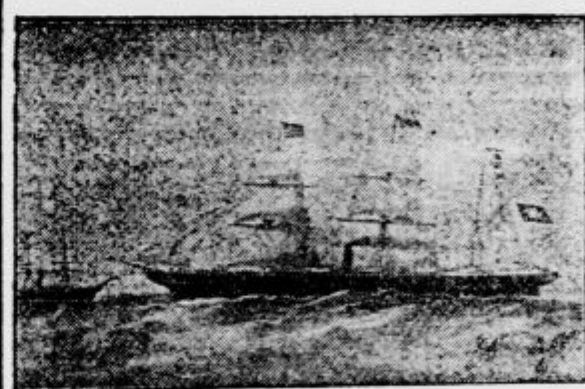

V svetovni plovi se udeležuje Hapag (proga Hamburg—Amerika) že 90 let. V tej dobi so potovali s njenimi brodovi milijoni potnikov in ogromni tovari najrazličnejšega blaga so bili odpremljeni iz Evrope v Ameriko. Ozeč krog hamburških trgovcev je pod vodstvom Avgusta Botta leta 27. maja leta 1847 na hamburški borzi vložil 450.000 mark kot glavico za hamburško-ameriško delniško družbo za tovarniški promet. Kot cilj novega podjetja je bila v zapisniku navedena »uvečba redne svese Hamburga s Severno Ameriko po krajši pod hamburško zastavo«. Akcijski kapital so uporabili za gradbo treh velikih jadrnic. Največja od teh lajč, »Deutschland« s kakimi 700 tonami, je nastopila 25. oktobra 1848 svoje prvo potovanje. Da so se ustanovitelji podjetja odločili za jadrnico, je dokaz njihove previdnosti in

prometa. Na tem temelju je bila izvedena obnova, na katero je zdaj ob svoji 90-letnici proga Hamburg—Amerika lahko ponosna, ko ima v svoji službi spet preko 100 parnikov s pomožnim plovilnim parkom, kar predstavlja brodovje s 705.000 tonami. Mreža njenih prog obsega vzhodno in zapadno obalo Severne in Srednje Amerike, južno Afriko, nizozemsko Indijo, Avstralijo in vzhodno Azijo.

»Tega, da se Janez časih ozre po prikupnem dekletu, ali prav nič ne jemljem k srcu. Saj vem, da je naravnost zaručan vame!«

»Ne, ne — vendarle ima tudi on kodaj jasne trenutke.«

trgovske solidarnosti, ker je bil takrat promet s parniki še združen s ribiškem, ki so ga mogla tvegati samo podjetja s državnimi subvencijami. Službo na prvi prvi parniki nastopili šele leta 1856 in so pozneje polagoma izpodrinili vse jadrnice.

Šele v drugi polovici osemdesetih let, se je pričelo podjetje razvijati v toliko meri, da bi bilo težko najti primero. Leta 1914 je imel Hapag že preko 180 milijonov mark akcijskega kapitala, 69,5 milijonov mark posojil in 59 milijonov mark rezerv. Imel je 439 brodov z 1.360.360 tonami. To brodovje je opravljalo promet na mreži 75 rednih prekomorskih prog, ki so vezale kakih 400 važnih pristanišč v vseh delih sveta. Preko 25.000 uradnikov, mornarjev in delavcev je bilo zaposlenih v uradih, na lajčah in v raznih ustanovah, podjetje pa je zastopalo po vsem svetu preko 5.000 zastopnikov. Svetovna vojna je vse to živahno in uspešno delavnost presekala in izid vojne je nekdanj tako močno podjetje za nedolžen čas izločil iz svetovnega prometa. Progi Hamburg—Amerika so ostale samo domače podjetniške organizacije in bogati zakladi izkušenj v vseh panogah mednarodnega potniškega in blagovnega

APRILSKO VREME

ne škoduje koži, če je negovana s priznanim CIMEAN hormonsko kremo, ki napravi kožo gladko, mehko in odporno proti vsem vremenskim nepravilnostim!

A. POLTZER:

13

Kaminski napušč

Prigode Patricije Holmove

št. 13

»Mar je poroka tako nevarna reč...?« se je pošalila.

»To vam težko povem, miss Holm, ker sem še samec.« Je z nasmehom odvrnil, nato pa resneje dodal: »Vsekako je Meller-Ortega zadnji, ki bi vam ga želel za moža...«

Kratek molk je nastal, kakor da bi bila oba v zadregi. Tedaj je Patricija opazila na čelu mladega nadzornika bumko, ki ni bila ravno lepa videti, in sočutno vprašala:

»Ranili so vas? Ali močno boli...?«

»Da,« se je zlagal.

Drugače toli obrzdana Patricija je vzdignila roko in s prsti božaje potegnili po čelu mladega moža.

Irski redar, čigar neblagi roki je bil nadzornik dolžnik za svojo bumko, se ni malo zavzel, ko mu je nadzornik Whinstone nekaj minut kasneje ponudil smotko.

»Sir, res ne morem nič za to,« je zatrdil.

»Prav, prav, storili ste samo svojo dolžnost,« je dobrovoljno odvrnil Whinstone in stisnil redarju vso vsebino smotkovnice v roko.

Sam je spremil Patricijo domov. Pri slovesu jo je dolgo držal za roko in vsaj petkrat mu je morala objubiti, da se nikoli več ne odzove vabilu neznanega človeka, pa najsi bi bilo sredi belega dne in sredi londonske Cityje.

Ko je Patricija nazaj prišla v svojo vilo, je bila ura skoraj tri po polnoči. Šele zdaj je začutila, kako trudna je bila. Z vso naglico se je slekla in smuknila pod odejo. Vkljub razburjenjem zadnjih ur je hitro in trdno zaspala.

Ura menda še ni bila minila, ko je nekdo oprežno pritisnil na kljuko. Toda vrata so bila zaklenjena. Patricija je stanovala v penziji, kjer je živelo mnogo ljudi. Zato je bilo razumljivo, da je ponoči zaklepala vrata svoje sobe.

Ali skrivni gost se očitno ni bil vaju ustavljati pred zaklenjenimi vrati. Ključ je tical znotraj v ključavnicu. Z majhnimi, zelo ozkimi kleščami je nočni obiskovalec obrnil ključ. V naslednjem trenutku so se dobro namazana vrata neslišno odprla. Skozi ozko rezo je smuknila v sobo pošastna prikazen. Obledela je bila v črn, tesno se prilagajajoč triko, ki jo je delal skoraj nevidno.

Nočna prikazen je nosila gumaste čevlje, zakaj niti najmanjšega šuma ni bilo slišati, ko se je brez posebne previdnosti približala postelji. Sklonila se je nad spečo Patricijo, ki ji je enakomerno dihanje zdajci zastalo. Pošastni gost je napeto prislusnil. Ta mah je Patricija odprla oči.

Ob pogledu na prikazen, ki se je s črno zastrito glavo skoraj dotikala njenega obraza, je Patricija odprla usta, da bi zakrčila. Toda iz grla ni spravila niti glasu. Bilo je, kakor da bi jo tlačila mora. Prešinila jo je misel, da so to zgolj hude sanje. Zagrebala si je nohte v dlani, češ, ali je res zbudjena. A misle so se upirale volji. Torej so vendar sanje, je z olajšanjem pomislila in zaprla oči.

Grozljivi prilesek je spaval od postelje k stariškim predalniku. Popolnoma neslišno je jel odpirati predale. Samo papirji so mu tiho šele steli med prsti.

Tedajci se je obrnila prikazen k Patriciji, ki se še vedno ni ganila.

Patricija je čutila, kako so ji udaje oledeneli. Nočno tišino je pretrgal glasen krik. Enkrat — in še enkrat.

Vsa hiša se je zbudila. Planili so v Patricijino sobo. Vrata niso bila zaklenjena. Dekle je pokonci sedelo v postelji. Bila je bleda kakor rjuha pod njo. Precej časa je trajalo, preden je mogla s pretrganimi, brezveznimi stavki povedati, kaj se je zgodilo.

Ena izmed malo oblečenih postav, ki so se bile zgrinile okoli Patricijine postelje, je menila, da bi bilo treba preiskati stanovanje. Ta nasvet se je neutegoma uresničil. Toda o nočni prikazni ni bilo več sledu.

★

»Škoda, miss Holm, da mi niste prej sporočili. Zdaj bo težko dobiti sled,« je rekel Whinstone.

Sedel je v salonu penzije Mrs. Croysove, njemu nasproti je pa v ogoljenem temnozelenem usnjem naslanjaču slonela Patricija. Precej blede je bila. Nadzorniku Whinstonu se je zdelo, da ji bledeca na moč ljubko pristoji.

»Ves dan sem pomišljala, preden sem vas poklicala, kajti mučijo me dvomi, ali sem vse to res doživela in nisem morda samo žrtev bedecih sanj,« je odgovorila.

Whinstone je vlekli njen topli, temno zveneči glas na uho in malone pozabljal paziti na smisel besed. Ta mah se je zbral in vprašal:

»Ali se vam je že kdaj bedeci kaj sanjalo?«

»Ne,« odzad je nikoli. A konec koncev bi bilo mogoče, da bi mi jo bili pod dojemom snočjih doživljanj razdraženi živci zagodili...«

»Da, mogoče bi bilo res,« je nadzornik pritrdil. Dobro je opazil, da je dobilo Patricijino lepo obličje mahoma nekam zmeden izraz.

»Nu, miss Holm, vidim, da vas nekaj vznemirja...«

»In vendar nisem sanjala,« je rekla tiho, »kajti dobro se spominjam, da sem zaklenila vrata svoje sobe, preden sem legla spat...«

»In ko ste zavpili na pomoč in so ljudje pridrli v sobo, vrata niso bila več zaklenjena,« je Whinstone dopolnil.

Prikimala je.

Nadzornik je vstal.

»Prosim miss Holm, izvolite mi pokazati svojo sobo!«

Tudi za pomlad kupite pri „PAULINU“

LJUBLJANA, KER BOSTE ZA MANJŠI DENAR IMELI LEPSI MODEL, ELEGANTNEJSI KONGRESNI TRG 5 KROJ IN BOLJŠO IZDELAVO.

Železne žile Jugoslavije

Pregled načrtov za popolnitev našega železniškega omrežja

Ministrski svet je izdal lani uredbo z zakonsko močjo o trasiranju in gradnji novih železnic. Iz prvega dela, ki našteva v postev prihajajoče proge, vidimo, da se bodo postopno odstranile nekatere ozkotirne proge in bodo zgradili nekaj glavnih prog, ki bodo splošno važnosti. Drugi del uredbe pa ureja finančno stran. — Vsekako je važno, da se načrtjen odstranjevanje ozkotirne vsaj tam, kjer ne morejo več ustrezno služiti splošnemu gospodarstvu. Isto tako je potrebno, da se končno ustvarijo vse one glavne prometne žile po Jugoslaviji, ki se manjkajo, so pa za splošno državno in narodno gospodarstvo neobhodno potrebne kot oslon vsega prometa. Z otvoritvijo glavnih prog postaja nato važna tudi zgraditev raznih spojnih prog, ki šele izpolnijo celotno železniško omrežje v celoti, ki naj ima od nje država in njeno prebivalstvo svoje koristi. Zategadelj je razumljivo, da mora gradbeni načrt za nove proge v bodočih letih vpoštevati celo vrsto raznih momentov, ki močno vplivajo na njega sestavo.

Še 2088 km novih prog za pet in pol milijard

Uredba deli nameravane proge v dve skupini: one, ki so že v gradnji, odnosno ki naj bi prišle v gradnjo najkasneje nekako v desetih letih; drugo skupino pa tvorijo proge, ki so deloma že premerjene ali naj bi jih premerili in napravili vse potrebne načrte, nakar bi prišle v naslednjem desetletju do izgraditve. Skupno znaša dolžina nameranih prog okrog 2088 km, potrebnih pa bi bilo za njihovo dogotovitev nad pet in pol milijard dinarjev. Večji del sredstev bi se moral pribaviti šele v teku bodočih let.

Preden preidemo na obravnavanje posamičnih skupin, ne smemo prezreti gradnje prog Bihac—Krnin, ki je izven uredbe sklenjena s posebno pogodbo s trdno Batinjo. Njena dolžina znaša 112 km, gradbeni stroški pa so preračunani na 300 milijonov dinarjev; proga bo dogotovljena do leta 1940 in bo skrajšala pot med Zagrebom in Splitom za 30 km, med Beogradom in Splitom pa od 848 na 658 km. Omenili smo to progo, ker bodo nekatere bodoče proge priključene na njo.

Prva skupina bodočih prog

ki naj bi bila dogotovljena do leta 1946/47. se deli na dve podskupini: a. proge v gradbi in b. proge, čijih gradba se pripravljajo. V prvo spadajo normalnotirne proge Koprivnica—Varaždin (42 km), Sent Janž—Sevnica (13 km) in ozkotirne Bileća—Nikišić (71 km) in Ustiprača—Foča (40 km). Po poročilu prometnega ministristva bodo te proge dovršene v teku tekočega proračunskega leta. Sredstva za nje so zagotovljena iz 500 milijonskega posojila o javnih delih in znašajo skupno 189 milijonov dinarjev. Druga podskupina obsega proge, ki jih trenutno državne trasirne komisije merijo in pripravljajo ves potreben material, da bi se lahko nato postopno pristopilo k njihovi izgraditvi. To podskupino tvorijo proge: normalnotirne Cernomelj—Vrbovsko (46 km), Banja Luka—Valjevo (340 km), Glina—Bosanski Novi (70 km), Kraljevo—Valjevo (90 km), Požarevac—Kučevo (61 km), Raška—Bićevo na Limu (120 km) in Priština—Podujevo (35 km). Ozkotirne te skupine so Metković—Ploče na Jadranu (20 km), Foča—Gacko—Bileća (ca 100 km), Viluse—Risnjak v Boki (55 km), Štip—Strumica (65 km). V to skupino spada tudi ureditev beogradskega prometnega vozlišča. Za vse navedene proge v dolžini 990 km sta potrebni dve in pol milijard dinarjev.

Druga skupina bodočih prog

Druga skupina bodočih prog, ki bi prišla v gradbo po dogotovitvi prve od leta 1946/1947. dalje se deli zopet v dve podskupini: a. proge, ki so za nje sredstva bila že zagotovljena z uredbo o javnih delih in b. proge, za katere se morajo napraviti še vsi potrebni načrti. Prvo skupino tvorijo: normalnotirna proga Skoplje—Gostivar (60 km) namestu sedanje ozkotirne in pa progi z normalnotirnim spodnjim in ozkotirnim gornjim ustrojem: Priboj—Prijepele (30 km) in Arandjelovac—Topola (10 km). Pri njih bi se kasneje ozkotirni zgornji ustroj zamenjal z normalnotirnim. Druga podskupina obsega normalno tirne proge: Kuršumlija—Podujevo (30 km), Kučevo—Štubik—Dunav (115 km), Štubik—Negotin (20 km), Bićevo na Limu—Podgorica v Črni gori (130 km), Sarajevo—Doboj (190 km), pregraditev sedanje ozkotirne v normalnotirno progo, Prijepele—Belo Polje (50 km), Mladenovac—Topola (25 km) in Beograd—Lazarevac—Valjevo (105 km). Ozkotirna bi se zgradila le še od Nišica do Podgorice (55 km).

Ta razpored za dve desetletji naj bi ustvaril temeljito železniško mrežo. Iz njega je razvidno, da je zakonodajalec vpošteval samo najnujnejše železniške nove gradnje; ni se sploh pečal s splošnim izboljšanjem obstoječih prog, ker je bil očitno mišljenja, da spada to vprašanje v poglavje rednega vzdrževanja obstoječih prog in naprav.

Ako vzamemo v pretres vse navedene načrte in jih razmotrimo nasproti najvažnejšemu gospodarsko-prometnemu vprašanju naše domovine, naslonu našega gospodarstva na Jadran, se nam uredba pokaže v naslednji perspektivi:

Severno jadransko omrežje

Poleg obstoječih normalnotirnih prog Zagreb—Sušak odnosno Zagreb—Split in ozkotirne proge Sarajevo—Metković odnosno Dubrovnik in Zelenika določa uredba še nekaj zvez notranjosti države z Jadranom. Ako vpoštevamo tudi progo Bihac—Krnin, ki bo najprej zgrajena, vidimo da obstoji namera, zvezati preko Cernomlja in Vrbovskega dravske banovine na Sušak in ustvariti najkrajšo zvezo Ljubljane in Maribora z jugoslovanskim morjem, z zgradbo prog Cernomelj—Vrbovsko in Sent Janž—Sevnica bi se izdatno izpopolnilo severno jadransko železniško omrežje, dočim bi Zagreb pridobil poleg zveze s Sušakom preko Sunje in Bihaca na Krnin boljšo zvezo s Splitom in Šibenikom, kakor jo ima danes po liški progi.

Srednja jadranska proga

Važna so določila glede srednje jadranske proge, ki naj bi vodila iz Beograda preko Valjeva, Tuzle in Doboja na Banja Luku vzporedno z državno magistralo Beograd—Ljubljana, nakar bi se poslužila za zvezo do morja proge od Banja Luke preko Bosanskega Novca in Bihaca na Krnin in dalje. Zgraditi bi se moralo za dosego tega cilja 445 km. Nameravano pa je podaljšanje srednje jadranske proge od Valjeva še tudi na vzhod do Kraljeva, kjer bi se dosegel normalnotirni priključek na se preko Kragujevca do Smederevega in na jug preko Kosovske Mitrovice do Skoplja. Tako bi postal deležen zveze z Jadranom po glavni progji velik del šumadije. Imenovani načrt srednje jadranske proge je gospodarsko izredno važen, ker bo odprl velikemu prometu važne in bogate predele naše domovine, polne velikanskih gozdov, rud itd. Istočasno bodo odpadle nekatere ozkotirne, n. pr. Lajkovac—Valjevo, Simin Han—Tuzla—Doboj itd. Ker pa predvideva uredba tudi pregraditev sedanje ozkotirne zveze Sarajeva z Dobojem, bi se nova normalnotirna proga Sarajevo—Doboj tudi naslonila na srednjo jadransko progo, odnosno na južno sporednico magistrali. S tem bi bila uresničena normalnotirna zveza Beograda, Kraljeva, Tuzle, Sarajeva in Banje Luke z Jadranom.

Južna jadranska proga

Uredba predvideva dalje tudi zgraditev južne jadranske proge, ki naj bi vodila na Kotor in bi tvorila tudi transbalkansko železnico, ki bi vezala Rumunijo preko našega ozemlja z Jadranom. Kratek pogled na karto zadošča, da si ustvarimo pravo sliko: normalnotirna železnica vodi danes tik od rumunske meje pri Prahovem preko Niša do Kuršumlije. Nato manjka kratek del do Prištine, nakar je proga zopet zgrajena do Peči, tik pod Čakovcem, veliko gorsko pregrado med Metohijo in Črno goro. Sedaj je predvideno, da bi se zgradil manjkajoči del med Kuršumlijo in Prištino, in sicer v dveh razdobjih, kasneje pa bi prišel na vrsto tudi prehod preko Čakovca. Toda uredba je istočasno predvidela tudi železniško zvezo iz Raške na Bićevo na Limu in od tam dalje preko Kolašina do Podgorice.

Manjka samo še zadnji del od Podgorice do Kotora; iz tega sklepamo, da bo južna jadranska proga dovršena v nameravanem obsegu najbrž šele potem, ko bodo vse ostale proge iz naše predmetne uredbe v gradnji oziroma dovrševanju. Ona predstavlja posebno med Bićem in Podgorico in Pečjo in Bićem natežljivo predel za zgraditev, ki bo treba zanj izredno mnogo denarja. Zategadelj se je zakonodajalec pač rašni odločil za enkrat samo za zvezo iz Raške do Podgorice, nutili zvezo od Peči na Bićevo pri strani in s tem za nekaj časa odgodil dokončanje transbalkanske proge. Pač pa je vpošteval težnje tankočutnih gospodarskih krogov in uvrstil v uredbo tudi normalnotirno zvezo izmed Priboja in Prijepele, njen podaljšek do

Belega polja na progi Bićevo—Podgorica, s čimer se bo ustvarila zveza od Sarajeva do Podgorice po normalni progji. Pripominjamo, da je sedanja ozkotirna med Pribojem in Sarajevom v svojem spodnjem ustroju že zgrajena kot normalnotirna in bi bilo potrebno samo položiti normalni tir. Ko bo to gotovo, bo prišel čas za dovršitev zveze Raška in Sarajevo—Podgorica naprej do Kotora. S tem bi bila potem dokončana južna proga in preostala bi samo izgraditev zveze med Bečjo in Bićem na Limu, kar bi pomenilo tudi dovršitev transbalkanske proge.

Ozkotirna zveza na Jadran

Zveza Beograda z Dubrovnikom preko Sarajeva in Mostarja po ozkotirni progji je izredno dolga in mora preokrajčiti celo vrsto visokih razvodij. Zato se je sklenilo, da bi se od Ustiprača—Goražda napravila krajša ozkotirna proga preko Foče na Gacko in Bileće, ki že ima ozkotirno zvezo z Dubrovnikom. Razdalja Beograda od morja bi se tako zmanjšala od 658 km na 555 km. Poedini deli te ozkotirne južne jadranske proge so danes že v delu. Med Ustipračo in Fočo bo proga prihodnje leto dovršena, nakar se bo z zgradnjo takoj nadaljevalo preko Gackega na Bileće in tekom nekaj let dosegla zaželena krajša zveza prestolnice z Dubrovnikom. Istočasno pa je danes v dovrševanju tudi proga iz Bileća na Nikišić, v projektu pa dalje na Podgorico, odkoder že vodi ozkotirna do Bara. Ako pogledamo še enkrat v spis vseh prog v uredbi, opazimo, da so predmetne zveze v njej vse zapadene, povrh tega pa tudi odcep od Risnja v Boki Kotorski, ki bi približal tudi ta del Beograda v izdatni meri od 738 na 546 km. Pomen teh prog, ki bodo tvorile kasneje edino sklenjeno ozkotirno omrežje, bo velik ne samo za Dubrovnik, temveč za vso pokrajino med Ustipračo in Bileće in vso Črno goro, ki danes sploh še nima nobene železniške zveze z ostalo Jugoslavijo. V gospodarskem pogledu se bodo odprli veliki državni predeli trgovini, industriji in veleobrli. Zaradi svoje lepote pa bodo poživili tudi tujski promet v vseh teh pokrajinah.

Uredba torej predvideva izpopolnitev severnega jadranskega omrežja, dokončanje srednje jadranske proge in načetje južne jadranske proge z normalnim tirom ter ostvaritev ozkotirne zveze Črne gore z ostalo državo. Pri tem bi odpadle mnoge sedanje ozkotirne in se pretvorile v normalne proge; odrti bi ostalo samo še vprašanje zveze Sarajeva preko Mostarja na Metković, Dubrovnik in Zeleniko glede njihove kasnejše pregradbe v normalnotirne proge.

Ostale proge,

ki jih uzakunjuje uredba imajo zopet drug pomen. Ko bo dokončana zveza med Koprivnico in Varaždinom tekom enega leta, bo ustvarjena nepretrgana železniška zveza od Maribora na Osijek, Novi Sad do Vrška. Otvoritev kratke proge Koprivnica—Varaždin bo torej prinesla severno vzporednico naše magistralne in s tem omogočil znaten promet na severu Jugoslavije. Zveza Maribor — Vrška bo postala ena izmed važnih velikih državnih prog. Isto velja tudi o gradnji prog Glina—Bosanski Novi. Ko bo dograjen v doglednem času ta razmeroma kratki presledek med navedenima mestima in ko bo še poprej dovršena zveza Banje Luke na Valjevo in na Beograd odnosno Kraljevo, bo s tem dobila železniška mreža Jugoslavije tudi južno vzporednico k svoji magistrali, ki bo vodila iz Ljubljane preko Novega mesta, Karlovca, Glina, Bosanskega Novca v Banjo Luko, Doboj, Tuzlo, Valjevo in Kraljevo; in bo tudi ena izmed važnih glavnih prog države. Ker pa ima uredba v svojem razporedu tudi ustvaritev zveze iz Požarevca na Kučevo in odtam preko Štubika k prehodu čez Dunav nekje pri Turnu Severnu, kar pomeni v stvari zgraditev neposredne zveze Beograd z rumunsko prestolnico Bukarešto, vidimo, da je tudi v tem primeru zakonodajalec mislil na vzhodno glavno progjo Jugoslavije—Rumunija, ki bo po svoji dograditvi oživitvora v celoti tako zvano evropsko vzporednico na 45 stopinji, ki bo vezala obale Atlantika s Črnim morjem pri Konstanči.

Preostajajoče uzakunjene proge Skoplje—Gostivar, Arandjelovac—Topola, Mladenovac—Topola in Štip—Strumica so bolj krajnjega pomena in predstavljajo, nekaj prehod k kasnejši gradnji železnice, ko bodo glavne vsedržavne proge že dogotovljene. Edino izmed tvoj sicer mala proga Metković—Ploče, kjer se namerava zgraditi veliko solono pristanišče na Jadranu. Odločitev o tem ni padla, četudi kažejo vsi znaki, da bo prav kmalu. V primeru,

da bi se Ploče res zgradile, potem lahko pričakujemo, da bo tudi proga Sarajevo—Metković—Ploče in kraka do Dubrovnika in Zelenike prišla v prihodnjo uredbo za pregraditev v normalnotirne.

Naposljed se ne sme prezreti, da vsebuje uredba tudi ureditev beogradskega prometnega vozlišča. Sicer mogoče danes postane naprave v Beogradu se odgovarjajo potrebam, toda po dovršitvi tako velikih železniških gradenj, kakor so nameravane, tudi ne bo preostajalo drugega, kakor urediti postajo vprašanje v Beogradu, pa tudi v Zagrebu in Ljubljani. Tudi na ta važna prometna vozlišča bo treba misliti čimprej, ker je tukaj potreba še mnogo večja.

Dvajset let dela

Opazimo, da bo v teku prihodnjih dveh desetletij zgrajenih okrog 2100 km povečanih glavnih in normalnotirnih prog, za katere se mnoge pokrajine potegujejo že izredno dolgo časa. Poleg sedanje magistralne bosta nastali njeni dve sporednici: severna od Maribora do Vrška in južna od Kraljeva do Ljubljane, dravska banovina bo dobila svoj izhod na morje, Zagreb poleg liške proge še usko zvezo s Splitom, ki bo služila tudi Beogradu. Ravno tako bo tudi iz Sarajeva omogočena zveza na Split, pa tudi na jug vse do Podgorice v Črni gori. Od Beograda se bomo lahko vozili preko Kraljevega in Raške po normal-

notirni progji do Podgorice, ozkotirnica iz prestolnice pa nas bo peljala kar preko Foče do Dubrovnika, v Boko Kotorsko in celo tja do Bara. Končno pa bo srednje-evropski simplan ekspres vezal prestolnici Jugoslavije in Rumunije po novi zvezi mimo Požarevca in Turna Severna in tudi transbalkanska proga od Dunava do Jadrana se bo za velik korak približala svoji dokončni zgraditvi.

Ko bo vse našeto zgrajeno, bo potem seve treba dograditi še zvezo Podgorice s Kotorom in spremeniti sedanjo ozkotirnico iz Sarajeva na Ploče, Dubrovnik in Zeleniko. Nato pa bo šele nastopila za jugoslovansko železniško omrežje doba nadaljnje izpopolnjevanja; poprej mora biti zgrajeno v svoji temeljni obliki.

Zaostanosti našega železniškega omrežja, ki smo ga v nerazvitem stanju podedovali od Avstrije, Madžarske, Turške, ni mogoče kar čez noč odstraniti. Uredba o gradnji novih železnic, ki ima zakonsko moč, bo lahko vendarle prinesla v to izredno važno vprašanje več živahnosti, zlasti, ako bo na razpolago tudi dovolj denarnih sredstev. Pomisliti moramo, da bo treba v teku 20 let investirati v nameravane železniške proge nad pet in pol milijard dinarjev to je okrog 280 milijonov letno. Pri dobrem gospodarstvu in umni razdelitvi gradbenih del se bo to tudi zmoglo, drugače bo nastal nov, še večji zastanek.

Sv.

Primorske vesti

Pregnanci se vračajo

Kakor znano, je ob priliki podpisane beogradskega sporazuma italijanski zunanji minister Ciano novinarjem izjavil, da so italijanske oblasti izpustile iz konfinacije vse pregnance jugoslovanske narodnosti, ki niso bili izpuščeni že o priliki rojstva prestolonaslednikovega sina.

Po statističnih podatkih, ki jih je bilo mogoče zbrati, je bilo vseh slovenskih in hrvatskih pregnancev okrog 130. Nekateri izmed njih niso bili konfinirani samo iz političnih razlogov, zato politična uprava amnestija zanje nekako ni prišla v postev. Se kmalu po prvi omenjeni amnestiji so se pričeli posamezni konfiniranci vračati domov. Poleg drugih so se vrnili Valter Valič, ki je bil lani obsojen na dve leti konfinacije v zvezi z znanimi božičnimi darovi, dalje Zavadič z Vojske, ki je bil lani obsojen na štiri leta pregnanstva in še nekateri drugi. Po drugi amnestiji so se vrnili Roman Pahor, ki je bil lani skupno z Valičem ponovno konfiniran in ki je med tem hudo obolel, dalje štirje mladeniči iz istrske pravoslavne občine Peraj, nadaljnjih pet iz Lupoglave in prav toliko iz Labinjščine in Pazinščine. Vendar se doslej še niso vrnili vsi in tako pogrešajo ljudje posebno nekatere pregnance iz Idrije in okolice ter iz Ilirske Bistrice. Ljudstvo željno pričakuje, da bi se vrnili tudi oni.

Izmed političnih kaznjencev, ki so se morali zagovarjati pred rednimi ali izrednimi sodnimi oblastmi in se sedaj nahajajo po raznih kaznilnicah, ni bil nihče amnestiran, odnosno se je nekaterim kaznen le znižala za dve ali štiri leta. Pač pa je še cela vrsta ljudi, ki so bili kaznovani po upravni oblasti in so dobili policijski opomin ali pa so bili postavljeni pod policijsko nadzorstvo. Tudi te kazni spadajo v kompetenco upravne oblasti. Kar se tiče kaznjencev, bi bilo pravno nekako še mogoče utemeljevati stališče, da jih upravnica oblasti brez izrecne amnestije ne more izpustiti iz zaporov, zato pa se tembolj pričakuje, da bodo vsi prizadeti oproščeni policijskih kazni, kakor sta opomin in policijsko nadzorstvo. Po dosedanjih vesteh teh kazni še nihče ni oproščen.

Po italijanskem kazenskem zakoniku sme sodišče za zaščito države naknadno oprostiti policijskega nadzorstva tudi vse one politične kazence, ki jim je bilo to nadzorstvo prisojeno kot stranska kaznen in ki so zaporno kaznen že prestali. Tudi to se doslej še v nobenem primeru ni zgodilo.

Milijon prebivalcev

Z lanskim letom so v Italiji uvedli ljudska štetja v razdobjih po pet let. Prej se je štetje vršilo vsakih 10 let. Prvi začasni podatki o lanskem štetju so bili objavljeni kmalu po štetju samem, šele sedaj pa so pričeli objavljati podrobnejše podatke in so jih iz uradnega lista povzeli tudi že dnevni listi. Tako je že štela Julijska krajina — vštete so Istra, tržaška, goriska in reška pokrajina — ob lanskem ljudskem štetju 955.257 prebivalcev. V istrski pokrajini jih je bilo 294.492, v reški 109.018, v tržaški 351.595, v gorški 200.152. Pokrajinska glavna mesta so štela: Trst 248.379, Reka 53.898, Gorica 46.640, Pula pa 46.259 prebivalcev.

Iz uradnih statističnih podatkov tudi tokrat ne izhaja, koliko je v Julijski krajini Slovencev in Hrvatov. Spričo tega bo tudi v bodoče mogoče le aproksimativno izra-

čunati njih število, ki se je zaradi naravnega prirastka ne glede na znatno izseljevanje nedvomno spet povečalo. O tem pričajo že mesečni uradni podatki, ki nenehoma kažejo na velik naravni prirastek prebivalstva na deželi, kjer je kompaktno naseljeni slovanski element v pretežni večini.

Drobne novice

Izleti v Ljubljano. O priliki bližnjega veselja v Ljubljani namerava turistično podjetje Apiani v Gorici prirediti tri izlete Goricanov v Ljubljano. Podjetje poziva ljudi, naj se prijavijo pri njegovih agencijah v Gorici, Ajdovščini, Kobaridu, Idriji, Grgaru, Biljah, Črnem vrhu in Dornbergu. Prva skupina bo potovala po železnici preko Podbrda in Jesenice, druga z avtobusi preko Idrije in Logatca, tretja pa z avtobusi preko Postojne.

Iz Abesinije se je te dni vrnil v Gorico oddelke topničarjev 3. topniškega polka, ki so bili dodeljeni 13. bateriji divizije »Pusterje«. Gorški fašisti so jim priredili velik sprejem.

V bližini Oslavja se je štirim kmečkim ljudem pri delu na polju pripetila huda nesreča. Kmet Josip Pintar je z motiko zadela na granato, ki je želela tik pod rušo, ki jo je odkopal. Stara, zarjavela granata je eksplodirala in ranila moža ter Stanislava Pintarja, Ladislava Mikluža, in Srečka Mikluža, ki so bili vsi tam v bližini. Vsi so bili težko ranjeni in so jih morali prepeljati v goriško bolnico.

Strogost in starost

Odkar je na mestnem magistratu zapihal veter nove morale, nove socialne pravčnosti in novega gospodarskega duha, je mestna občina tudi svoje dolžnike začela izterjovati z vso strogostjo. Strogost pa je včasih dvorezen nož, saj od dosledno izvajane pravice ni daleč do krivice.

Tako se je te dni oglašala na sodišču stromašna ženica in začela s solzami v očeh prositi, naj ji prizanesejo. Od magistrata je prejela opominsko tožbo s plačilnim poveljem za snesek 100 din. Stanovalec je v eni izmed mestnih hiš in po stoloku, ki ga je plačevala na mesec, si lahko predstavljate komfort, ki ga je bila pod mestno streho deležna. Toda zadnje čase se ji je vse skupaj obrnilo navzdol, tudi tega bednega stolaka ni zmogla več, pa je sama odgovorila: »Strogost!«

— 72 let sem stara, je pripovedovala, 18 let sem stanovala v mestnih hišah in zmerom sem redno plačevala najemnino. Še svoj živ dan nisem imela sodnega opomina

Kraljestvo mode

Za prve tople dneve — novi kompleti

V modi je že staro pravilo, da učinkujejo najbolj elegantno skompletna oblačila, to se pravi, oblačila z odgovarjajočim plaščem ali jopico v isti ali učinkovito izbrani, kontrastni barvi. Da se poveča to elegantno soglasje, zahteva moda vrhu tega še torbico, čevlje in rokavice v enaki barvi in tvorivu, torej zopet nekakšen samjen kompleks.

Tudi pri kompletnih opažamo, da je letos prav za prav vse moderno: obleka s kratko in široko jopico ali s tričetrt dolgim kazakom, prav tako pa tudi obleka s kratkim ravnim plaščem in celo z dolgim, spredaj odprtim plaščem. Od prejšnjih pa se vsi ti novi kompleti razlikujejo po tem, da so njihova ogrinjala skoraj vedno izdelana iz tvoriva kontrastne barve. K temu obliki torej nosimo svetlo ogrinjalo in obratno. K obleki iz imprimeja spada enobarvno ogrinjalo, a dolgi, spredaj odprti plašč iz imprimeja združuje moda z gladko, enobarvno obleko. V takšnih sestavah nudi moda najbolj zanimive možnosti in tako je mogoče, da tudi z majhnimi sredstvi dosežemo izredne učinke, če se potrudimo, da pravilno in okusno sestavimo naš novi pomladni komplet.

Takšen dvobarven, okusno sestavljen komplet prikazuje naša prva slika. Obleka je izdelana iz srednje barvnega blaga, morda temno rožnatega ali vijoličasto.

Široke, kratke jopice

Dasi se moda letos vnema bolj za ob telesu ukrojena ogrinjala, dopušča vendar tudi vse mogoče druge oblike, tako da lahko prav za prav vse nosimo, kar nam ugaja. Zato tudi široke, kratke jopice še niso prišle iz mode, vendar pa so letos dokaj bolj zmerno ukrojene in bolj ravne kakor lani. Oba modela, ki ju vidite na naši sliki, se ravna po teh zadnjih modnih predpisih.

Peen:

Pubi in pasji davek

Prav za prav je vsak davek pasji, pa čeprav nima nobene zveze s psi. To sicer ni moje osebno mnenje, to je mnenje in prepričanje ogromne večine davkoplačevalcev.

Ha — pasji! To ni nič! Še vse bolj zvneča epitetu pozna žargon bedne, davke plačujoče raja! Na primer — no, ni da bi govoril!

Toda sem zadnjič bral v uglednem listu, da so samo pri nas ljudje tako neokretni in nevzgojeni da zabavljajo in godrnjajo čez davke. V kulturni Nemčiji — na primer — temu ni tako...

Tam so (tako veli članek in tako kaže slika) zgledni davkoplačevalci postavili nad portal davkarije v znak svoje zavrednosti in zadovoljnosti velik, lep kip...

Kip predstavlja zadovoljnega davkoplačevalca, ki se z obema rokama drži za izpraznjene in obrnjene žepne in s plesočim korakom, zadovoljno se smehljaje zapušča hišo državljanske sreče!

In še stoji v članku zapisano, da Nemci (glej sliko!) davčnega vijaka ne smatrajo za resno zadevo, dočim mi...

Salamenski humoristi, ti-le Nemci, kdo bi si bil mislil! Vse do danes ni no-

modrega, dočim je jopica iz lahkega blaga srebrno sive barve. Iz tvoriva jopice so tudi ukrojeni koničasto izrezani vložki na rokavih in pod vratom ter mali koničasti

ovratnik. Srebrnosivi sta tudi obe ozki progi, ki ju našijemo na život tako, da na njem ustvarjata črbe spredaj odprte jopice. Podolga, siva jopica ima obliko zmerne ukrojene kazaka, ki ima zanimiv, dvojno koničast in prešit ovratnik. Zaprta jo ob pasu s prepono iz blaga, ki je pritrjena na dveh velikih, vzporednih gum-bih (1. slika).

V tej sezoni bo videti mnogo dolgih, spredaj odprtih plaščev iz imprimeja, ki jih lahko nosimo k vsaki svetli in enobarvni obleki. Seveda mora imeti potem takšen imprimej temno, nevtravno podlago, najboljše črno, ki se poda k vsaki drugi barvi. Oblika plaščev iz imprimeja se zgornj tesno oprime života, spredaj pa je zvončasto razširjena, torej še vedno »redingotele«. Tako je ukrojen model na naši sliki, ki je vrhu tega še okrašen s priljubljenim motivom izrezanih zobčkov. Veliki reverji tega plašča so dvojni in sicer je zgornja partija izdelana iz blaga obleke, ki jo nosimo k plašču. Seveda lahko te zgornje reverje lahko zamenjamo z drugačnimi, saj so na plašč samo pripeti. Tako lahko napravimo več takšnih reverjev, ki v barvi in tvorivu odgovarjajo vsem našim pomladnim oblekam in dobimo z enim samim plaščem več kompletov! Svetla obleka na naši sliki je takoisto okrašena z zobčki in sicer na vložku pod vratom, na robu rokavov in na malih žepih. Posebno zanimiv je vložek, sestavljen iz samih nazobčanih, povsem gladkih volanov, ki so navpično in v vzporednih vrstah pritrjeni na vložek. Tudi na žepih opazimo po tri takšne vzporedne, nazobčane proge (2. slika).

S toplim vremenom bo zopet nastopila doba imprimeja. Posebno moderne bodo nagubane imprime oblike, ki učinkujejo po svoji enostavnosti, ravni liniji najbolj mladostno. Takšno obleko predločijo naša poslednja slika. Zanimiv je ovratnik ki je nekakšna kombinacija ovratne rute in zadaj prekrizanega reverja. Enako kakor ovratnik je tudi široki pas zavezan v dva kratka, nabrana konca. Ker moda ljubi kontraste, bomo k tej vzorčasti obleki n. sila kratke paletot iz svetlega, lahkega blaga ali iz enobarvne svile. Paletot, ki si ga tukaj zamiljamo, ima okrogel, prekrizan ovratnik, spredaj zapet z dvema vzporednima gumboma. Na ovratniku in na zgornjem delu života krajsjo ta sicer ravni, gladki paletot navpično šivani robočki, ki so letos tako moderni. Paletot je ob straneh preklan z dvema kratkima zarezama (zadnja slika).

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri ljudeh, ki imajo sladkor, no bolezen. Bilo bi najbolje, da se o priliki pustite preiskati od vašega zdravnika.

T. V. Sarajevu: Imate lahko vnetje jajnika, pa gre tudi za vnetje sečevoda, od nosno za ledvične čaše. Mislim, da bi bila na mestu preiskava tudi v tej smeri in bi bilo dobro, ako gresite za par dni v bol.

Omožena: Srebež ima različne vzroke n. pr. črevesne zajedalce, izcedek iz maternice, ali pa je to kožni lišaj. Pogosto opažamo to tudi pri

Obtok sokov v rastlinah

Posebni vodi za vodo, škrob in sladkor — Kako se določa teža rastlinskega telesa

Višje organizirane rastline razpolagajo s posebnimi vodi za vodo in asimilate (škrob, sladkor i.t.d.). Skozi pretenke celi in vlakna v lesu drevesnih debel se pretaka z rudninskimi snovmi pomešana voda navzgor do krošenj, v notranjem delu skorje pa so posebni vodi za organske snovi. V teh vodih se pretakajo poleg drugih snovi pred vsem velike množine sladkorja od listov, ki jih izdelujejo, navzdol, da bi jih rastlina potem

predelala v les,

da bi gradile korenine in rabile še na drug način kot gradbeni in obratni material.

Med tokom v lesu in tokom v skorji obstoji po novih dognanjih neka odvisnost. Voda, ki jo srkajo korenine, izpuhti sicer po velikem delu skozi liste, neka določena količina vode pa kroži v drevesnem telesu od lesa proti listom in od listov, kjer se natovori z gradbenimi in bržkone tudi

hormonskimi snovmi,

do skorje, od skorje pa potem, ko je od-

dala gradbene snovi, spet do lesa. Na vsak hektar stoletnega bukovega gozda porabi jo drevesa letno po neki cenitvi 120.000 l vode za ta obtok, med tem ko 2.300.000 l vode izpuhti.

Ni nobenega dvoma več, da rabi lesno telo v času suše ne samo kot

organ za pretakanje vode,

temveč tudi kot shramba zanj. A še pred kratkim nam je bilo le malo znano, kako se more pri zelo visokih drevesih potrebna količina vode za sokovni obtok v tako kratkem času spet obnoviti. Ta dopolnitev z vodo se dogaja iz skorje. Razni znanstveniki so dvomili, da bi imelo lesno telo rastline dvojno funkcijo kot organ za dovažanje vode in kot shramba zanj. Da je temu res tako, je pokazal prof. dr. Otmar Werner z zanimivimi poskusi.

Če ima lesno telo res

omenjeno dvojno funkcijo,

tedaj bi za samo dovažanje vode potrebovalo dosti manj vodov, nego jih je dejan-

ska na razpolago, si je mislil ta znanstvenik in na tej misli je zasnoval svoje poskuse. Dejansko mu je uspelo, da je dosegel normalno hitro rast pri rastlinah, ki jim je vode na nekaterih mestih zožil tako, da so bili večkrat tanjši nego običajno. Pri tem ni prav nič trpelo niti

cvetenje niti rast plodov,

pa čeprav so bile med korenino in stebelom v dolžini do 70 cm debele komaj 0,5 mm. Seveda je bilo treba te poskusne rastline umetno podpirati, kajti koreninska nitka, ki se je dvigala iz zemlje, je bila pretenka in preveč upogljiva, da bi mogla sama nositi breme višjih delov rastline. Baš upogljivost te koreninske niti pa je dala dr. Wernerju novo možnost za določanje teže rastlinskega telesa. Svojo metodo je izjedal tako, da omogoča tudi stalno

kontrolno teže pri rastlinah, ki so obolele za kakšno infektivno boleznijo.

Tridesettisoč let stari okostnjaki

V laboratoriju medicinske fakultete v Londonu režejo s posebnim vrtilom iz apnenčevega skida okostnjaki neznane človeške rase, ki je živel po sodbi učenjakov pred 30.000 leti. Najdijo so prinesli iz neke jame na gori Karmel v Palestini

Opičja poroka v Indiji

v navzočnosti zastopnika angleškega kralja

V nekem pariškem listu opisuje pisatelj in raziskovalec Hendrich Wagner čudno ceremonijo, ki ji je bil priča v mestu Suratu v Britski Indiji.

Guverner, zastopnik angleškega kralja in indijskega cesarja, se je udeležil te ceremonije kot uradna osebnost v prvi vrsti. Britski vojaki so prikorakali in pred tisoč in tisočglavo mrzlično napeto množico se je začel prizor, sijajna poročna ceremonija. Spreved so otvorili vojaki domačini z orožjem v rokah. Sledilo je sto Hindujcev, ki so bili goli do pasu, potem so prišli konjeniki in zbor deklet. Končno se je približal voz — bil je guvernerjev voz — v katerem

je sedel krajevni »svetnik«, sadu, ki je blagoslovljal množico.

Ko je spreved prispel do svetišča, je sadu zaklical ženinu in nevesti z močnim glasom: »Ali dovoliš, potomec bogov, da te poročim s tvojo zaročenko, ki je tudi božjega izvora?«

Toda dvojica ni odgovorila. Zmrdovala se je samo na grotesken način in je strgala s naporom vseh svojih sil, da bi strgala s zlatom in dragimi kamni posuta oblačila s sebe ter ušla. Šlo je namreč za dve — sveti opici, o katerih menijo v Suratu, da so Budhove potomke. Poroka takšnih opic pri naša deželi baje mnogo blagoslova.

Jetika ozdravlja jetiko

Umetna kožna jetika zdravi pljučno tuberkulozo

Na zadnji seji dunajske zdravniške družbe je poročal primarni dr. Kutscher o senzacionalnih uspehih pri zdravljenju težke pljučne jetike s pomočjo umetne kožne jetike.

Ze nad deset let se je znanj učenjak bavil z vprašanjem zdravljenja pljučne jetike po tem novem postopku. Klasični postopek, ki ga je izdelal Robert Koch, ni dajal zadovoljivih rezultatov. Tudi drugi postopki, ki so jih propagirali v zadnjih dveh desetletjih, kakor operativni posežki in vpihavanje zraka, so v splošnem razočarali.

Dr. Kutscher je s časom opazil na svojih pacientih dve stvari, ki sta mu pokazali pot do uspešnega zdravljenja. Že prej je bilo znano dejstvo, da ljudje, ki trpijo za kožno tuberkulozo (lupusom), ne kažejo zločestih pljučnih obolenj. Se odločilneje je vplivalo opazovanje, da je neki pacient, ki so ga zdravniki že davno proglasili za neozdravljivega in ki si je ob neki priliki nalezil kožno jetiko na roki živel dolgo let brez vsake zdravniške pomoči in v razmeroma dobrem stanju.

Tako je postala dr. Kutscherj vzročna zveza med kožno in pljučno jetiko priložna juna. Začel je s tem, da je nekaterim pacientom na umeten način vcepil žive bacile jetike na kakšen del kože. Po nekoličk cepitvah se je pojavil v pacientovem stanju večgama popoln preobrat. Visoka vročina je izginila, gnobilni izmečki so postajali bolj redki, pacienti so pridobili deset do dvajset kilogramov na teži.

Novi postopek ima seveda tudi svoje nasprotjake, ki se pred vsem vprašujejo ali ne utesne postati vcepljanje živih bacilov v človeka nevarno. Dr. Kutscherja je pokazal z več sto primeri, da je ta postopek brez vsake nevarnosti. Vsekako se bo njena uporabnost pokazala še v nadaljnji praksi.

ZA POMLAD

NOVA OBLEKA — NOV PLASO!
Lepo sortirano zalogo blaga vam nudi
trvdka

DRAGO SCHWAB

LJUBLJANA, Aleksandrova c. št. 7

V zalogi tudi izgotovljena oblačila
ali pa se na željo izgotove tudi po
meri.

A NEKDOTA

Nek Anglež je obiskal Voltaira in mu je pripovedoval, da se je v Bernu sestel s naravoslovcem in pisateljem Albrechtom von Hallerjem. Voltair je pri tem vzkljnil: »Haller je pomemben mož! Pesnik, naravoslovec, filozof — z eno besedo, univerzalni genij!« — Anglež je nadaljeval: »Vse, še besede o Hallerju se slišijo tem lepše, ker Haller nima povsem enakega mnenja o vas.« — Tako, tako, je dejal Voltair, »mogoče pa se oba motiva?«

VSKE DAN ENA

»Pomislil, pri nadstanovalcih je že konec medenih tednov...«

(London Opinion)

Kronika o „velikem vodji“

Samo smrt Džingiskanovega naslednika je rešila evropsko civilizacijo pogube, belo pleme pa pogina

Nedolgo po smrti mongolskega vojskovođe in vladarja Džingiskana, l. 1240., so se zbrali iz vseh delov sveta njegovi sinovi, sorodniki in vojskovodje na veliko spominjsko zborovanje in ob tej priliki so sestavili tisto mongolsko kroniko, ki pripoveduje kot epična umetnina, s pesniškim vzletom dejanja tega groznega vojskovođe. Kronika se je pozneje izgubila, pojavila se je na Kitajskem, kjer so jo po zvoku in ne po smislu zapisali v kitajskem pismu. Ljudje pa niso vedeli, kaj bi z njo. Kitajci niso vedeli, o čem pripoveduje, Mongoli pa je niso poznali. Šele sloviti francoski učenjak, prof. Pelliot, se je posvetil jezikovni in paleografsko izredno težki nalogi, da je primerjal poedine tekste med seboj in jih prevedel.

Bolje kakor iz vsakega drugega opisa vstaja iz tega nedovršenega prevoda postava Temudžinova, življenje »velikega vodje«, kar pomeni ime »Džingiskan«. Kronika pripoveduje o romantični mladosti bodočega osvajačevalca sveta, umor njegovega očeta, pomanjkanje in skrbi njegove matere, ki je vzdrževala z vsemi pripomočki svojo vlado nad upornimi nomadi svojega rodu.

Prva divja mladost mineva Džingiskanu

Hubertus milo,
res domače,
slovensko milo!

Sami si gospodinjijo

Brezposestnost na Švedskem je prisilila mnoge moške, ki nimajo dela, da si sami kuhajo in tudi opravljajo vsa gospodinjstva. V posebnih tečajih se lahko naučijo, kar spada v to stroko

Brezžično orožje proti hripi

Italijanski listi poročajo o novih uspehih mednarodne brezžične zdravniške pomoči. V znanem času se je n. pr. trinajst italijanskih parnikov, ki imajo zdravnik na krovu, na visokem morju obrnilo na vodstvo te pomoči za zdravniške nasvete. Italijanski zdravniki, ki so na razpolago organizaciji, so si dali brezžično opisati pojave in potek poedinih obolenj na omenjenih parnikih in brezžično so sporočili tudi svoje nasvete, ki so jih na parnikih upoštevali s tem uspehom, da so pacienti v vseh primerih ozdraveli. Največji uspeh je bil pač ta, da so na ta način premagali epidemijo hripe, ki se je pojavila na parniku »Providenza«, ko je plul v ekvatorskem pasu.

Hvaležni vdovec

L. 1930. je star farmar v severnoameriški državi Kansasu izgubil svojo ženo. Mož, po imenu John M. Davis, se zavoljo te izgube ni mogel utešiti. Dolgo je premišljal tudi o tem, kako bi na primeren način izrazil svojo žalost. Potem se je odločil, da bo svojemu zakonu postavil spomenik.

Več let so mu delali kiparji, danes pa je ta spomenik dokončan. Predstavlja veliko mramorno skupino z enajstimi figurami. Videti je zakonca Davisova kot zaročenca, kot mlada zakonca, v sredini življenja in v starosti, končno pa predstavlja spomenik go. Davisovo kot angela in g. Davisa, ki šteje danes 82 let, kot vdovca, ki se naslanja upognjen od bolečine ob prazen stol.

Tragedija v zdravnikovi vili

V majhni vili v Chotsyju je Rot na Francoskem živel 83-letni zdravnik dr. Cappe sam s svojo 60-letno, mrtvoudno hčerjo. Starega zdravnika je pred nekoliko dnevi pred vežo doletela nezgoda. Spodrsnilo mu je in je obležal brez zavesti. Njegova hči je ostala brez hrane in pomoči. Ko so končno prispeli neki ljudje, so našli starca nezavestnega, hčer pa so bile med tem mačke, ki jih je imela, na pol požrle.

Praznoverni piloti

Velik pariški dnevnik je pred kratkim vprašal svoje bralce, naj odkrito povedo, da-li so praznoverni ali ne. Odgovori so bili presenetljivi. Med vprašanici, ki pripadajo najrazličnejšim poklicem, je bilo tudi 34 letalskih pilotov in vsi ti so priznali, da so v kakšnem pogledu babjevni. Skoraj vsi odvetniki pa so se izdali za prepričane nasprotnike praznovernosti. Najbolj presenetljivo je bilo to, da se je priznalo k praznovernosti dosti več moških nego žensk. Seveda je list pripomnil, da iz tega še ne izvira, da bi bili moški res bolj praznoverni nego ženske, morda so samo bolj — odkritosrčni.

Postani in ostani član Vodnikov družbe!

Himna svetlobe

Pogled v vedro japonsko pomlad

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Poglej ta kožuh, kar zaljubljena sem vanj.« je dejala mlada žena svojemu možu pred izloženim oknom.

»Hitro stopiva stran.« je odgovoril mož, »drugače postanem še ljubosumen!«

Zvezde pri belem dnevu

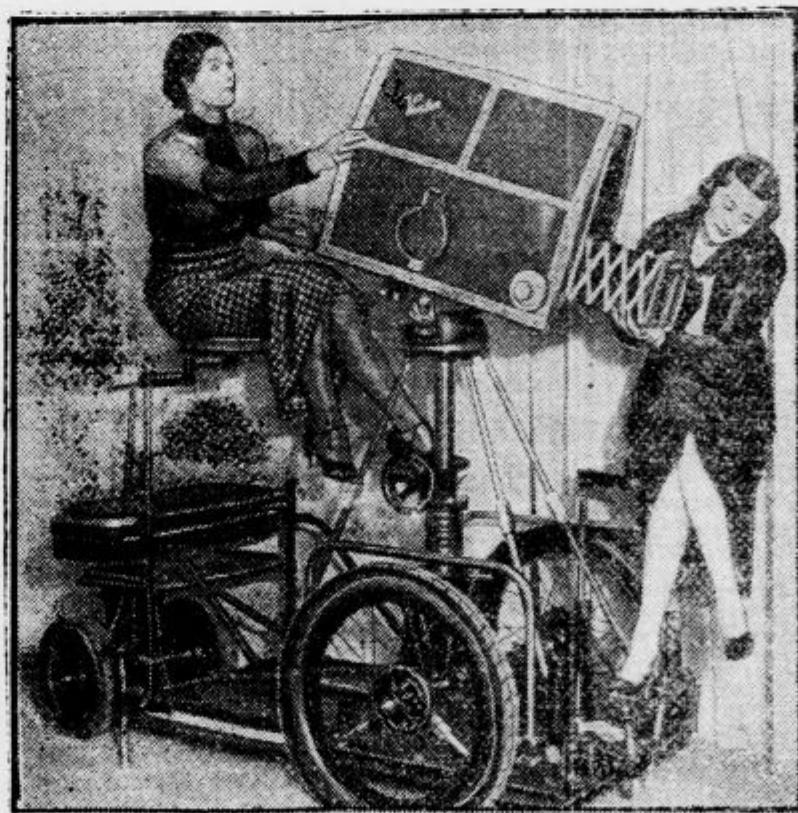
Piccard hoče v stratosfero 30 km visoko

Prof. Piccard je obiskal letalsko razstavo v Aalborgu na Danskem in je ob tej priliki izjavil, da je njegova največja želja, dvigniti se z balonom v višino 30 km. Povsem odkritosrčno je povedal, da je znanstveni pomen takšnih poletov zelo problematičen. Samobelezni baloni, ki jih uporablja moderna znanost, delujejo že tako gotovo, da je človek tu povsem odveč. Če naj bi kakšen polet v stratosfero imel ne-

kaj znanstvenega pomena, tedaj mora voditi vsaj v višino 30 km.

Za takšen polet je dejal sloviti letalec nadalje, bi bil z veseljem pripravljen in išče z vso vno bogatih ljudi ali trditi, ki bi mu dale iz reklamnih razlogov na razpolago potrebno vsoto kakšne četrti milijona dinarjev. Polet v takšno višino bi bil edinstven dogodek. Ob belem dnevu bi človeške oči gledale tedaj zvezde, kajti v takšni višini je nebo popolnoma črno.

Najmodernejša filmska kamera

V Londonu lahko vidiš kinematografsko aparaturo, ki omogoča filmskemu operaterju, da se s svojega sedeža pri sprejemnem aparatu približa objektu od poljubne strani. Manevriranje z objektivom je povsem enostavno in lahko

Pošta uničila srečo dveh src

Žalostna tragedija mlade plesalke v Parizu

Zgodba se je začela kakor mnoge druge v svetovnem mestu: Postrežnica je prišla kakor vsako jutro z metlo in smetiščnico po stopnicah navzgor, da opravi svoje delo. Pred mansardnimi vrati, za katerimi je stanovala mlada pariška plesalka Janine Theopotova, je začudena obstala. Zasišla je cviljenje malega psička. Na njeno trkanje se ni nihče oglašil. Poskrbela je, da so vrata odprla s silo. V prvi sobi ni bilo nikogar razen psička, ki ni več vedel, komu pripada. V drugi sobi je močno dišalo po etru. Okna so na stežaj odprla. Na postelji je ležalo telo mlade ženske, poleg ne steklenica z etrom in škaticla z uspavilom. Ni bilo več ničesar napraviti. Poljejski zdravnik je mogel ugotoviti samo smrt.

Takšni dogodki so v velenem mestu prevsakdanji. Nihče se ne razburja nad njimi.

Toda uro pozneje je prižigal po stopnicah mladenič. Obstal je kakor ukopan

pred parami, nato se je zgrudil brez zavesti. Iz njegovih besed so posneli pozneje sledeče: Henri se je seznanil z Janino na neki plesni turneji v Bordeauxu. Obljubil ji je, da ji bo pisal vsak dan v Pariz. V aprilu pride sam za njo, da se poročita. Verjela mu je in je čakala. Ko pa ni prejela nobenega pisma, ko ni dobila potrdila, da so njegovi starši sporazumni s to poroko in ko ni mogla zvedeti, kod potuje, je menila, da jo je izdal in se je v obupu odločila za samomor. Toda sedaj se je izkazalo, da ji je v resnici vsak dan pisal, pisma pa niso prišla v njene roke samo zavoljo tega, ker jih je naslavljal na neki stari naslov, kjer so obležala. Njegovi starši so dali tudi v resnici svoj pristanek za poroko in sedaj je prišel v Pariz, da poskrbi za vse potrebno in odvde mično plesalko v svoj dom. Majhna pomota s pošto je uničila življenjsko srečo dveh mladih ljudi.

SPORT

Današnja nogometna nedelja

Liga igra XVI. kolo — Še finali v Celju in Trbovljah

Prvenstveno tekmovalstvo v nogometu se že nagiblje h koncu, toda je še vedno sveže, poletno, srčno. Mnogo je še nejasnih stvari po raznih tablicah, še marsikatero mesto ni zasedeno dokončno.

V ligi gre huda borba za prvo mesto. Gradjanski še vedno ni siguran prvega mesta, ker mu za to manjka ene same točke. Najbrže jo bo v tretji preostali tekmi nekje dobil, ali dokler je nima, še ni prvak. Podobno je na koncu tablice. Morda še huje! Šest je kandidatov za izpade iz lige: vsi od Baska, ki je na šestem mestu, navzdol. Bask igra danes v Ljubljani, potem mu še preostaneta srečanja z lokalnim rivaloma, z BSK in z Jugoslavijo. Ne bo mu lahko odnesti točk iz Ljubljane, še težje pa jih bo dobil od obeh beograjskih klubov. Če ostane samo z 12 pikami, ga lahko prehitijo še vsi štirje klubi, ki so trenutno za njim. Razlika je največ za tri točke! Prav težaven bo tudi še pomenek za drugo mesto, ki je še manj oddano dokončno kot prvo. Zanj se bodo borili: Jugoslavija, BSK in Hajduk. Težko je reči v naprej, kdo bo v dirki najdalj ohranil močno sipo. Sarajevska Slavija se drži sredine tablice in ima še skoro najbolj utrjeno mesto: naprej ne more, za nazaj ji pa tudi ni sile.

Liga

Ljubljana-Bask. Ob 16.15 na Primorju. Jesenski rezultat je bil 4:1 za Basko. Zadnje čase sta obe moštvi v nestalni formi. Obema gre za mnogo. Ljubljani, da se premakne z malo častnega poslednjega mesta, Basku, da se mu izogne. Tekmo bo sodil Italijan g. Scorzoni iz Bologne.

Slavija-S-Concordia. Jeseni je Concordia priredila s Slavijo nepričakovano senzacijo. Odpravila jo je kar s 5:1, in to v času, ko so Sarajevčani po mili volji pobirali točke vsem in povsod. Danes bi se Concordiaji zadovoljili nemara tudi z bolj skromnim rezultatom, da bi le bil pozitiven!

Slavija-O-Hajduk. V Splitu je bilo 4:2 za Hajduke. Toda v Osijeku so že kako piko pustili, prejšnje čase. Slaviji sta piki potrebni v borbi proti repku tablice, Hajduku pa gre za drugo mesto. Kljub vsemu

bi dali Hajduku večje nade na uspeh.

BSK-Gradjanski. Današnji dnevni dogodek. Neodločen rezultat bi bil za »purgirje« skok v gotovost. V Zagrebu je ostalo 1:1, zakaj ne bi tudi v Beogradu? Obe moštvi sta v odlični formi, borba bo gotovo velika. In rekorderi poseti! Naposled gre BSKu za prestiž, za čast in za zelo laskavo okolnost, da bi že vendar prekinil serijo zagrebskih uspehov.

Hašk-Jugoslavija. To bo zanimiva bitka Doma so Jugoslovani zmagali z 2:0, toda v Zagrebu so imeli s Haškom še vedno svoje težave. Vsebinsko je srečanje močno podobno osiškemu: Hašk se bori proti poslednjemu mestu, Jugoslavija za drugo, teoretično celo še za prvo!

O izrazitih favoritih to nedeljo ne more biti govora. Moči vseh partnerjev so veskrozi zelo značilne, tako da ne bo noben rezultat, razen če ne bo zopet visoke številke, presenečal. Lahko pa pride od velikih zmešnjav v tablici, in sicer od drugega do četrtega ter od šestega do desetega mesta, kar je vseh povsod velika gneča.

I. razred

Celje-Olimp. Celjski »derby« bo odločil, kateremu izmed obeh klubov bosta padli v naročje prvi točki. Celjani so, zdi se, nekoliko močnejši in verjetni zmagovalci. Amater-železničar. Borba za prvo mesto, ki ga trenutno drži Amaterci z istim številom točk in z boljimi kolektivnimi. Če zmagajo Mariborčani, se še skoro lahko smatrajo za podsvetnega prvaka. Toda vroča so trboveljska tla! Po vzorcu »velike« bo sodil tekmo »zunanjci«, zagrebški sodnik.

II. razred

V Ljubljani: Grafika-Svoboda ob 9. na Hermesu. — Korotan-Mladika ob 10.30 na Mladiki. — Moste-Jadrin v Mostah ob 10. Po deželi: Disk-Kamnik v Domžalah. — Ptuj-Drava v Ptuj, domač »derby«. — Gradjanski-Slavija v Čakovcu. — Mura-Lendava v Dolnji Lendavi. Muri gre za prvo mesto in za prehod v prvi razred, zato pozor! — Radeče-KSK v Krškem, malopomena zadeva, ker so Radečani že prvi. — Na Jesenicah Bratstvo-Savica.

Mednarodni smuk s Triglava

ob udeležbi 37 tekmovalcev, med njimi 14 odličnimi Avstrijci

Zaključna letošnja savezna prireditev, današnji smuk s Triglava, obeta biti prvostanski sporni dogodek, ki bo dal našim najboljšim alpskim smučarjem priliko pomeniti se z reprezentacijo države, kjer je alpska panoga doma. Kakor zaupamo našim tekmovalcem, ki kot domačini dobro poznajo tekmovalno progo, ne smemo te prednosti precejevati kajti njihovi nastopniki so elita avstrijskega alpskega smučanja, ki si je utrdila mednarodni sloves že na šestih domačih in tujih tekmah. Zlasti smo radovedni na Kneissla in Seiwalla, ki spadata v svetovni razred.

Udeležba bo zaradi velikega števila avstrijskih tekmovalcev za naše razmere prav lepa. Kdor je pričakoval, da se bo prijavilo večje število naših tekmovalcev, je bil morda nekoliko razočaran. Kajti med prijavljenimi ni niti enega predstavnika hrvaških klubov. Razmeroma maloštevilne domače prijave je treba razumeti tako, da je današnja tekmovalna, silno strma

proga, morda ena najtežjih v Evropi in zahteva v vsakem pogledu popolnega smučarja. Prireditev bo zaradi tega še dosti bolj zanimiva, ker bo na startu v resnici najboljše, kar moremo pokazati. V moški konkurenci bo nastopilo skupno 37 tekmovalcev, od tega 14 Avstrijcev in 1 Norvežan Birger Ruud, za katerega pa je vprašanje, ali bo mogel nastopiti. Manj številni, a je damska konkurenca, vendar je tudi tukaj zbrana elitna družba, vsem na čelu Nemka von Stumm, ki je poleg Cranzeve, Grassegerjeve, Steurjeve in še nekaterih drugih predstavnica svetovnega razreda.

V Avstriji vlada za današnje prireditve veliko zanimanje, kar dokazuje dejstvo, da sta z avstrijskimi tekmovalci prispejala tudi dva posebna časopisa poročevalca. Tuji naš list je poslal svojega poročevalca, katerega poročilo bo objavilo »Pond. Jutro«.

nančnih obveznostih precej napeti. Oba »tabora« sta zborovalcem podrobno pojasnila potek takratnih pogajanj in razločila gospodarsko stran teh ureditev. Govorniki in zborovalci so se slednje zadovoljili s pojasnili.

Na dnevnem redu je bila še sprememba pravil, pri kateri je bilo črtanih nekaj določb o sestavi raznih nepotrebnih odborov in pa določba, da v primeru klubovega razpusta pripade imovina ljubljanski univerzi.

Pri volitvah je bil izvoljen naslednji novi odbor: častni predsednik načelnik v pok. Ivo Sanci, predsednik dr. Jože Deldeva, podpredsednik: dr. Miron Bleiweis, dr. Stanko Tomšič in major Metkoš, I. tajnik Ivo Stok, namestnik Milan Ogrič, II. blagajnik Janko Kriz, II. blagajnik Miro Martelanc, gospodar Zornada Albert, v odbor pa gg. inž. Vladimir Šramel, ing. Hus, ing. Cerar, Dragan Rajič, Vekoslav Iskra, Mirko Loin, Jože Wehl in Joško Windisch. Za revizorje so bili izvoljeni gg. Franjo Šetina, Savo Slamič in ing. Poniž. Za načelnika lahkootletске sekcije je bil izbran g. Danilo Sanci, za načelnika plavalne sekcije pa g. Branimir Tuma, medtem ko bo načelnika kolesarske sekcije kooptiral novi odbor.

Odborni zbor je pokazal, da so se vrste članstva v tem našem odličnem sportnem klubu krepko strnile in hočejo v bodoče zastaviti vse razpoložljive sile za procvit sportnih panog, ki jih zaenkrat menijo gojiti.

Razpis

mednarodne kolesarske dirke Beograd-Sofija

Beograjski kolesarski pod-avez priredi v juniju veliko etapno dirko, katero je organiziral časopis »Vreme«, sofijski časopis »Sport« in Bolgarski kolesarski Savez. Propozicije in vse ostalo za izvedbo te velike dirke je izvršil beograjski podavez pod predsedstvom gg. Amesa in Antonovića. Dolžina proge je 417 kilometrov.

Pravico tekmovalstva imajo samo amaterji »A« in »B« skupine verificirani v Koluškem savezu kr. Jugoslavije za leto 1937 a po predhodno odobrenih izbirnih dirkah. Za tekmovalce pridele v poštev prva dva plaširana vozača izbirnih dirk vsake podzve (Ljubljana: Maribor, Zagreb in Beograd) in isto število bo tekmovalo tudi Bolgarov.

Dirka se bo vršila v III. etapah: I. 8-VI Beograd - Kragujevac 122,5 km (Beograd - Avala - Mladenovac - Oplenac - Kragujevac), II. 9. VI. Kragujevac - Niš, 140,5

km (Kragujevac - Jagodina - Čuprija - Paraćin - Niš), III. 10. VI. Niš - Sofija 154 km (Niš - Piro - Caribrod - državna granica - Sofija).

Vožnja, prevoz, kolica, stanovanje, hrana in masaža brezplačna in plača prireditelj.

SPLOŠNA DOLOČILA

Start je v Beogradu ne oziroma se na vremenske nepravilnosti. Vozi se samo podnevi. Ekipe bo sestavljeno iz 16 vozačev to je 8 Jugoslovenov in 8 Bolgarov. Vsak vozač vozi na lastno odgovornost in se mora strogo držati cestnopolicijskih predpisov. Za časa vožnje je strogo prepovedano prejemati hrano od drugih oseb, temveč samo od kontrolne komisije. Dovoljena je izmenjava koles med vozači, kot tudi od strani komisije. Vsak vozač mora pred startom kontrolirati komisiji oddati rezervno kolo, katerega mu ga lahko v slučaju kakakega defekta izmenja. Protesti se sprejemajo po zaključku vsake etape in sicer po 10minutnem prihodov prvega vozača na cilj - taksa je 50 Din. Vsak vozač mora biti točno napravljen po teh pravilnikih koles. saveza št. II. čl. 39 in 42 ter št. VI čl. 122 in 123

DARILA

Darila so posamezna in ekipna. Nagradni darilo prvi trije plaširani v vsaki etapi. I. darilo v vrednosti 800 Din, drugo v vrednosti 600 Din in tretje v vrednosti 400 Din. Prvi štirje vozači v splošnem plasmanu cele dirke to je po najboljšem doseženem času dobe nagrade I. darilo v vrednosti 1500 Din, II. darilo v vrednosti 1000 Din, III. darilo v vrednosti 800 Din in IV. v vrednosti 500 Din.

Ekipe, katera bo imela največ točk, bo nagradjena s pokalom g. ministra za telesno vzgojo naroda g. dr. Josipa Rogžića. Točke se štejejo: I. plaširani vsake ekipe 16 točk, II. plaširani 15 točk, III. plaširani 14 točk itd. Poleg zgoraj navedenih daril so razpisana še druga darila, katera so darovalne razne korporacije, trgovine, društva itd. Ta darila bodo prejemali prvi vozači, ki bodo vozili čez kontrolno stanišče Avala - 75 km I. etape, Jagodina - 75 km II. etape in v Ražnju na granici.

V slučaju kakih sprememb se bo klubom pravočasno javilo pošto časopisa ali razpisovalca.

IZBIRNA TEKMA

I. izbirno tekmovalstvo za mednarodno dirko Beograd - Sofija bo v nedeljo 2. maja točno ob 6. uri zjutraj e startom in ciljem pred gostilno Kačić. Tyrševa cesta na progi Ljubljana - Celje in obratno, 150 km. Podsvetni delegat Gregore. Sodnik in starter Frklo in Pogacar. Kontrola na progi Planar. Pleško in Schweitzer. R. II. izbirno tekmovalstvo se vrši 6. maja in bo pravočasno javljeno pošto časopisov. Nahrabne številke za I. rednega broja 1 do 15 preskrbi kolesarsko društvo Ljubljana. Ker se ne bodo pošiljale okrožnice posameznim klubom o izbirnih tekmovalstvih se pozivajo klubi, da obveste v poštev prihajajoče vozače A in B skupine o izbirnih dirkah. Delajne pozicije za dirko Beograd-Sofija prejmejo klubi direktno od beograjskega podsvetja v začetku drugega meseca. Kolesarska potzveza.

Razpis

»Slova na liscice« v okolici Mengša. Motoklub »Ilirija« razpisuje VIII. medklubske pomladanske »slova na liscice«, ki bo v nedeljo dne 9. maja popoldne ob 13. Lovišče: Mengše-Komenda-Sencur-Trboje - Sv. Valpurga-Zapogje-Utik-Mengše. Start liscice bo ob 12. izpred kavarne »Evropa«, start zasledovalcev ob 13. istotam. Start sekcije Kranj ob 13. izpred hotela »Stara postaja«. Pravico udeležbe ima vsak motoklist, ki ima predpisano vozno dovoljenje. Konec lova in razglasitev rezultatov bo ob 16. pri g. A. Mejaču v Komendi.

Zaključek prijav bo 7. maja ob 14. v kavarni »Evropa«.

V nekaj vrstah

V Beogradu se pripravlja velik sportno-politični dogodek. Za nekaj dni sta vodilna kluba - BSK in Jugoslavija - v pogajanjih zaradi medsebojnega sporazuma, ki naj bi napravil konec nezdravi in nesporne konkurenci, ki sta jo dozdaj uganjala med seboj. Razgovori še niso zaključeni, vendar pa trdijo informirani ljudje, da je sporazum skoraj že gotova stvar. Javno bosta oba kluba manifestirala za ta sporazum s skupnim nastopom na velikonočnem nogometnem turnirju, in sicer prvi dan v igri medsebojno, na velikonočni ponedeljek (3. maja) pa v dveh tekmah proti Admiru iz Dunaja in Ferencvárosu iz Budimpešte. Če bo res prišlo do sporazuma med tema sportnima nasprotnikoma v naši prestolnici, se bodo gotovo tudi znatno spremenile razmere v vodstvu našega nogometa in vsem našem sportnem življenju vobče.

Ker Čehoslovaki nikakor ne morejo odgoditi troboja med glavnimi mesti Male antante (Beogradom, Bukarešto in Pragom), ki je bil določen za 28. in 29. junija v Pragi, bo treba odgoditi medmestni troboj med Zagrebom, Beogradom in Ljubljano, ki je bil določen za iste dneve. Če bo perfekturno dvoboj z drugo garnituro Italije 13. junija v Trstu, bo omenjeni medmestni troboj 3. in 4. julija, če pa nastopa z Italijo ne bo, potem bo ta troboj že 19. in 20. junija.

Turni smukski tečaj na Koročici bo priredila Savinjska podružnica SPD od 2. do 9. maja. Voštvo tečaja je poverjeno savezemu smukskemu učitelju I. Hillin. gerju. Prenočišče in celodnevna prehrana v Koročkovem domu okrog 40 Din. Prijavitelj se je treba Savinjski podružnici SPD v Celju, Kralja Petra c. 9/L, ki daje vsa pojasnila.

Motosekcija Hermesa. Redna seja bo v torek ob 20. pri »Kmetiču«, Aleksandrova c. Pozvani vsi odborniki, posebno boj. ref. par. Stariha načelnik.

ST. JERNEJ PRI LOČAH. Zaključek kmetijske nadejalav, šole je bilo v nedeljo 18. t. m. Solo je obiskovalo 20 učencev. Na zaključni slovesnosti so govorili inž. Kropivšek Franjo s kmetijske šole v St. Juriju, predsednik sreskega kmetijskega odbora iz Konjice Napotnik Matija, sreski kmetijski referent inž. Peternel in župan občine Loče Zdanšek. Vzporedno s to šolo sta vodili učiteljico Vriedova Helena in Grudnikova Darka dekliški krožek. Dekleta so izdelala mišne prtiče. Vezena je bila okusno razstavljena. Po slavnosti so se zbrali učenci in učence k mali južini, za katero sta naklonila podporo sreski kmetijski odbor in občina Loče.

Štednja nekdanj in sedaj

Zanimiv in poučen primer iz Gornje Radgone

Gornja Radgona, 22. aprila. Pri oktobrskih občinskih volitvah leta 1933 so v obsejni trški občini Gornji Radgoni prišleki bivše SLS kot kandidatje opozicijske »gospodarske liste« izšli na volilne proglane, v katerem so navajali kot parolo svojega programa v prvi vrsti skrajno varčevanje. Tuzadevna slovesna objuba kandidatov se je na številnih letskih glasila dobesedno takole: »Varčevanje je splošni temelj dobrega gospodarstva, posebej pa še občinskega. Zato smo zoper vsako razsipavanje občinskega denarja! Smo zoper plačo županu, zoper nagrade, dčete in raznovrstne zasluzke občinskim odbornikom. Zato bo naša zahteva, da postane služba župana in občinskih odbornikov neplačana in tedaj šele res samo častna! Ne bomo izgubljali besed, poznate nas; možato hočemo prijeti in voditi občino, ako ji zaupate našim rokam...« Ta proglae so podpisali leta 1933 ravno oni volitvič izveše SLS, oziroma sedanje JRL, ki igrajo sedaj v občinskem odboru združene občine Gornja Radgona vodilno vlogo.

Ker pa so volilci trške občine Gornje Radgone poznali nesebično in požrtvovalno delo bivše trške obč. uprave je unevno da nikakor niso nasledili taki pozorni demagogiji. Pri občinskih volitvah dne 15. oktobra 1933 so dožvelj prišleški SLS tako uniču-

još poma, da jim je komaj uspelo spraviti v odbor nosilca svoje »gospodarske liste«. Ker jim torej kot »velikim demokratom« takrat ni uspelo zavzeti napredne trške občine pri rednih volitvah in tudi ne nikdar poprej, čeravno je bilo za to od pravnata naprej dovolj priilik tudi pri tajnih volitvah, so kratkoma proti volji trške občine Gornja Radgona in v njeno nedogledno škodo izposlovali združene trške z okoljsko občino, s čimer so seveda trško občino majorizirali in pritisnili ob zid. Tako so končno vendar dosegli cilj svojega vročega hrepenjenja, namreč svojo absolutno vladu v občinskem odboru združene občine Gornja Radgona.

Človek bi sedaj mislil, da so gromovniki za požrtvovalno in brezplačno delo ostali zvesti svojim objubam iz leta 1933. Toda kako razočaranje! Namesto enega župana ima združena občina sedaj takorekoč dva župana, pravega župana in njegovega pomočnika. To bi sicer še ne bilo pri danih razmerah tako čudno, toda nerazumljivo je, da ima župan še sedaj plačo, njegov pomočnik pa celo še večjo ko župan. Pa tudi o nekaterih drugih članih uprave le sledi, da bi se radi svoji slovesni objubi iz leta 1933 izneverili. Zares občudovanja vredna doslednost!

Sv. Jurij je v deželi

Enotnost naroda potrjuje njegove tradicije, ki so se ohranile do današnjega dne. Ena najpomembnejših takih tradicij je slovesno, vseobče narodno praznovanje svetega Jurija - junaka, ki je premagal zmajja in osvobodil ljudstva nadlog in stisk.

Ko pomladno solnce ogreje zemljo in vznudi življenje v prirodi, tedaj prihaja na iskrom škaru sv. Jurij, razsinajoč vsepovsod bujno zelenje in pestro cvetje. Človeška srca se vzradost, saj je premagana kruta zima, njena mračna sila je minila in v posete je prišla vsa rožnata, nasmejana devoja Vesna, ki jo je rešil njen junak - viteški Jurij. Njegov prihod proslavljajo vsa jugoslovenska plemena, ves jugoslovanski narod. Med Slovencev so se posebno lepo ohranili običaji praznovanja sv. Jurija med Belokranjci. Tudi med Hrvatji in Srbi se nadvse slovesno obhaja praznik sv. Jurija.

V romantičnem srednjem veku in tudi že v novejšem času so prirejali Ljubljancani razne prireditve v proslavo sv. Jurija na ljubljanskem Gradu. Kranjski stanovj so sežidali in posvetili temu svetniku v čast lepo kapelico v graškem poslopju. Tam se je opravila na praznik sv. Jurija slovesna ev. maša. Vse ljubljanske prebivalstvo je pohitelo ta dan na Grad, na pomladansko rajanje, častno s tem zmagovalca zmajja, oznanjevalca pomladi. Ko so ga oblastva določila grajsko poslopje za letnišnico, je bil stari običaj s tem uknjin in dolga leta ni bilo ljudskega jurjevanja, opravila se je le sv. maša, katere so se smeli ljudje udeležiti. Ko pa je pred 60 leti nastal med karmenji upor, je sledila prepoved obiskovanja kapelice, L. 1911. pa je sprožila ženska šentpetrska CM podružnica idejo obnove jurjevanja. Ta je povabila na skupno prireditev vse ljubljanske CM podružnice. Odzvala se se šentpetrske in šentjakobske podružnice, ki od tega leta redno prireajo v veliko vneio in požrtvovalnostjo to tradicionalno ljudsko slavo z namerano pomagati s prostovoljnimi dohodki narodno obrambni Družbi sv. Cirila in Metoda.

Letos bo jurjevanje v nedeljo, 2. maja. Pridite na Grad, da se razveselite v prosti naravi prihajajoče mlade Vesne, ki naj bi bila naša bodočnost našemu narodu. Radi obnove narodnih tradicij bi bilo želeli, da bi vse CM podružnice na ta ali oni način proslavile junaka sv. Jurija, ki je stari zmaj glavo. Tudi boj naše obrambne družbe je boj z zmajem, ki hoče uničiti naš rod.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Nedelja, 25.: Matura. Izven. Cene od 20. Din navzdol.

Ponedeljek, 26.: Zadnji signal. C.

25.letnica gledališkega udejevanja bo proslavil član drame g. Lojze Drenovec dne 1. maja v Jankovčevi operi »Lojzica«. Drenovec se je udejevalstvo tekom dolgih let uspešno v drami in opereti, ter je kot predsednik Udruženja gledaliških igralcev neumoren delavec in pobornik za to stalnovsko organizacijo, kateri je pripomogel do velikih uspehov.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Nedelja, 25.: ob 15. Pod to goro zeleno. Izven cene od 20. Din navzdol. Ob 20. Navihana. Izven. Cene od 24 Din navzdol.

Ponedeljek, 26.: Zaprtlo.

Gostovanje Alberta in Else Bassermann. Skupina velikega nemškega igralca go tošlovina 28. t. m. ob 20. v operi. Igrala bo Lessingovo klasično igro »Nathan der Weise« (Modri Nathan). Gostovanje Bassermann moramo prištevati k največjim umetniškim dogodkom, ker spada Bassermann med največje usvajalce človeških usod Z »Nathanom« je ustvaril Bassermann lik, ki izžareva srčno dobroto, dobrovolno superiornost in zrelost izkušnega starejša, ter učinkuje s svojo mladostno svežino, kar je posledica in višek zrelosti. Bassermann spada med najglasovitejša nemške igralce in je znan našim publikli iz filmov v katerih često nastopa. Prodaja vstopnic dnevno v operi blagajni. Uprava prosi vse, ki so si za gostovanje Alberta Bassermann za sredo zvečer rezervirali vstopnice, da jih dvignejo najkasneje do ponedeljka 26 t. m. ob 12. Od ponedeljka ob 3. ure popoldne dalje se vstopnice ne bodo več rezervirale in bodo na razpolago drug'm interesantom.

SENTJAKOBSCO GLEDALIŠČE

Nedelja, 25.: Na Trški gori.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 25.: ob 15. Punčke žive. Otroška predstava. Prireditelj Ženskega društva. Izven. Ob 20. Dr. Sedež od Din 5. navzgor. Znjžane cene.

Ponedeljek 26.: Koncertni večer. Ob desetletni Državne trgovske akademije. Izven.

Postani in ostani član Vodniške družbe!

Radio

Nedelja, 25. aprila.

Ljubljana 8.: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.30: Telovadba (vodi prof. M. Dobovšek). — 9.: Čas, poročila, sporod. — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve. — 9.45: Verski govor (dr. R. Tominec). — 10.: Ura lahke glasbe. Operni šramel. — 11.: Pisan drobč (plošče). — 11.30: Otroška ura: Tetka Marička kramlja in prepeva. — 12.: Radio orkester. — 13.: Čas, sporod. obvestila. — 13.15: Iz Verdijevih oper. Sodelujejo ga. Ojčkopova, g. Jean Francj in Radio orkester. — 16.: Zavarovalstvo in svetovno gospodarstvo (g. Ivan Martelanc). — 16.20: Plošče po željah. — 17.: Kmet. ura: Kmetiki gospodarski pomniki in navedba tržnih cen. — 17.30: Akademija slepih otrok (prenos iz Duna eleph v Kočevju). — 19.: Čas, vreme, poročila, sporod. obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Slovenska ura: Podljuna in njena pesem; Luka Kramole (sodeluje zbor klasične gimn. v Ljubli). — 20.30: Vesel večer. Sodelujejo: Kmetiki trio, Akademski pevski kvintet in Vesela detelja. — 22.: Čas, vreme, poročila, sporod. — 22.15: Radio orkester.

Ponedeljek 26. aprila.

Ljubljana 12.: Valiki (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13.: Čas, sporod. obvestila. — 13.15: Radio orkester. — 18.: Zdravniška ura (dr. Ivan Matko). — 18.20: Naše vojaške godbe igrajo (plošče). — 18.40: dr. Ivo Sorbi — ob njegovi 60 letnici (prof. Fr. Koblar). — 19.: Čas, vreme, poročila, sporod. obvestila. — 19.30: Nac. ura: Kosmiški značaj našega pemsitva (dr. Miloš Džurčić). — 19.50: Zanimivosti. — 20.: Rezervirano za prenos. — 22.: Čas, vreme, poročila, sporod. — 22.15: Zvoki za oddih (Radio orkester).

Beograd 17.30: Orkestralni in pevski koncert — 20.: Operni prenos iz Nar. gledališča — Zagreb 17.15: Petje in violinske skladbe — 20.30: Klavirski koncert. 21.: Orkestralni in pevski koncert — 22.25: Plesna muzika — Praga 19.25: Vojška godba — 20.15: Spevigrta — 21.: Orkestralni in violinski koncert — 22.20: Violinske in klavirske skladbe — Varšava 19.30: Vojška godba — 20.05: Klavirske skladbe — 21.30: Pesmi — 22.: Komorna glasba — Dunaj 12.20: Plošče. 16.05: Odlomki iz zvočnih filmov — 17.25: Arije in pesmi — 17.45: Klavirski koncert — 20.: Avstrijski skladatelji — 21.: Koncert po željah — 22.30: Komorna glasba — 22.25: Plošče — Berlin 18.: Plošče — 18.30: Katnikova opera »Carica Katarina« — 19.15: Klavirski koncert — 20.10: Pester glasbeni program — 21.: Koncert orkestra in solistov — 22.30: Nočni koncert iz Kölna — München 18.: Lahka godba orkestra — 19.15: Pesmi in balade — 20.10: Plesni večer — 23.: Nadaljevanje plesne muzika — Stuttgart 18.: Vedra glasba za delopust — 20.10: Mešan glasbeni program — 21.15: Zvočna igra — 22.30: Plošče — 23.: Plesna muzika — 24.: Nočni koncert.

Torek, 27. aprila. Ljubljana 11.: Soliska ura: O slovenski narodni pesmi (g. Luka Kramole) — 12.: Odmevi iz daljnih dežel (plošče) — 12.45: Vreme, poročila. — 13.: Čas, sporod. obvestila. — 13.15: Radio orkester. — 14.: Vreme, borza — 18.: Klavirski koncert štiroročno (gđ. Herta Seifert in g. Gojmir Demšar). — 18.40: Z letalom čez naše kraje (g. Vladimir Regally). — 19.: Čas, vreme, poročila, sporod. obvestila. — 19.30: Nac. ura: Prof. Fran Novak in elovenska stenografija — ob njegovi smrti (dr. Jernej Pavlin). — 19.50: Zablavni zvočni tednik — 20.: V. orgelska ura. Sodelujeta prof. Matija Tomec (orgle) in ga. Tončka Šuštarjeva (sopran). — 21.15: Male skladbe velikih skladateljev (Radio orkester). — 22.: Čas, vreme, poročila, sporod. — 22.15: Zvoki za oddih (Radio orkester).

Beograd 17.20: Narodne melodije — 18.: Koncert orkestra — 19.50: Lahka glasba. 20.30: Plošče — 22.20: Violinske skladbe Zagreb 17.15: Koncert orkestra — 20.: Prenece opere iz Nar. gledališča — Praga 18.20: Pevski in klavirski koncert — 20.05: Simfoničen koncert — 22.20: Plošče — 22.35: Godalni kvartet — Varšava 19.30: Bratje Straussi — 20.15: Simfoničen koncert — 22.45: Lahka glasba s plošč. — Dunaj 12.: Koncert orkestra — 16.05: Spomladenski motivi — 17.25: Pevska ura. — 17.45: Klavirske skladbe. — 19.10: Ura komorne glasbe — 20.: Večer švicarske narodne glasbe — 21.15: Koncert vojaške godbe — 22.20: Klavirski koncert — Berlin 18.: Koncert velikega orkestra iz Königsberga — 19.15: Laiki muzicirajo — 20.10.: Simfonične skladbe za pihala — 21.: Lahka godba orkestra — 22.30: Lahka in plesna muzika — München 18.: Kakor Berlin — 19.15: Lahka glasba s plošč. — 20.10: Zvočna igra — 22.30: Plošče — 23.: Koncert orkestra — Stuttgart 18.: Kakor Berlin — 19.: Pesmi

še enkrat: o plazovih

Njih raznovrstnost in postanek

Tako bel in nedolžen sneg ni volk v ovčjem kožuhu, temveč tiger v koži jagnjeta.

Zdarsky

Naši planinci in smučarji pač niso še nobeno leto tako globoko občutili gornjega izreka slavnega in vsem znanega uteme. Ihtelja smučarstva Zdarskega kakor le. to sprito tragedije, ki se je dogodila na velikonočni ponedeljek pod Storžičem. Se danj mo v pomladi in ta letni čas je najbolj nevaren v planinah zaradi plazov. V. soho gori še vedno sneži in bo smučarska sezona trajala še ves mesec maj. Zato je na mestu, da se predvsem mlajši smučarji in začetniki v zimski turistični sezoni najprej osvojijo pojmi snežnih plazov v naših planinah. (Sicer smo pred tedni že nekoliko neškoduje, posebno še, če je na novo povedan).

Pod besedo snežni plaz razumemo naši Gorenji velike množine snega, ki se iz različnih vzrokov odtrga od strmih pobočij in zdrse navzdol v dolino. V Alpah je snežni plaz splošno znan pod besedo lavina (die Lawine). Beseda je latinskega izvora in pomeni isto kakor »labina«, to je »padajoča« (labellen). Latinski izraz lavina se je še danes ohranil pri Retoromanih v švicarskem Engadinu, kjer se je zimska turistična razvila do najvišje stopnje. Italijani imenujejo snežni plaz »avalanga«, Francozi »avalanche«, kar pride od besede »aval« = k dolini, to je: kar pada ali drči v dolino. Tudi pri nas zlasti v mestih, se je izraz lavina že udomačil.

Preprosti narod ne razlikuje raznovrstnih plazov, temveč imenuje vsak sneg, ki drči v dolino, le plaz. Šele strokovnjaki zimske turistične kakor Zdarsky, Coaz, Hess, Paulcke, Flaig in še mnogi drugi so začeli znanstveno proučevati ta prirodni pojav, ki je pozimi in pomlad eden najstrašnejših v Alpah. Saj od snežnih plazov ne preti nevarnost samo nedeljskim smučarjem, temveč vsem alpskim prebivalcem, njihovim vsem in celo gorskim železnicam, ki vodijo čez Alpe.

Plazovi ali lavine se dajo grupirati v dve veliki skupini, v suhe in mokre. To zavisi v prvi vrsti od vrste snega, ki sestavlja lavino. Sneg razlikujemo predvsem po njegovi težji. Pod specifično težjo vode razumemo težo 1 kubnega dm (1 litra) vode, ki znaša 1 kg ali 1000 gr. Enaka vsebina ledu je lažja, znaša samo 900 gr. Specifična teža starega, od dežja premočenega snega znaša 800 gr. snega raztopljenega od sonca, ki ga poznamo kot »firn«, 500 do 600 gr; zapadlega le še vsledlega snega 200 do 300 gr; novo zapadlega snega »pršiča« 50 do 100 gr; snega, ki je padel pri zračni temperaturi -10 do -20 stopinj in ki je v visokih Alpah znan kot »puhc« (Flaum-schnee), 10 do 50 gr. Če klasificiramo plazove z ozirom na specifično težjo snega, to daj nam suh sneg, pršič in puhc, da suha, firn in premočen sneg pa mokre plazove. Vrediti in vlečani sneg, ki ni ne suh ne moker, pa nam da plazove, ki so na prehodu med suhim in mokrim.

Glavni vzrok vseh plazov je obična snega na strmih pobočjih. Katera je spodnja meja strmine, na kateri se mora plaz še utrgati, ali strokovnjaki še niso na jasnem. Prvotno so mislili, da na strmini pod 27 do 30 stopinj ni več plazov. Toda dogodili so se že primeri, ko so se suhi plazovi utrli že na strmini 20 stopinj in mokri celo na strmini 14 stopinj. Seveda so taki primeri bolj redki, vendar pa moramo zlasti pri veliki množini snega in pri južnem vrenju računati tudi s temi možnostmi. Gornja meja je pri strmini 50 stopinj, kajti na še bolj strmih pobočjih se sneg ne drži več in zdrsi v glavnem že med naletavajenjem navzdol.

Suhi plazovi so znani tudi kot prašni plazovi. Pri teh sneg ni kompakten in se med drženjem posebno pa med padanjem preko sten razkadi, tako da nastane objak. Ko pa udari sneg na pobočje pod steno ali pa ko se po drčanju zarje v ovire, ki plaz ustavijo, se zelo zbijje, tako postane kompakten in trdno zbit. Suhe prašne lavine spremlja močan suhek zračnega pritiska, pri čemer se razvije tudi zelo močan veter, ki polomi dreve in vrže turiste na tla že pred prihodom drvečnega snega. Kadar se pade ogromne količine snega z velikansko brzino navzdol, posebno pri prašnih plazovih, pritiskajo snežne mase na zrak pred seboj in ga potiskajo naprej. Tako se zračni pritisk pred plazom zaradi stisnjenja poveča, za plazom pa nastane neke vrste prazni prostor, v katerem je zrak zelo razredčen. V ta prostor vdere okolni zrak z veliko brzino, kar povzroči močan veler. Še večji veler povzroči stisnjeni zrak pred plazom, ki ga potiska plaz navzdol, in čisto že ta prevrne smučarje, še preden jih je plaz dosegel.

Močan zračni pritisk pa je povzročen še po nekem drugem dejstvu, ki spremlja stalno predvsem suhe plazove. Te sestavlja suh sneg, ki vsebuje mnogo zraka. Saj prav zaradi tega je sneg suh. Ko se plaz zbije svojemu doljnemu koncu, se sneg zbijje, pri čemer se zrak iztisne iz snega. To se vrši z veliko naglico in to tudi pojača močan zračni pritisk pred plazom. Recimo, da je plaz širok 100 m, dolg 500 m in visok samo 1 m. V začetku je sneg imel specifično težo 100 gr. po dokončanem plaz pa 500 gr. Torej se je iz vsakega kubnega metra snega iztisnilo 4 desetine kubnega metra zraka iz vsega plaz pa se je tedaj iztisnilo na enkrat nič manj kakor 100 x 500 x 1 x 0,4 = 20.000 m³ zraka. Zaradi močnega vetra, ki stalno spremlja suh prašni plaz, se ta izmune tudi vetrovni plaz.

Med suhe plazove spada tudi klozasti plaz. Pod klozastim snegom razumemo tak suh sneg, ki že dalj časa leži in ki ga je veter močno skupaj zbil, delno tudi že odpihal. Često se dogodi, da so široke kloze (Schneebretter) pod grebeni utrčajo in zdrse navzdol, zlasti če leže na zmrazjeni snegu, ni podlagi. Recimo, da je pobočje že pokrito s pol m snega, ki je nekakaj kompaktno zapadel. Sneg se je vsedel in se trdno oprijel bodisi ruševja ali trave ali gruča na pobočju. Površina tega snega je bila kasneje podvržena sončnim žarkom in se je nekoliko okotila. Ponoči in v poznejših mrzlih dneh površina snega trdno zmrazila, naredila se je »sre«. Na to srenasto zmrazjeno površino pade, recimo, 30 cm novega snega. Ta sneg se s spodnjim srenom nikoli trdno ne sprime, leži takorekč vedno na gladki površini. Nasprotno, med spodnjo površino novega snega in srenom nastanejo celo prazni prostori. Recimo, da je po novozapadlem snegu prišil mrz. Novi sneg se zaradi mraza širi in pridobiva na prostornini. Površina novega snega se zato na sre-

nu lahko vboči in se od njega celo loči, kar povzroči med obema prazni prostor. Če gredo smučarji preko takega snega, se naenkrat vrede z zamolklim glasom »vum«, Nevarnost je v tem, da nastane pri tem na površini gornjega snega vprek po pobočju podolgovata poč, ob kateri se novi sneg, posebno če je klozasto zbit, utrja in zdrvi navzdol. Gladke zmrazjene srenaste sneže ne površine so idealna drsališča za vse vrste plazov.

Druga skupina plazov so mokri plazovi. Te povzročajo vedno voda, ki je proniknila bodisi zaradi topljenja gornje površine snega po sončnih žarkih skozi gornji sloj snega do srenaste površine ali celo do samega pobočja gore, bodisi da je proniknila zaradi neprestanega deževja. Če obseva sončni žarki staro snežno površino, se ta začne topiti in nastane »firn«. Skozi firn pronika voda do sreni in teče po tem pod firnom navzdol. Jasno je tedaj, da je sedaj prostor med firnom in srenom nekako »namazan«, da firn lažje zdrči v dolino. Takim plazom pravimo firnasti plazovi ali tudi slojni plazovi, ker se odtrga samo gornji sloj. O slojnih plazovih govorimo tudi pri

Boris Rihteršič

Zgodba o srcu

Pravljica za zaljubljene ljudi

Mladi književnik g. Boris Rihteršič pripravlja knjigo novel pod naslovom »Zgodbe za zaljubljene«. Naša današnja črtica je iz te zbirke. Knjiga izide pod jesen.

Prosila si me, naj ti za te hude čase povem pravljico, ne resne zgodbe, ki se je v resnici zgodila v našem bednem življenju. Ali si se mar spomnila Daudetja in njegove zgodbe o človeku z zlatimi možgani? Vidiš, on je bil že pred mano. Če bo moja zgodba podobna njegovi, mi ne zameri. Ni človek zmerom sam kriv, da ima podobne misli kakor drugi.

Daudetjeva zgodba se začneja z otrokovim rojstvom, moja pozneje. Ko je imel otrok šest let. Dotlej je bil tak kakor vsi drugi, ker se pač še samega sebe ni zavedal, kakor se drugi ne. Potem pa je prišel dan, ko se je vse obrnilo.

Nekega dne — v vseh pravljicah govore tako — je otrok padel. Tako hudo je padel, da mu je raztrgalo prsi in da mu je srce pogledalo na dan. Potem so prišli zdravniki in ga hoteli rešiti. Srce so mu potisnili nazaj v votlino, kjer mora biti njegov dom, toda komaj so začeli rano šivati, že je jel otrok kričati, da ga duši in srce mu je nehalo utripati. S skrčenimi prsti si je raztrgal napol zašito rano in šele ko je bilo srce spet zunaj, je mirno zadihal.

Zdravniki so zmaževali z glavo. Ne, to ne gre, ne, otrok ne bo mogel živeti. Z odprtim srcem, ki ga ugonobi najhujši dotik in mu ustavi tek. Hoteli so mu napraviti skrinjico iz zlata ali platine, da bi spravili srce vanjo, toda čim so napravili poizkus in so mu srce zaprli, je spet nehalo utripati.

Tako je otrok dolgo ležal med življenjem in smrtjo. Potem pa se je pokazala čudna izjemnost. Srce se je utrdilo in mu ni več delalo težav, čeprav ga je imel na prsih namestu v njih in čeprav ga je le nekaj drobnih žil vezalo s telesom. Deček je živel, čeprav je bil slaboten.

Njegovo skrivnost so prikrivali in nihče ni smel zanjo vedeti. Deček je moral biti zmerom doma, pazili so nanj, da ni prišel med svet. (Ali ni bilo tako tudi pri človeku z zlatimi možgani?) Rasel je. Rekli so, da je pameten, nekateri celo, da je preveč razumen. Da hoče vse vedeti, vse doznati. Tesno mu je bilo, hudo tesno, čedalje bolj ga je bolelo, ker so vsi tako zakrivali svet pred njim. Spoznal bi ga bil rad.

Nato je ušel od doma, — v svet. O, kako čuden je bil! Kako mu je drhtelo srce, ko je prvič zabredel v vrvež! Burno mu je začelo razbijati in moral je pritisniti roko nanj, da drugi ljudje tega niso opazili. (Ne smeš pozabiti, da ga je samo obleka ločila od sveta!) Zabolalo ga je, kakor bi mu bil kdo žareč kamen pritisnil na srce.

A vendar je počasi preneval tudi ta drget, ta neznočni utrip. Če bi bil moral strmeti, je zaprl oči, čeprav si je potem moral očistiti, da na tak način ne bo nikoli spoznal sveta.

Takšno je bilo njegovo življenje. Kakor pri Daudetju, je tudi pri njem prišla potem ženska. Ona. Ko jo je prvič videl, mu je bilo tesno. Ko jo je zagledal drugič, mu je začelo utripati srce, da ga je komaj še utemil pritisniti z roko k prsom. Zavrnil je v duši od bolečine.

Potem jo je spoznal. »Dobra si,« ji je rekel, »in rad bi te imel.«

Ona se mu je nasmehnila in mu ni odgovorila. Morda so ji bile njegove besede všeč. Samo nasmehnila se mu je torej. Njen nasmeh je bil lahko razumljiv, kakor bi mu bil hotel. Uganka mu

je bila. Ni je reševal. Predal se je usodi, kakor se da temu lepo reči. Potem je prišel dan, ko jo je prvič poljubil. Privrila se je k njemu in tedaj je začutila njegovo srce. Razbijalo je kakor klavir. »Kaj imaš tu?« mu je rekla presenečeno. »Srce!«

Povedal ji je zgodbo svoje nesreče, razkril ji je svojo skrivnost. Začuden ga je poslušala. Samo ustnice so se ji skrivile in potem je rekla: »Takšen si...« Nasmehnila se je še bolj čudno kakor drugače. Še bolj skrivnostno. Drhtel je. Bal se je. »Preklet sem,« je dejal sam pri sebi. »Mislim sem, da sem drugim enak, da sem še večji od drugih, a zdaj vidim, da sem pohabljenec, ki mu ni mesta na tem svetu.«

»Ali me boš odgnala?« jo je hripavo vprašal. Ni odgovorila. Morda se ji je smilil. Morda... Kdo pozna ženske? Se same se ne poznajo.

Potem je prišla pomlad. S trnom v srcu je stopil vanjo. O, to je bil njegov največji užitek! Da je časih, ko je bil sam, vzletel oster trn in si ga začel počasi zabadati v srce, da mu je vztrepetavalo v strašni boli kakor ranjena ptica. Ko je bila bolečina najhujša, ko je srce že ni moglo več prenašati, je trn počasi izdrl in omahnil ubit, s potnim čelom na posteljo.

Takrat za pomlad je obdržal trn v srcu. Kako sem že rekel? Da je šel z njo v

Maribor, 24. aprila. V Ogjensčaku so našli dne 4. februarja na cesti vsega raznesenega in mrtvega 54letnega vinčarja Karla Mihelaka ob potoku. Ker je ležala poleg mrtvega Mihelaka palica, se je zdelo, da ga je nekdo kar na cesti ubil, ko je bil na potu proti domu. Potek današnje razprave pred velikim kazenskim senatom pa razkriva na podlagi obširne obtožnice gnusen zločin, ki se je izvršil v noči na 4. februarja, t. i. nad pokojnim Mihelakom. V zločin sta zapletena zet pokojnega 27 letni čevljar Drago Kolar ter Mihelakova žena 51 letna vinčarica Julijana Mihelakova, ki sta Mihelaka po umoru zanesla na cesto, hoteč s tem zabrisati za seboj vsako sled suma. Zločin sam in njegovo predzgodovino slika obtožnica, prečitana po državnem tožilstvu dr. Hojniku, sledeče:

Na posestvu posestnika Sebastjana Šterna se stanovala že 11. leto Mihelakova družina in opravljala tam vinčarske posle. Po vsoletvi svojega zeta Drago Kolarja je izgrabil stari Mihelak vsako veselje do vinčarije in se preselil k neki Heleni Robarjevi na Kočnem z namenom, da si prisluži tu toliko denarja, da si kupi ali pa vzame v najem malo hišico. Hotel je živeti s svojo ženo, ločen od mladih, s katerima se na noben način ni mogel razumeti. Pri Robarjevi je pridno delal, živel v skromnosti in ker je imel svojo ženo zelo rad, ji je od svojih prihrankov večkrat kupil obleke ali čevlje. Znan je bil, da je želel na vsak način praznovati še enkrat na svojem starem domu in mu je moral Robnikova nekaj speči in mu pripraviti mleka, ki ga je žena rada pila.

Vse te okoliščine kažejo pokojnega Mihelaka kot dobrega moža, ki pa je bil vsemirjen in obojevalen samo zaradi hčerine poroke s Kolarjem. Večkrat se je potožil, da se z mladino ne more razumeti, ker ni Kolar za nobeno delo in ki mu je nekako celo grozil, da ga ubije. Nasproti Robarjevi se je Mihelak nekoč izjavil, da naj ga pridejo iskat v slučaj, če bi ga delj ko tri dni ne bilo domov. Baš na sprotno pa slikata obtožnica Kolar in njegova žena Julijana pokojnega Mihelaka, čes da z njim ni bilo mogoče izhajati, ker je bil zelo prepirljiv in se ni za vinčarijo nič več brgal in tudi ničesar prispeval k skupnemu gospodinjstvu. Ob pravita, da je bil večkrat z doma in je bil vsakokrat, ko se je vrnil, v hiši krog in prepri. Šlo v ravnost Mihelakove žene Julijane je šlo tako daleč, da je večkrat prigovarjala svojemu zetu Kolarju, naj ga ubije, da bo mir pri hiši, še zadnje dne pred izvršenim umorom, je nagovarjala Kolarja, da izvrši to gnusno dejanje, kljub temu, da hčerka tega čina prvotno ni odobraval, ker se ji je čne vendarle smilil. V vsem tem razpravljanju je mati dosegla pri hčeri toliko, da je ta slednjič vendarle

pomlad. Med cvetje je hotel priti, med rože, kakor pravijo pesniki.

Šla sta med ljudmi, toda cvetja še ni bilo, rože še ne. Kalno je bilo nebo in do gležnjev se je vdiralato blato. A on je le upal. Morda se prideta do cvetja, saj mu je srce pravilo, da že mora nekeje biti.

»Ne, ne pojdem več naprej!« mu je tedaj ona iznenada rekla. »Ne pojdem. Pregrda je pot, škoda je mojih čevljev. Glej, srebrni so bili, zdaj je pa samo blato na njih. Grdo, črno blato, in kje bom dobila roko, ki jih bo očistila?«

»Moja roka,« ji je šepnil. »Tvoja? Ne, ne...« Ustavila se je. »Tvoja roka ne.«

Kakor okamenel je obstal tudi on. »Nočeš?«

Samo pogledala ga je. Tedaj je spet vztrepetal. Njen pogled. Kaj je bilo v njem? Smrt? Pekel? Udarilo mu je srce kakor še nikoli. Plajno je segel proti prsom, pritisnil hlastno roko nanje, toda takrat je v strašni boli zakričal, kakor bi bil zagledal smrt. Pozabil je na trn, ki si ga je bil prej čisto na rahlo zabodel v srce. Zda se mu je zadrlo do dna. Omahnil je na tla.

Ljudje so se začeli zbirati okoli njega. Strmeli so vanj. Rdeča kri je že barvala njegove prsi. Tedaj se je ona zavedela, kaj se godi pred njo. Zdrnila se je, potem pa se je hlastno obrnila in se prešla skozi množico.

Le njene lase je še videl v pomladnem vetru. Potem ničesar več.

Preden so prišli reševalci, je vstal in se opotekel za njo. Množica se je plašno razgubila. Šel je navkreber, za njo, toda videl je, da je ne more več dohiteti. Predaleč je bila že od njega.

Tedaj se je ves obupan obrnil in šel nazaj po svoji krvavi sledi. Šel je mimo ljudi, po blatnih ulicah, in novo sled je napravil za seboj.

Prišel je domov, bolj mrtev kakor živ.

Vrgel se je na posteljo. Poskusil si je izdreti trn, ki mu je še zmerom tičal do svojega konca v srcu, vse roke si je okrvavil, pa ga ni mogel prijeti. Še globlje se mu je zadril.

Dobro je vedel, da ga nikoli ne bo mogel izdreti. Z njim bo hodil po svetu do konca dni.

Potem so mu rekli blodne misli: »Vidiš, čemu imaš srce? Na tisoče ljudi je, ki so brez njega, in tudi ona je, drugače ne bi bila mogla takrat tako pobegniti od tebe. Če ga še ti ne bi imel, te nikoli več ne bi bolel trn, nikoli več ti ne bi razbijalo v prsih, nikoli več ti ne bi ljudje kazali za teboj.«

Vzel je nož, oster kakor britev. Prerezal je žile, ki so držale njegovo srce k telesu. Bil je človek brez srca.

Toda, ker je bil človek, ki mu je dajalo življenje srce, in ne kaj drugega, ni mogel živeti brez njega. Umrl je.

Ali se je res moralo končati s smrtjo? Moralo se je, in upam, da se zaradi tega ne boš jokala. Ni vredno!

Strašna smrt dveletne deklice

Ljubljana, 24. aprila.

Na železniškem prelazu nasproti tovarni Stora, ki leži med Ljubljano in št. VI. dom se je večer popoldne pripetila strašna nesreča, pri kateri je izgubila življenje 2 in pol letna Cirila Tomčeva, ljubica hčerke železničarja iz št. Vida. Okrog 18.30 se je otrok igral ob železniški progi, a starši so bili v bližini zaposleni na polju. Prav takrat je železniški čuvaj spuščal zapornice in nesreča je hotela, da je prišla Cirila blizu. Po čudnem naključju je dekletce prišlo pod utež zapornice in to tako nesrečno, da ji je zlomilo tilnik. Seveda je bila Cirila na mestu mrtva.

Negrečo so kmalu opazili in pozvali na pomoč zdravnika dr. Arka iz št. Vida, ki pa žal ni mogel več pomagati. Trupele male Cirile so prenesli na njen dom in ga položili na mrtvaški oder.

Iz življenja na deželi Iz Tržiča

— Kino predvaja danes (nedelja 25.) krasen film »Ljubezni je konec.« Paula Wessely in Jili Forst.

RIBNICA. Školski zvočni kino predvaja danes ob 15.15 in 20. večerim »Savoy-hotel.« Za dodatek nov Paramountov zvočni tednik.

Računska naloga

Precej »Motlarjev« se je oglasilo s prošnjo, naj jim damo kakšno prav zaojleno računsko nalogo. Poiskali smo jim nekaj taloga. Hudo zaojleno sicer ni, bo pa le vzelo reševalcem obilo časa. Glas se podobno kakor pred mesecem tista slovit »rahting«

... 5 ..... 5 ..... 5 = ... 5

— 5 . 5 5

..... 55

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

..... 5

Napredaj stavbine

parcele
stavljeni sistem 3 nad-
stropne hiše na Tyrsevi
cesti Din 500, blizu glav-
kolodvoru Din 600, Pleš-
nikova cesta Din 125,
za eno in dva nadstrop-
ne hiše; — sv. Kriški
okraj Din 100, Tyrse-
va cesta Din 116, — za
sv. Jožefu Din 325, — za
vile: pri sv. Krištofu
Din 165, — za Primor-
jem Din 85, — sv. Kri-
ški okraj Din 95, — pri
gor. kolodvoru Din 220,
za Beogradom Din 75,
Mirje Din 95, Rožna
dolina Din 75, — Vič
Din 20, — Trnovo Din
75, — Kolezija Din 60,
Crna vas (travniki) Din
350, Kodeljevo Din 60,
Stepanja vas Din 21, —
D. M. v Polju Din 19,
v Tacnu Din 12, — Vič
marje Din 13, — Pri sv.
Jožefu Din 90, — Napro-
da: red komplotov, ne-
parcelsirane sveta, na-
dalje več travnikov, —
Napredaj mnogo vili in
hiš od eno do več sta-
novanjskih v vseh pre-
delih mesta in okolice.
Cena od Din 50.000 na-
prej. Napredaj hiše in
posrestva na deželi, go-
stinske, trgovine, gozdo-
vine, Realiteta pisarna
KUNAVEC LjUBLJANA
Ljubljana, Cesta 23, ok-
tobra št. 6, tel. 37-33.
Stavbenik - strokovnjak
je zainteresovan za na-
govore brezplačno na raz-
pogoje v moji pisarni
69-20.

„POSEST“

REALITETNA PISARNA
Ljubljana

Miklošičeva cesta 4-II.

prodaja:

VILO, kristanovsko,

komfortno, 750 kv. m vr-
ta, Mirje, Din 480.000, —

hipoteka 40.000, —

VILO, dvodružniško, 1000

kv. m vrta, Podolnik,
Din 230.000, —, hipote-
ka 80.000, —

DVE HIŠI, strogi center,

9 stanovanj, dvorišče,

400.000, —

HIŠO, dvodružniško,

804 kv. m vrta, Rožna

dolina, Din 160.000, —

HIŠO, kristanovsko,

center, Din 200.000, —

HIŠO, dvodružniško, 2200

kv. m vrta, Trnovo Din

155.000, —

HIŠO, kristanovsko, 736

kv. m vrta, Kodeljevo,
Din 210.000, —, hipote-
ka 80.000, —

HIŠO, kristanovsko, 562

kv. m vrta, Rožna doli-
na, Din 155.000, —

HIŠO, dvodružniško, 879

kv. m vrta, Vič, Din

75.000, —, hipoteka din

63.000, —

HIŠO, kristanovsko, 500

kv. m vrta, Rožna doli-
na, Din 95.000, — hi-
poteka 80.000, —

PARCELO 600 kv. m pri

Taboru na Din 2-50, —

PARCELO 400 kv. m, Sp-
ška na Din 135, —TRAVNIK 15.000 kv. m,
Vič po Din 18, —

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

10472-20

Stanovanje

lepo, solčno, s tremi
sobami, oddam. Realiteta
pisarna, 1. Informacije pri
hianici. 10333-21

Stanovanje 4 sob
kopalnice, ves komfort
v najstarejšem centru
po ugodni ceni oddam,
eventuelno za takoj. Po-
nude na ogl. odd. Ju-
tra pod »Ugodna najem-
nina«. 10406-21

Enosob. stanovanje
s pritlikinami oddam s
1. majem. Naslov v vseh
poslov. Jutra. 10200-21

Dvosob. stanovanje
solčno in svetlo oddam
v Koleziji. Informacije:
Stranska pot 17. 1040-21

Dvosob. stanovanje
s pritlikinami oddam s
1. majem. Naslov v vseh
poslov. Jutra. 10200-21

Enosob. stanovanje
manjzadno, oddam s 1.
majem na Bleiwevski
cesti št. 9. Informacije:
II. nadstropje, levo. 1046-21

2 enosobni
stanovanji
na novo pleškani oddam
s 1. majem. Informacije:
Križevska 11, od 11
do 12 ure. 10359-21

Dvosob. stanovanje
oddam takoj. Rožna do-
lina, Cesta II. št. 27. 10353-21

Trosob. stanovanje
s kopalnico (ves par-
ter) oddam za 750 Din
Ogled vsako popoldne.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra. 10307-21

4-sobno stanovanje
komfortno, oddam za
maj v Strelški ulici št.
24. 10217-21

Sončno stanovanje
na Mirju
obstoječe iz 4 sob in
pritlikin s modernim
komfortom oddam za
avgust. Naslov v vseh
poslov. Jutra. 10253-21

Dvosob. stanovanje
kopalnice, balkon, od-
dam. Zg. Siska, španče-
va pot 210, vila »Mido-
re«. 10159-21

Trosob. stanovanje
solčno, lepo, s pritlik-
inami oddam junija me-
seca v sredini mesta po
zmerni ceni. Naslov v
vseh poslov. Jutra. 10377-21

Komfortna
stanovanja
enosobna, dvosobna in
širšobna s vsemi prit-
likinami oddam s av-
gustom pri Sv. Jožefu.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra. 10300-21

Dvosob. stanovanje
v I. nadstropju s pritlik-
inami, takoj poceni oddam.
Hrenova 19. 10366-21

Dvosob. stanovanje
nadstropje, svetlo oddam
za 1. maj. Vprašati Pro-
dovca 19. Moče. 10367-21

Trisobno stanovanje
prostorno, renovirano,
kopalnice, plin, vso pri-
vno nadstropje ugodno
takoj oddam za takoj.
Informacije Sturm, Stari
trg 23-III, odnosno
Miklošičeva cesta 1. 10470-21

Dvosob. stanovanje
s kopalnico v Mostah,
Brenova 15, oddam s
1. majem. Ogled od 13.
do 15. ure. 10475-21

Dvosob. stanovanje
zračno in solčno od-
dam s 1. junijem. Idrijs-
ka 6 (stan in dom). 10479-21

3-sobno stanovanje
zelo prostorno, oddam
za avgust. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »U-
godno«. 10482-21

4-sobno stanovanje
s kopalnico, pripravn-
o tudi za profesorja, od-
dam. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Ugo-
dno«. 10483-21

Trisobno stanovanje
s kopalnico, takoj oddam.
Podaljšek Mariborske 3.
10367-21

4-sobno stanovanje
oddam za Din 850, — Po-
vse se Karl Prelog, Stari
trg. 10513-21

Štirisobno
stanovanje
s kopalnico in vrtom,
parket, v Frankopanski
ulici oddam za junij —
Hilbert, fotograf, Sv. Pe-
tra cesta. 10486-21

Štirisobno
stanovanje
komfortno, s klavirjem,
v centru oddam s 1. av-
gustom. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Mabo-
lo« 30. aprila. 10490-21

V novi hiši
na vlogu Vošnjakov in
Drobnikov ulice je na raz-
položje še nekaj tro- in
dvosobnih komfortnih sta-
novanj za avgust. Istotako
se odda lepo komfortno tri-
sobno stanovanje v hiši
Hilbert, 4 Poivre se v
pisarni Dr. Lukmana Gra-
dišče 4. 10501-21

Dve stanovanji
dvo- in enosobna, v isti
hiši in enosobna, bližnji
Hilbert, 4 Poivre se v
pisarni Dr. Lukmana Gra-
dišče 4. 10501-21

4-sobno komfortno

stanovanje
s kopalnico v I. nadstrop-
ju, oddam na Cesti 29,
okt. (Rimski cesti) št. 23.
10448-21

Stanovanje
tri- in dvosobno s lepim
vrtom, oddam na Lavrici
33, tik postaje. Informa-
cije pri g. Ogrina. 10452-21

Dve stanovanji
dvo- oziroma trosobni, pro-
storni, takoj poceni odda
na Cesti 29, Trška 6,
telefon 2605. 10499-21

Stanovanja
Bresla 1 Din, davek 3 Din,
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din. 10296-20

Enosob. stanovanje
parketirano in solčno.
20 minut od Glavnice
pošte ishem za takoj ali
pozeje. Cenj. ponudbe
pod »Stajem in točen
plačnik« na ogl. odd.
Jutra. 10474-21a

Eno ali dvosobno
stanovanje
šifro za 1. maj, solčno in
pošta stranka 3 oseb. Po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Plačnik redna in soč-
na«. 1004-21a

2-3 sobno
stanovanje
s pritlikinami, v severnem
delu mesta, po možnosti in
novi hiši ali vili šifro za
1. avgust. Cenj. ponudbe
pod »Plačnik redna in soč-
na«. 1004-21a

Dvosob. stanovanje
oddam takoj. Rožna do-
lina, Cesta II. št. 27. 10353-21

Trosob. stanovanje
s kopalnico (ves par-
ter) oddam za 750 Din
Ogled vsako popoldne.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra. 10307-21

4-sobno stanovanje
komfortno, oddam za
maj v Strelški ulici št.
24. 10217-21

Sončno stanovanje
na Mirju
obstoječe iz 4 sob in
pritlikin s modernim
komfortom oddam za
avgust. Naslov v vseh
poslov. Jutra. 10253-21

Dvosob. stanovanje
kopalnice, balkon, od-
dam. Zg. Siska, španče-
va pot 210, vila »Mido-
re«. 10159-21

Trosob. stanovanje
solčno, lepo, s pritlik-
inami oddam junija me-
seca v sredini mesta po
zmerni ceni. Naslov v
vseh poslov. Jutra. 10377-21

Komfortna
stanovanja
enosobna, dvosobna in
širšobna s vsemi prit-
likinami oddam s av-
gustom pri Sv. Jožefu.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra. 10300-21

Dvosob. stanovanje
v I. nadstropju s pritlik-
inami, takoj poceni oddam.
Hrenova 19. 10366-21

Dvosob. stanovanje
nadstropje, svetlo oddam
za 1. maj. Vprašati Pro-
dovca 19. Moče. 10367-21

Trisobno stanovanje
prostorno, renovirano,
kopalnice, plin, vso pri-
vno nadstropje ugodno
takoj oddam za takoj.
Informacije Sturm, Stari
trg 23-III, odnosno
Miklošičeva cesta 1. 10470-21

Dvosob. stanovanje
s kopalnico v Mostah,
Brenova 15, oddam s
1. majem. Ogled od 13.
do 15. ure. 10475-21

Dvosob. stanovanje
zračno in solčno od-
dam s 1. junijem. Idrijs-
ka 6 (stan in dom). 10479-21

3-sobno stanovanje
zelo prostorno, oddam
za avgust. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »U-
godno«. 10482-21

4-sobno stanovanje
s kopalnico, pripravn-
o tudi za profesorja, od-
dam. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Ugo-
dno«. 10483-21

Trisobno stanovanje
s kopalnico, takoj oddam.
Podaljšek Mariborske 3.
10367-21

4-sobno stanovanje
oddam za Din 850, — Po-
vse se Karl Prelog, Stari
trg. 10513-21

Štirisobno
stanovanje
s kopalnico in vrtom,
parket, v Frankopanski
ulici oddam za junij —
Hilbert, fotograf, Sv. Pe-
tra cesta. 10486-21

Štirisobno
stanovanje
komfortno, s klavirjem,
v centru oddam s 1. av-
gustom. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Mabo-
lo« 30. aprila. 10490-21

V novi hiši
na vlogu Vošnjakov in
Drobnikov ulice je na raz-
položje še nekaj tro- in
dvosobnih komfortnih sta-
novanj za avgust. Istotako
se odda lepo komfortno tri-
sobno stanovanje v hiši
Hilbert, 4 Poivre se v
pisarni Dr. Lukmana Gra-
dišče 4. 10501-21

Dve stanovanji
dvo- in enosobna, v isti
hiši in enosobna, bližnji
Hilbert, 4 Poivre se v
pisarni Dr. Lukmana Gra-
dišče 4. 10501-21

Dvosob. stanovanje

lepo, solčno, s tremi
sobami, oddam. Realiteta
pisarna, 1. Informacije pri
hianici. 10333-21

Stanovanje 4 sob
kopalnice, ves komfort
v najstarejšem centru
po ugodni ceni oddam,
eventuelno za takoj. Po-
nude na ogl. odd. Ju-
tra pod »Ugodna najem-
nina«. 10406-21

Enosob. stanovanje
s pritlikinami oddam s
1. majem. Naslov v vseh
poslov. Jutra. 10200-21

Dvosob. stanovanje
solčno in svetlo oddam
v Koleziji. Informacije:
Stranska pot 17. 1040-21

Dvosob. stanovanje
s pritlikinami oddam s
1. majem. Naslov v vseh
poslov. Jutra. 10200-21

Enosob. stanovanje
manjzadno, oddam s 1.
majem na Bleiwevski
cesti št. 9. Informacije:
II. nadstropje, levo. 1046-21

2 enosobni
stanovanji
na novo pleškani oddam
s 1. majem. Informacije:
Križevska 11, od 11
do 12 ure. 10359-21

Dvosob. stanovanje
oddam takoj. Rožna do-
lina, Cesta II. št. 27. 10353-21

Trosob. stanovanje
s kopalnico (ves par-
ter) oddam za 750 Din
Ogled vsako popoldne.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra. 10307-21

4-sobno stanovanje
komfortno, oddam za
maj v Strelški ulici št.
24. 10217-21

Sončno stanovanje
na Mirju
obstoječe iz 4 sob in
pritlikin s modernim
komfortom oddam za
avgust. Naslov v vseh
poslov. Jutra. 10253-21

Dvosob. stanovanje
kopalnice, balkon, od-
dam. Zg. Siska, španče-
va pot 210, vila »Mido-
re«. 10159-21

Trosob. stanovanje
solčno, lepo, s pritlik-
inami oddam junija me-
seca v sredini mesta po
zmerni ceni. Naslov v
vseh poslov. Jutra. 10377-21

Komfortna
stanovanja
enosobna, dvosobna in
širšobna s vsemi prit-
likinami oddam s av-
gustom pri Sv. Jožefu.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra. 10300-21

Dvosob. stanovanje
v I. nadstropju s pritlik-
inami, takoj poceni oddam.
Hrenova 19. 10366-21

Dvosob. stanovanje
nadstropje, svetlo oddam
za 1. maj. Vprašati Pro-
dovca 19. Moče. 10367-21

Trisobno stanovanje
prostorno, renovirano,
kopalnice, plin, vso pri-
vno nadstropje ugodno
takoj oddam za takoj.
Informacije Sturm, Stari
trg 23-III, odnosno
Miklošičeva cesta 1. 10470-21

Dvosob. stanovanje
s kopalnico v Mostah,
Brenova 15, oddam s
1. majem. Ogled od 13.
do 15. ure. 10475-21

Dvosob. stanovanje
zračno in solčno od-
dam s 1. junijem. Idrijs-
ka 6 (stan in dom). 10479-21

3-sobno stanovanje
zelo prostorno, oddam
za avgust. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »U-
godno«. 10482-21

4-sobno stanovanje
s kopalnico, pripravn-
o tudi za profesorja, od-
dam. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Ugo-
dno«. 10483-21

Trisobno stanovanje
s kopalnico, takoj oddam.
Podaljšek Mariborske 3.
10367-21

4-sobno stanovanje
oddam za Din 850, — Po-
vse se Karl Prelog, Stari
trg. 10513-21

Štirisobno
stanovanje
s kopalnico in vrtom,
parket, v Frankopanski
ulici oddam za junij —
Hilbert, fotograf, Sv. Pe-
tra cesta. 10486-21

Štirisobno
stanovanje
komfortno, s klavirjem,
v centru oddam s 1. av-
gustom. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Mabo-
lo« 30. aprila. 10490-21

V novi hiši
na vlogu Vošnjakov in
Drobnikov ulice je na raz-
položje še nekaj tro- in
dvosobnih komfortnih sta-
novanj za avgust. Istotako
se odda lepo komfortno tri-
sobno stanovanje v hiši
Hilbert, 4 Poivre se v
pisarni Dr. Lukmana Gra-
dišče 4. 10501-21

Dve stanovanji
dvo- in enosobna, v isti
hiši in enosobna, bližnji
Hilbert, 4 Poivre se v
pisarni Dr. Lukmana Gra-
dišče 4. 10501-21

Sobe

lepo, solčno, s tremi
sobami, oddam. Realiteta
pisarna, 1. Informacije pri
hianici. 10333-21

Stanovanje 4 sob
kopalnice, ves komfort
v najstarejšem centru
po ugodni ceni oddam,
eventuelno za takoj. Po-
nude na ogl. odd. Ju-
tra pod »Ugodna najem-
nina«. 10406-21

Enosob. stanovanje
s pritlikinami oddam s
1. majem. Naslov v vseh
poslov. Jutra. 10200-21

Dvosob. stanovanje
solčno in svetlo oddam
v Koleziji. Informacije:
Stranska pot 17. 1040-21

Dvosob. stanovanje
s pritlikinami oddam s
1. majem. Naslov v vseh
poslov. Jutra. 10200-21

Enosob. stanovanje
manjzadno, oddam s 1.
majem na Bleiwevski
cesti št. 9. Informacije:
II. nadstropje, levo. 1046-21

2 enosobni
stanovanji
na novo pleškani oddam
s 1. majem. Informacije:
Križevska 11, od 11
do 12 ure. 10359-21

Dvosob. stanovanje
oddam takoj. Rožna do-
lina, Cesta II. št. 27. 10353-21

Trosob. stanovanje
s kopalnico (ves par-
ter) oddam za 750 Din
Ogled vsako popoldne.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra. 10307-21

4-sobno stanovanje
komfortno, oddam za
maj v Strelški ulici št.
24. 10217-21

Sončno stanovanje
na Mirju
obstoječe iz 4 sob in
pritlikin s modernim
komfortom oddam za
avgust. Naslov v vseh
poslov. Jutra. 10253-21

Dvosob. stanovanje
kopalnice, balkon, od-
dam. Zg. Siska, španče-
va pot 210, vila »Mido-
re«. 10159-21

Trosob. stanovanje
solčno, lepo, s pritlik-
inami oddam junija me-
seca v sredini mesta po
zmerni ceni. Naslov v
vseh poslov. Jutra. 10377-21

Komfortna
stanovanja
enosobna, dvosobna in
širšobna s vsemi prit-
likinami oddam s av-
gustom pri Sv. Jožefu.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra. 10300-21

Dvosob. stanovanje
v I. nadstropju s pritlik-
inami, takoj poceni oddam.
Hrenova 19. 10366-21

Dvosob. stanovanje
nadstropje, svetlo oddam
za 1. maj. Vprašati Pro-
dovca 19. Moče. 10367-21

Trisobno stanovanje
prostorno, renovirano,
kopalnice, plin, vso pri-
vno nadstropje ugodno
takoj oddam za takoj.
Informacije Sturm, Stari
trg 23-III, odnosno
Miklošičeva cesta 1. 10470-21

Dvosob. stanovanje
s kopalnico v Mostah,
Brenova 15, oddam s
1. majem. Ogled od 13.
do 15. ure. 10475-21

Dvosob. stanovanje
zračno in solčno od-
dam s 1. junijem. Idrijs-
ka 6 (stan in dom). 10479-21

3-sobno stanovanje
zelo prostorno, oddam
za avgust. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »U-
godno«. 10482-21

4-sobno stanovanje
s kopalnico, pripravn-
o tudi za profesorja, od-
dam. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Ugo-
dno«. 10483-21

Trisobno stanovanje
s kopalnico, takoj oddam.
Podaljšek Mariborske 3.
10367-21

4-sobno stanovanje
oddam za Din 850, — Po-
vse se Karl Prelog, Stari
trg. 10513-21

Štirisobno
stanovanje
s kopalnico in vrtom,
parket, v Frankopanski
ulici oddam za junij —
Hilbert, fotograf, Sv. Pe-
tra cesta. 10486-21

Štirisobno
stanovanje
komfortno, s klavirjem,
v centru oddam s 1. av-
gustom. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Mabo-
lo« 30. aprila. 10490-21

V novi hiši
na vlogu Vošnjakov in
Drobnikov ulice je na raz-
položje še nekaj tro- in
dvosobnih komfortnih sta-
novanj za avgust. Istotako
se odda lepo komfortno tri-
sobno stanovanje v hiši
Hilbert, 4 Poivre se v
pisarni Dr. Lukmana Gra-
dišče 4. 10501-21

Dve stanovanji
dvo- in enosobna, v isti
hiši in enosobna, bližnji
Hilbert, 4 Poivre se v
pisarni Dr. Lukmana Gra-
dišče 4. 10501-21

Sobe

lepo, solčno, s tremi
sobami, oddam. Realiteta
pisarna, 1. Informacije pri
hianici. 10333-21

Stanovanje 4 sob
kopalnice, ves komfort
v najstarejšem centru
po ugodni ceni oddam,
eventuelno za takoj. Po-
nude na ogl. odd. Ju-
tra pod »Ugodna najem-
nina«. 10406-21

Enosob. stanovanje
s pritlikinami oddam s
1. majem. Naslov v vseh
poslov. Jutra. 10200-21

Dvosob. stanovanje
solčno in svetlo oddam
v Koleziji. Informacije:
Stranska pot 17. 1040-21

Dvosob. stanovanje
s pritlikinami oddam s
1. majem. Naslov v vseh
poslov. Jutra. 10200-21

Enosob. stanovanje
manjzadno, oddam s 1.
majem na Bleiwevski
cesti št. 9. Informacije:
II. nadstropje, levo. 1046-21

2 enosobni
stanovanji
na novo pleškani oddam
s 1. majem. Informacije:
Križevska 11, od 11
do 12 ure. 10359-21

Dvosob. stanovanje
oddam takoj. Rožna do-
lina, Cesta II. št. 27. 10353-21

Trosob. stanovanje
s kopalnico (ves par-
ter) oddam za 750 Din
Ogled vsako popoldne.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra. 10307-21

4-sobno stanovanje
komfortno, oddam za
maj v Strelški ulici št.
24. 10217-21

Sončno stanovanje
na Mirju
obstoječe iz 4 sob in
pritlikin s modernim
komfortom oddam za
avgust. Naslov v vseh
poslov. Jutra. 10253-21

Dvosob. stanovanje
kopalnice, balkon, od-
dam. Zg. Siska, španče-
va pot 210, vila »Mido-
re«. 10159-21

Trosob. stanovanje
solčno, lepo, s pritlik-
inami oddam junija me-
seca v sredini mesta po
zmerni ceni. Naslov v
vseh poslov. Jutra. 10377-21

Komfortna
stanovanja
enosobna, dvosobna in
širšobna s vsemi prit-
likinami oddam s av-
gustom pri Sv. Jožefu.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra. 10300-21

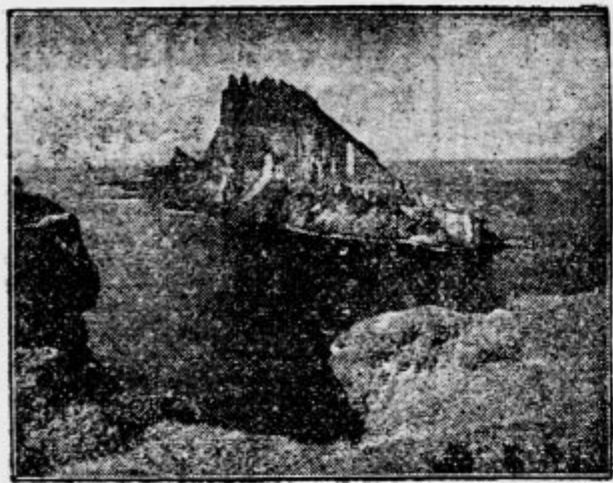
Dvosob. stanovanje
v I. nadstropju s pritlik-
inami, takoj poceni oddam.
Hrenova 19. 10366-21

Dvosob. stanovanje
nadstropje, svetlo oddam
za 1. maj. Vprašati Pro-
dovca 19. Moče. 10367-21

Trisobno stanovanje
prostorno, renovirano,
kopalnice, plin, vso pri-
vno nadstropje ugodno
tak

Vožnje v severne dežele

Hamburg - Amerika Linie

HAPAG—VOZNJA

na Angleško, Irsko, Island in Norveško
z MS »Milwaukee« od 28. junija do 14. avgusta 1937.
Potovanje traja 16 dni, od cca. 4.600.— dinarjev.

PRVA HAPAG—VOZNJA

na Škotsko, Island, Spitzberge in Norveško
z MS »Milwaukee« od 16. julija do 8. avgusta 1937.
Potovanje traja 23 dni. Cena vožnji od cca. 6.600.— Din.

DRUGA HAPAG—VOZNJA

na Škotsko, Island, Spitzberge in Norveško
z MS »St. Louis« od 20. julija do 11. avgusta 1937.
Potovanje traja 20 dni. Cena vožnji od 4.800.— Din.

TRETJA HAPAG—VOZNJA

na Škotsko, Island, Spitzberge, Norveško
z MS »Reliance« od 7. do 30. avgusta 1937. Potovanje
traja 23 dni. Cena vožnji od cca. 6.600.— Din.

HAPAG—VOZNJA

v Vzhodno morje in Norveško
z MS »Milwaukee« od 10. do 26. avgusta 1937. Potovanje
traja 16 dni. Cena vožnji od cca. 4.600.—.

HAPAG—VOZNJA

na Norveško, Škotsko in Anglijo
z MS »Reliance« od 2. do 15. septembra 1937. Potovanje
traja 13 dni. Cena vožnji cca. 3.650.— din.

Pojasnila, prospekte in vozne parobrodne karte pri:
Glavnem zastopstvu:

Nemački saobraćajni biro

Knežev Spomenik 5 BEOGRAD Telefon 30-003
Podzastopnik: Vladimir Pintar, Ljubljana, Pražakova 13

ČATEŠKE
TOPLICE

pošta Brežice, želez. postaja Brežice in
Dobova, najbolj vroči 55° C radioaktivni
vrelci v dravski banovini. Sezona od
1. maja do 30. septembra — v pred in
posezoni znatni popusti. Zahtevajte prospekte!
Z neprekosljivim uspehom se zdravijo bolezni: Visoki
krvni pritisk, revmatizem, vnetje, protin, išias, nevraltično
trganje, kronični katarji, ženske bolezni i. t. d.

V zdravilišču Dobrna — Celje

se proda hiša (vila), zgrajena leta 1926 na najlepši višinski
legi v švicarskem stilu 5 minut od kopališča, z 10 opremljenimi
tapeciranimi in parketiranimi sobami. Električna, vodovod,
2 gospodarski poslopji, sadovnjakom in z vsemi drugimi
priljubljenimi za polovično ceno Din 490.000 v gotovini.
Pripravno za boljše družine, penzion, dečki dom in slično.
Samo resni reflektanti naj se zglasijo na naslov
MASTNAK JOSIP, zdrav. Dobrna — Celje.

Potnikom

nudimo plačo in provizijo za prodajo na
obroke steklenih, porcelanastih servisov,
jedilnega orodja itd. Ponudbe na ogl. odd.
»Jutra« pod »Fixum«.

POTNIKA

za obiskovanje industrij v svrhu prodaje mine-
ralnih olj in drugih kemikalij za dravsko
banovino iščem. Uvedeni strokovnjaki pri indu-
strijskih podjetjih bivše Kranjske in štajerske
naj pošljejo ponudbe s curriculum vitae in
navedbo zahtevkov na podružnico »JUTRA«
v Mariboru pod »Strokovnjak«.

KAVARNA IN RESTAVRACIJA

se odda v najem

z velikimi terasami tik ob morju, v novi zgradbi prvovrstnega
hotela v večjem mestu Primorja (na Jadranu) uživa davčne in
taksne popuste. Potrebno strokovno znanje in kapital. — Naslov
v oglašnem oddelku »Jutra« pod »Rentabilen posao«.

Proti listnim ušem in gosenicam na sadnem dnevju, rožah
in okrasnem grmičevju

SHELL BILJOBRAN POLETNI

deluje naglo in izredno, niti najmanj ne škodi listju niti
ostalim zelenim delom rastline. Obširna navodila in ponudbe
zahtevajte od izdelovalca

JUGOSLAVENSKO SHELL D. D. — Zagreb, Gajeva ul. 5

Zavesa

najnovejši vzorci se dobe pri RUDOLF
SEVER, Marijin trg 2. V zalogi linolej —
blago za tapetiranje, tekači — in kokos
preproge. — Polaganje linoleja in izvršitev zaves po nizki ceni.

TA VARSTVENA ZNAMKA
NA STEKLENICI

Vam jamči,

DA STE KUPILI ZA ČIŠČENJE VSEH
KOVINASTIH PREDMETOV, OGLEDAL IN
OKEN PRIZNANO NAJBOLJŠE SREDSTVO

Sidel

katero vsled kemičnih sestavin vse te predmete
ČISTI, POLIRA, OHRANI,
DESINFICIRA

PAZITE NA VARSTVENO ZNAMKO!

ZAHVALA

Za premnoge dokaze iskrenih sočutij, ki smo jih
prejeli ob prerani izgubi našega srčno ljubljenega,
nenadomestljivega soproga, očeta, starega očeta, brata,
svaka in strica, gospoda

FRANCA SMOLE

hišnega posestnika in bivšega ključav. mojstra

se vsem najpriznaneje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni častiti duhovščini, dalje
gospodu primariju dr. V. Meršolu, pevskega društva
»Cankar«, darovalcem prekrasnih vencev in šopkov,
sploh vsem sorodnikom in prijateljem, ki so od blizu
in daleč prihiteli, da dragega pokojnika spremijo na
njegovi zadnji poti.

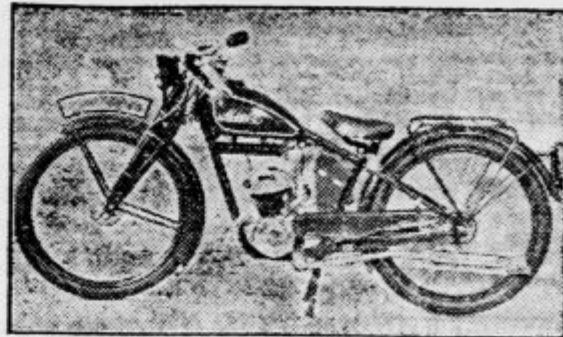
Vsem in vsakemu posebej še enkrat — prisrčna
zahvala!

Ljubljana, Zg. Šiška, dne 23. aprila 1937.

Globoko žalujoči ostali.

Motorji SACHS

Najnovejši modeli
in prestave,
najlepša oprema.

Kolesa športna in Turing so nemška
»Miele« najboljša. — Velika izbira, cene
nizke. Kolesa tudi na ugodna mesečna
odplačila.

Remec Oskar

LJUBLJANA — Dolenjska c. 5.

Razglas.

Buffet na kopališču

v letoviškem mestu Kamniku

se odda v najem

od 1. junija t. l. do 31. maja 1938 pod
prav ugodnimi pogoji, ki so na
vpogled pri občini Kamnik, kamor je
nasloviti tudi event. ponudbe.

Uprava občine Kamnik,
dne 21. aprila 1937.

Za jugoslovanski patent št. 10153 od
1. decembra 1932 na: »POSTOPEK ZA
ELEKTROLITIČNO IZLOČEVANJE
CINKA IZ VODENIH RAZTOPIN«

(»Verfahren zur elektrolytischen Absche-
dung von Zink aus wässrigen Lösungen«)
se iščejo kupci ali odjemalci licenc.

Cenjene ponudbe na: patentna pisarna
ing. M. Suklje, Ljubljana, Beethovnova ul. 2

Breslavski velesejem

združen

z razstavo poljedelskih
strojev

BRESLAU od 5. do 9. maja 1937.

STAVBENO OKOVJE

IZVEN KARTELA

GIM. BEOGRAD KR. PETRA 23

Vsakdo ve, da je THONETOV

S T O L

najboljši!

Izdelujemo stole, naslanjače, mize in
drugo opremo za
kavarne, restavracije,
hotela in pri-
vatna stanovanja;
nadalje izdelujemo
vrtno stole in kino-
naslanjače, vse iz
parjene, upognjene
bukovine izbrane
kakovosti. Zahte-
vajte prospekte in
ponudbe!

»THONET - MUNDUS« jugoslavenska
tvornica namestaja iz savijenog drveta
d. d. VARAŽDIN. — Telefon št. 33.

Najmodernejša
in idealna barva
za lasje!

IMEDIA № 2

Naravne barve
v 22 niansah!

Hitra! Štedna! Zanesljiva!
IMEDIA
pri vsakem frizeru!

IMEDIA JE ODOBRENA PO MINISTARSTVU NARODNEGA ZDRAVJA ŠT. 20902 OD 16. XI. 1936

ZAHVALA

Vsem, ki ste naju ob izgubi naše ljubljene mamice in žene, gospe

TEREZIJE KOLAR

tolažili v težkih urah, vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti k
prezgodnjemu grobu, ki ste ji z venci in cvetjem oktili krsto, častili
duhovščini, akademskemu pevskemu zboru za ganljive žalostinke — vsem
izrekava svojo najiskrenejšo zahvalo.

Ljubljana, dne 24. aprila 1937.

SLAVO in MILAN KOLAR.

Umrl nam je po težkem trpljenju naš ljubljani in nepo-
zabni soprog, najboljši oče, brat, stric in svak, gospod

LAVO SEVNIK

javni notar v Ptuj.

K večnemu počitku ga bomo spremili v ponedeljek, dne
26. aprila ob 15. uri iz bolnice Križiškega reda v Ormožu
na tamkajšnje pokopališče.

PTUJ, dne 24. aprila 1937.

DANA, soproga; SRDAN, NADAN, DUNJA,
VELENA, otroci — in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Moj pokojni soprog LJUDEVIK se je zavaroval
1. XII. 1935 na življenje na glavico

Din 50.000.—.

Dolžnost mi narekuje, da se JUGOSLOVANSKI
ZAVAROVALNI BANKI »SLAVIJA« za hitro in točno
izplačilo javno zahvalim ter jo vsakomur najtopleje
priporočam.

RAKEK, dne 22. aprila 1937.

FRANCIŠKA VIDRIH.

ZAHVALA

Vsem, ki so nam ob prebriski izgubi nepozabnega
nam miljenca

Vako-ta

stali v težkih urah ob strani in so se nas spomnili, vsem,
ki so počastili spomin blagega pokojnika s tiho molit-
vijo, vsem, ki so ga obsuli s cvetjem, vsem, ki so mu
v slovo zapeli in vsem, ki so ga spremili na njegovi
zadnji poti izrekamo našo najglobljo zahvalo.

Bog plačaj!

MARIBOR, dne 24. aprila 1937.

Zalujoča mati GIZELA FABIANI
in rodbini ZVOLSKY in KOLAR.